

گزیده مسائل مبتلی به و استفتائات جدید

* امکام بانوان ۱

اداره پاسخ به سؤالات دینی و شبهات

جامعه الزهراء ع

بهار ۱۳۹۸

صلى الله عليه وسلم

دیر زمانی است که اداره پاسخ به سؤالات جامعه الزهراء علیها السلام حوزه علمیه خاوران قم، پاسخگوی سؤال‌های فقهی بانوان پرسش‌گر و مشاور و همراه ره‌پویان معارف الهی در سطحی گسترده (حضور، تلفنی، ایمیل و مکاتبه‌ای) است و طبعاً از این رهگذر می‌بایست آراء و نظرات مراجع عظام را از آخرین منابع و مآخذ فقهی آنان به طور مستند به دست آورد.

بر این اساس مجموعه‌ای از پنجاه موضوع فقهی در مسائل مستحدثه با آراء مراجع عظام، برای دسترسی آسان اساتید به پاسخ صحیح و مستند، با عنوان «برگزیده مسائل مبتلی‌به و استفتائات جدید» در ۱۲ مجلد تدوین گردیده است. در این موسوعه با تکیه بر فهرست کتب فقهی، درختواره‌ای از موضوعات و ریزموضوعات فقهی تنظیم شده است، تا استفتائات دریافتی از دفاتر و دستاورد تحقیقی اساتید با درج عنوان، در جایگاه موضوعی خود قرار گیرند.

* این کتاب به سبک رساله و کتاب فقهی نیست تا مشتمل بر تمام فروع فقهی باشد؛ بلکه گزینشی از سؤالات مستحدثه و محل تأمل (با توجه به تفاوت آراء مراجع عظام) است.

* برخی از موضوعات عام درختواره خالی از عنوان و سؤال است که در صورت طرح سؤال مبتلی‌به و اتمام مراحل تدوین، در نسخه‌های بعدی به این جزوه ملحق خواهد شد.

* ترتیب اسامی مراجع عظام بر اساس حروف الفبا تنظیم شده است.

* اصل تمامی استفتائات و تاریخ ارسال و دریافت آن، در آرشیو اداره پاسخ به سؤالات موجود است.

به علت استقبال پاسخگویان به مسائل شرعی در سراسر کشور و معینه‌ها و مبلغین حج و عمره از مجموعه سؤالات و پاسخ‌های موجود، موسوعه فوق‌الذکر به صورت کتاب چاپ شده و کلیه

مطالب آن در سایت پاسخ به سؤالات قابل دسترسی است و براساس آخرین تغییرات، بروز رسانی می‌گردد.

قابل ذکر است مقلدین مقام معظم رهبری-دام‌ظله‌العالی- با شماره‌های ۷-۰۲۵۳۷۱۱۲۲۵۳ و مقلدین سایر مراجع عظام -دام‌ظله‌العالی- با شماره‌های ۰۲۵۳۱۷۶۸ می‌توانند جهت پرسش سؤالات شرعی خود، صبح‌ها ساعت ۸ الی اذان ظهر و عصرها ساعت ۱۹-۱۶ (نیمسال اول) و ۱۸-۱۵ (نیمسال دوم) تماس حاصل نمایند.

پاسخگویی و مشاوره احکام فقهی حضوری: جامعه‌الزهراء علیها‌السلام، ساختمان مدیریت، طبقه اول

پاسخگویی و مشاوره اعتقادی: (ساعت ۱۴-۱۲) ۰۲۵۳۱۷۶۸

porsesesh@jz.ac.ir

پاسخگویی مکاتبه‌ای و ایمیل:

www.pasokhbesoalat.ir

آدرس سایت پاسخ به سؤالات فقه و معارف:

@pasokhbesoalat

آدرس پیام‌رسان سروش فقه و معارف:

۰۲۵۳۲۱۱۲۴۵۲ و ۵۸

اداری:

۰۲۵۳۲۱۱۲۳۵۹

سفارش محصولات فرهنگی:

خواهشمند است در صورت مشاهده هر گونه سهو و خطا در کتاب، با شماره‌های ۰۲۵۳۲۱۱۲۴۵۲ و ۰۲۵۳۲۱۱۲۰۷۸ تماس حاصل فرمائید.

«و من الله التوفیق»

جامعه‌الزهراء علیها‌السلام معاونت فرهنگی - تبلیغی

اداره پاسخ به سؤالات دینی و شبهات

بهار ۱۳۹۸

حيض

حیض

«وَسْئَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٌّ فَاعْتَرِضُوا لِلنِّسَاءِ فِي الْمَحِيضِ» (سوره بقره/ آیه ۲۲۲)

«و از تو درباره حیض سؤال می‌کنند، بگو: چیز زاینبار و آلوده‌ای است؛ از این رو درحالت قاعدگی از زنان کناره‌گیری کنید.»

«قَالَ النَّبِيُّ ﷺ حَيْضٌ يَوْمٌ لَكِنَّ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةِ صِيَامٍ نَهَارُهَا وَ قِيَامٌ لَيْلُهَا»

(مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ۲، ص ۴۱)

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند یک روز حیض شدن بهتر از عبادت یک سال است که روزهایش روزه و شب‌هایش نماز خوانده باشد.

عناوین سؤالات

شرایط خون حیض

۱. دیدن خون و شک در بلوغ.....

بلوغ.....

۴. سن یائسگی و حکم عدول در این مسأله.....

قبل از یائسگی.....

۱۰. دیدن خون بعد از سن یائسگی.....

۱۵. شک در سیادت و حکم خونهای بعد از ۵۰ سالگی.....

۱۸. محدوده روز در محاسبه حیض.....

کمتر از سه روز نباشد.....

۲۲. انجام اعمال عبادی با یقین به پاکی قبل از سه روز.....

توالی سه روز اول

۲۴. شک در اتصال خون سه روز اول حیض.....

استمرار خون در سه روز اول.....

۲۷. مدت زمان فترات یسیره (پاکیهای کم) در سه روز اول.....

۳۰. روزهای پاکی بین حیض.....

بیش از ده روز نباشد

۳۴. دو بار خون دیدن با فاصله پاکی ده روز.....

اقل طهر (فاصله بین دو حیض کمتر از ده روز نباشد).....

۳۷. دو بار خون دیدن با فاصله پاکی کمتر از ده روز.....

۴۵. دو یا سه ساعت پاکی بعد از دو خون با پاکی کمتر از ده روز.....

عناوین سؤالات

اقسام حائض

صاحب عادت وقتیه و عددیه

صاحب عادت وقتیه

صاحب عادت عددیه

مضطربه

مبتدئه

ناسیه

ملاک تحقق عادت

ملاک تحقق عادت از جهت زمان ۴۸

استقرار عادت وقتیه با یکی یکسان ۵۲

معیار در به هم خوردن عادت ۵۴

دو بار خون دیدن با عدد غیرمائل و تجاوز از ده روز پس از آن ۶۲

تأثیر تجاوز مکرر خون از ده روز در به هم خوردن عادت..... ۶۶

تشخیص صفات خون حیض در تفاوت رنگها ۶۹

صفات غالبی حیض در مضطربه و تجاوز از ده روز ۷۱

وظیفه فعلی در ابتدای خون دیدن در وقتیه ۷۳

وظیفه فعلی در ابتدای خون دیدن در غیر وقتیه ۷۸

ترشحات زرد رنگ در ادامه حیض ۸۳

لکه‌های گرمی و سبز رنگ در ادامه خون حیض ۸۷

وظیفه فعلی حائض در انتهای حیض ۸۹

یاقی روز دهم و دیدن خون در روز یازدهم ۹۰

لکه‌های منقطع در ادامه عادت و تجاوز از ده ۹۴

وظیفه صاحب عادت عددیه در علم به تجاوز خون از ده روز ۹۷

تجاوز خون از ده روز در مضطربه ۹۹

مستمرة الدم با خونهای یکسان ۱۰۸

مستمرة الدم با خونهای مختلف ۱۱۶

نحوه محاسبه ایام حیض در تجاوز از سی روز ۱۲۱

مستمرة الدم با یاقی دو یا سه ساعت ۱۲۴

ملاک در به هم خوردن عادت

احکام حیض

صفات خون حیض

وظیفه فعلی حائض

الف) در ابتدای خون دیدن

ب) در پایان خون دیدن

مقدار حیض در صاحب عادت عددیه

تجاوز خون از ده روز

احکام حائض

محرمات (تروک حائض)

- عبادات مشروط به طهارت
ورود به مسجد الحرام و مسجدالنبی ﷺ
- توقف در دیگر مساجد و حرم ائمه علیهم السلام ← ۱۲۶
گذاشتن چیزی در مسجد
مس اسماء الله و آیات قرآن و اسامی
معصومین علیهم السلام
- خواندن سوره‌های سجده‌دار ← ۱۲۲
جماع ← ۱۳۵
نزدیکی در باکی و خون دیدن مجدد قبل از ده روز ← ۱۳۶
کفاره نزدیکی در حال حیض ← ۱۴۰
نزدیکی کمتر از ختنه‌گاه در حال حیض ← ۱۴۱
وطی در دُبُر ← ۱۴۱
- واجبات (بعد از پاکی)
- غسل
قضای روزه
- قضای نماز یومیه در شرایط خاص ←
حکم نماز مغرب و عشاء در صورت پاکی از حیض در نیمه شب و
نیت آن ← ۱۴۶
قضای نماز غیر یومیه ← ۱۴۸
نماز آیات حائض و نساء در خسوف و کسوف ← ۱۵۱
نماز آیات حائض و نساء در زلزله و ... ← ۱۵۴
وضوی حائض در غیروقت نماز ← ۱۵۶
تلاوت قرآن در حال حیض ← ۱۶۰
غسل جنابت در حال حیض ← ۱۶۴
غسل مستحبی در حال حیض ← ۱۶۴
- مستحبات در حال حیض ←
مکروهات در حال حیض ←
احکام عمومی حیض ←

دیدن خون و شک در بلوغ

سؤال: دختری که شک دارد بالغ شده یا نه اگر خونی به صفات و شرایط حیض ببیند، آیا حکم حیض را دارد و علامت بلوغ است؟

امام خمینی رحمته الله علیه

اگر اطمینان به حیض بودنش پیدا کند حیض، و نه سال او تمام شده است و اگر اطمینان ندارد حکم به حیض و بلوغ او محل اشکال است^۱.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۵، م ۱

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

حیض و علامت بلوغ است.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۵، م ۴۳۵

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر یقین کرد خون حیض است باید آن را حیض قرار دهد و علامت بلوغ است.

وسيلة النجاة، ص ۷۱، م ۲۳۷

توضیح المسائل، ص ۸۱، م ۴۰۲

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

حکم به حیض می شود و علامت بلوغ است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۵۹، الفصل الثانی

توضیح المسائل، ص ۸۲، م ۴۴۴

۱. محل اشکال است یعنی مرجع توقف در فتوی داشته، مقلد می تواند در این مسأله عمل محتاطانه انجام دهد یا با رعایت الاعلم فالاعلم به فتوای مرجع دیگر رجوع نماید.

آیت الله خامنه‌ای رحمته علیه

اگر اطمینان به حیض بودن خون مذکور دارد آن خون حیض محسوب و بلوغ دختر نیز ثابت می‌شود والا هر دو مورد محل اشکال است.

بیتوته
اگر اطمینان به حیض بودن خون مذکور دارد آن خون
حیض محسوب و بلوغ دختر نیز ثابت می‌شود والا هر دو مورد
محل اشکال است.

مفکر
مورد: آیه الله خامنه‌ای - ره
بعضی اشکالات

آیت الله خوئی رحمته علیه

حیض نیست در نتیجه بالغ هم نشده است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۱، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۴۴

آیت الله سیستانی رحمته علیه

حکم به حیض بودن آن محل اشکال است البته اگر اطمینان حاصل شود به این‌که حیض است، هر چند این اطمینان با استفاده از وسایل علمی جدید حاصل شود، در این صورت معمولاً اطمینان می‌شود که نه سال او تمام شده است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۶، م ۱

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۵۶، م ۴۷۰

آیت الله شبیری زنجانی رحمته علیه

حیض است و شرعاً علامت این می‌باشد که نه سال او تمام شده است.

توضیح المسائل، ص ۹۴، م ۴۴۴

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته علیه

حکم به حیض بودن و علامت بالغ شدن آن، محل اشکال است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۷، م ۲۱۷

توضیح المسائل، ص ۸۸، م ۴۴۴

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه
 اگر خون ببیند، خواه علائم خون حیض را داشته باشد یا نداشته باشد، خون حیض
 نیست. (پس علامت بلوغ هم نیست)

توضیح المسائل (نگارش نوین)، ص ۱۰۵، م ۴۲۱

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه
 حیض و علامت بلوغ است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۵، م ۲۱۷

توضیح المسائل، ص ۷۳، م ۴۴۴

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه
 اگر اطمینان حاصل کند که حیض است دلیل بر این است که نه سالش تمام و بالغ شده
 است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۴۳، با استفاده از م ۱

توضیح المسائل، ص ۸۳، م ۴۳۱

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه
 اگر اطمینان به حیض بودنش پیدا کند، حیض است و معلوم می شود نه سال او تمام
 شده است.

توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۴۴۰

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه
 حیض است و شرعاً نه سال او تمام شده است.

توضیح المسائل، ص ۲۶۹، م ۴۴۴

سن یائسگی^۱ و حکم عدول در این مسأله

سؤال: الف) زنان سیّده و غیر سیّده در چه سنی یائسه می‌شوند؟
 ب) در صورتی که سن یائسگی در زنان غیر سیّده پنجاه سال قمری باشد، آیا می‌توانند در این مسأله به نظر مراجع دیگر عدول کنند؟^۲

امام خمینی رحمته الله علیه

الف) زن‌های سیّده بعد از تمام شدن شصت سال قمری یائسه می‌شوند؛ یعنی خون حیض نمی‌بینند و زن‌هایی که سیّده نیستند، بعد از تمام شدن پنجاه سال یائسه می‌شوند.
 تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۴ و ۴۵، فصل فی الحیض
 توضیح المسائل، ص ۵۶، م ۴۳۵

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

الف) زن‌های سیّده بعد از تمام شدن شصت سال یائسه می‌شوند؛ یعنی خون حیض نمی‌بینند و زن‌هایی که سیّده نیستند، بعد از تمام شدن پنجاه سال یائسه می‌شوند.
 توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۳۲

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

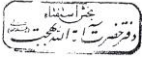
سؤال: در وسیلة النجاة معظم‌له (ص ۷۱، م ۲۳۸) آمده است که غیر سیّده پنجاه سالگی یائسه می‌شود و اطلاق عبارت شامل زنانی هم می‌شود که بعد از

۱. در برخی رساله‌ها آمده ۵۰ سال قمری تقریباً ۴۸ سال و ۱۸۷ روز شمسی و ۶۰ سال قمری تقریباً ۵۸ سال و ۷۸ روز شمسی است.

۲. قابل توجه است اگر مرجع شخص از دنیا رفته، جهت تقلید از مرجع تقلید قبلی در این موضوع یا رجوع به مرجع دیگر، لازم است نظر مرجع زنده‌اش را در مسأله بقاء بر تقلید میت ملاحظه کند.

پنجاه سالگی مرتب مثل عادت ماهانه خون می‌بینند و در نتیجه اگر بخواهند بین اعمال حیض و استحاضه احتیاط کنند، احتیاط مستحب خواهد بود در حالی که از حضرت عالی احتیاط واجب نقل شده است؛ آیا احتیاط در این فرض وجوبی است تا رجوع به اعلم بعدی کنند و اعمال حیض را انجام دهند؟
پاسخ: می‌تواند حیض قرار دهد و احتیاط نکند.^۱

بِسْمِ اللَّهِ
و احتیاط کند

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

الف) احتیاط واجب این است که بعد از ۵۰ سال قمری اگر خونی که واجد شرائط حیض باشد بینند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نمایند ولی بعد از ۶۰ سالگی اگر خونی بینند قطعاً حیض نیست.

احتیاط واجب این است که بعد از ۵۰ سال قمری اگر خونی که واجد شرائط حیض باشد بینند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نمایند ولی بعد از ۶۰ سالگی اگر خونی بینند قطعاً حیض نیست و الله اعلم

ب) حکم آن از جواب سابق روشن شد و در این احتیاط واجب رجوع به مجتهد آخر با رعایت الاعلم فالاعلم مانعی ندارد.

حکم آن از جواب سابق روشن شد و همان احتیاط واجب رجوع به مجتهد آخر با رعایت الاعلم فالاعلم مانعی ندارد

^۱ این حکم نظر اخیر آیت الله بهجت بوده و نظر سابق ایشان که در توضیح المسائل و استفتانات موجود است تغییر کرده است.

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

سؤال: اینجانب در سن پنجاه و یک سالگی هستم، بعد از امام خمینی رحمته الله علیه جناب‌عالی را به عنوان مرجع خود انتخاب کرده‌ام، بعد از پنجاه سالگی به وظیفه مستحاضه عمل می‌کنم ولی برای من از نظر جسمی مشکل ایجاد می‌کند، آیا می‌توانم فقط در همین مسأله به مرجع دیگری رجوع کنم که ایشان در مسائل یائسگی بعد از پنجاه سال را حیض حساب می‌کند؟

ما در تعیین حدّ دقیق سنّ یائسگی بانوان تأمل داریم و احتیاط در این باره را لازم می‌بینیم، بانوان می‌توانند در این مسأله به مجتهد جامع‌الشرایطی که فتوای مشخصی در این باره دارد مراجعه نمایند.

مادر من در سن ۵۰ سالگی بانوان تأمل داریم و احتیاط در این باره لازم می‌بینیم، بانوان می‌توانند در این مسأله به مجتهد جامع‌الشرایطی که فتوای مشخصی در این باره دارد مراجعه نمایند.

آیت الله خویی رحمته الله علیه

الف) بنابر احتیاط واجب زن‌های سیّده و غیر سیّده بعد از تمام شدن پنجاه سال تا شصت سال چنانچه با نشانه‌های حیض یا در روزهای عادت، خون ببینند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نمایند.

ب) جائز است با رعایت الاعملم فالاعلم به مجتهد دیگر رجوع کند.

منهاج‌الصالحین (العبادات)، ج ۱، ص ۱۴، ۳۱ م و ص ۶۲

المسائل‌المنتخبه، ص ۱۰، ۲۲ م

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف و ب) زنان مطلقاً چه سیّده و چه غیر سیّده تا شصت سالگی ممکن است حیض شوند.

زنان مطلقاً چه سیّده و چه غیر سیّده تا شصت سالگی ممکن است حیض شوند.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف) زنان قرشیه خواه سیّده هاشمی باشند یا غیر سیّده یائسگی آنها بعد از شصت سال است و یائسگی غیر قرشیه بعد از پنجاه سالگی است.

بسته‌بندی

زنان قرشیه خواه سیّده هاشمی باشند یا غیر سیّده یا آنکه
بعد از شصت سال است و یائسگی غیر قرشیه بعد از پنجاه سالگی است.

البته در مناطقی مثل ایران و عراق از آنجا که زن اطمینان ندارد قرشیه نیست، اگر بعد از پنجاه سالگی هم خون با شرایط حیض ببیند، حائض شمرده می‌شود. (یعنی در صورت دیدن خون با شرایط و صفات، ۶۰ سالگی یائسه می‌شوند).

توضیح المسائل، ص ۹۳، م ۴۴۵

ب) چنانکه گفته شد میزان، تفصیل بین قرشی و غیر قرشی است. حکم عدول از مرجعی به مرجع دیگر در رساله عملی بیان شده به آنجا مراجعه شود.

بسته‌بندی

چنانکه گفته شد میزان تفصیل قرشی و غیر قرشی است. حکم عدول از مرجعی

به مرجع دیگر در رساله عملی بیان شده به آنجا مراجعه شود.

۱۳۲۵ هجری قمری

اگر مجتهد أعلم در مسأله‌ای فتوا دهد مقلّد آن مجتهد نمی‌تواند در آن مسأله به فتوای مجتهد دیگر عمل کند.

توضیح المسائل، ص ۹، م ۷

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) قرشیه شصت ساله و غیر قرشیه در پنجاه سالگی قمری یائسه می‌شوند.

قرشیه شصت ساله و غیر قرشیه در پنجاه سالگی قمری یائسه می‌شوند.

(ب) بنا بر احتیاط جایز نیست مگر به اعلم.

بنا بر رجوع از تمام شدن سال قمری و زنان غیر سیده با تمام شدن ۵۰ سال
۱۳۰۳ هجری قمری در شهر کربلا ۱۳۰۳

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله

(الف) زنان سیده با تمام شدن ۶۰ سال قمری و زنان غیر سیده با تمام شدن ۵۰ سال قمری یائسه می شوند.

زنان سیده با تمام شدن ۶۰ سال قمری و زنان غیر سیده
با تمام شدن ۵۰ سال قمری یائسه می شوند.

(ب) رجوع از اعلم به غیر اعلم جایز نیست و در صورت تساوی مانعی ندارد.

رجوع از اعلم به غیر اعلم جایز نیست و در صورت تساوی مانعی ندارد.

آیت الله گلپایگانی رحمته الله

(الف) زنان سیده بعد از تمام شدن شصت سال یائسه می شوند (یعنی خون حیض نمی بینند) و زنانی که سیده نیستند، بعد از تمام شدن پنجاه سال یائسه می شوند.

توضیح المسائل، ص ۷۳، م ۴۴۱

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله

(الف) در سن پنجاه سالگی یعنی غالباً در این سن خون عادت نمی بینند و اگر خون مشکوکی ببینند حیض نیست ولی اگر بعد از این سن خونی به تمام صفات حیض ببینند حیض است.

بنا بر رجوع از تمام شدن سال قمری و زنان غیر سیده با تمام شدن ۵۰ سال قمری و زنان سیده با تمام شدن ۶۰ سال قمری یائسه می شوند.

ب) با توجه به این که ما در این مسأله فتوا داریم نوبت به رجوع به فتاوی دیگران نمی‌رسد.

ج ب: با توجه به این که ما در این مسأله فتوا داریم نوبت به فتاوی دیگران نمی‌رسد.

قابل ذکر است کسانی که تا کنون به این حکم عمل نکرده اند از باب تبعیض در تقلید با توجه به استفتاء ذیل می‌توانند به فتوای مرجع مساوی رجوع نمایند.

تبعیض در تقلید پس از تحقق تقلید در مسائلی که عمل نکرده نیز جایز است.

تبعیض در تقلید پس از تحقق تقلید در مسائلی که عمل نکرده نیز جایز است.

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) زندهای غیرسیده بعد از تمام شدن پنجاه سال یا سه می‌شوند ولی زندهای سیده در صورتی که پس از گذشتن از سن پنجاه سالگی تا شصت سالگی در ایام عادت خود یا با نشانه‌های حیض خون ببینند بنا بر احتیاط واجب میان اعمالی که زن مستحاضه انجام می‌دهد و چیزهایی که حائض باید ترک کند جمع نمایند.

بسم الله الرحمن الرحیم
 سلام علیکم
 ع. الف: زندهای غیرسیده بعد از تمام شدن پنجاه سالگی تا شصت سالگی در ایام عادت خود یا با نشانه‌های حیض خون ببینند بنا بر احتیاط واجب میان اعمالی که زن مستحاضه انجام می‌دهد و چیزهایی که حائض باید ترک کند جمع نمایند.

ب) کسانی که تاکنون به این حکم عمل نکرده‌اند، از باب تبعیض در تقلید می‌توانند به فتوای مرجع مساوی رجوع کنند اما بعد از عمل تنها در مورد زنان سیده که حکم به

احتیاط واجب بیان شده، مقلد می‌تواند با رعایت الاعلم فالاعلم به مرجعی که در این مسأله فتوا داده، رجوع کند.

توضیح المسائل، ص ۱۳، م ۸

هزار و یک مسأله فقهی، ج ۲، ص ۷، با استفاده از س ۱۱

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) زن بعد از تمام شدن شصت سال یائسه می‌شود، و چنانچه خونی ببیند حیض نیست. و احتیاط واجب آن است که بعد از تمام شدن پنجاه سال تا تمام شدن شصت سال جمع کند بین احکام یائسه و غیر یائسه - چه قرشیه باشد و چه غیر قرشیه - بنابراین اگر در این فاصله با نشانه‌های حیض یا در روزهای عادت خون ببیند، بنابر احتیاط واجب جمع کند بین تروک حائض و افعال مستحاضه.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۵۷، الفصل الثانی

توضیح المسائل، ص ۲۶۹، م ۴۴۱

ب) در احتیاط مذکور، می‌تواند به فتوای مجتهد دیگر با رعایت الأعلم فالأعلم عمل نماید.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۱۵ (بحث تقلید)، م ۳۱

توضیح المسائل، ص ۱۹۳ و ۱۹۴، با استفاده از م ۷

دیدن خون بعد از سن یائسگی

سؤال: جدیداً پزشکان کاری می‌کنند که به وسیله تقویت‌های هورمونی خونریزی قاعدگی ادامه داشته باشد. در این صورت آیا خون دیدن بعد از پنجاه سالگی (یا

در زنان قرشی بعد از شصت سالگی) با وجود تمام شرایط خون حیض، استحاضه است یا حیض؟

امام خمینی رحمته الله علیه

استحاضه است. (اگرچه در شرایط طبیعی مثل سابق خون ببیند).

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۴ و ۴۵، فصل فی الحیض

استفتائات، ج ۱، ص ۷۲، س ۱۶۸

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

در صورتی که علم دارد خون زخم نیست محکوم به استحاضه است. (اگرچه در شرایط طبیعی مثل سابق خون ببیند).

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۴، م ۴۳۰

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۲، فصل فی الحیض

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

خون بعد از سن یائسگی (۶۰ سالگی) استحاضه است.

با استفاده از استفتائات موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

تقویت هورمونی مذکور در حکم اثری ندارد بعد از شصت سالگی حیض نیست و بنا بر احتیاط بعد از پنجاه تا شصت سال جمع بین اعمال مستحاضه و ترک محرّمات حائض کند.

تقریب هر دو بند مذکور در صحت اثری ندارد
بعد از شصت سالگی حیض نیست و بنا بر احتیاط بعد از پنجاه تا شصت سال جمع بین اعمال مستحاضه و ترک محرّمات حائض کند

آیت الله خامنه‌ای رحمته علیه

سؤال: اینجانب در سن پنجاه و یک سالگی هستم، بعد از امام خمینی رحمته علیه جنابعالی را به عنوان مرجع خود انتخاب کرده‌ام، بعد از پنجاه سالگی به وظیفه مستحاضه عمل می‌کنم ولی برای من از نظر جسمی مشکل ایجاد می‌کند، آیا می‌توانم فقط در همین مسأله به مرجع دیگری رجوع کنم که ایشان در مسائل یائسگی بعد از پنجاه سال را حیض حساب می‌کند؟

ما در تعیین حدّ دقیق سنّ یائسگی بانوان تأمل داریم و احتیاط در این‌باره را لازم می‌بینیم، بانوان می‌توانند در این مسأله به مجتهد جامع الشرائطی که فتوای مشخصی در این‌باره دارد مراجعه نمایند.

مادر صحن مروج سنّ یائسگی بانوان تأمل دارم و احتیاط در این باره
 لاین سینه‌م، بانوان متوالله در این مسأله بر مجتهد جامع الشرائطی که
 فتوای مشخصی در این باره دارد مراجعه نمایند

آیت الله خوئی رحمته علیه

بنابر احتیاط واجب زن‌های سیّده و غیر سیّده بعد از تمام شدن پنجاه سال تا تمام شدن شصت سال چنانچه با نشانه‌های حیض یا در روزهای عادت، خون ببینند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نمایند.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۵۶، الفصل الثانی

المسائل المنتخبه، ص ۲۱، م ۴۷

آیت الله سیستانی رحمته علیه

قرشیه و غیرقرشیه فرقی ندارد و تا شصت سالگی حیض است و بعد از آن حیض نیست هر چند با همان شرایط باشد.

قرشیه و غیرقرشیه فرقی ندارد

و تا شصت سالگی حیض است، و بعد از آن حیض نیست هر چند با همان شرایط باشد.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

خونی که بعد از حد تعیین شده دیده می شود استحاضه است.

البته در مناطقی مثل ایران و عراق از آنجا که زن اطمینان ندارد قرشیه نیست، اگر بعد از ۵۰ سالگی هم خون با شرایط حیض ببیند، حائض شمرده می شود.

خونی که بعد از حد تعیین شده دیده می شود استحاضه است سهمیه

توضیح المسائل، ص ۹۳، ۴۵۵م

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

خون مذکور محکوم با استحاضه است.

خون مذکور محکوم با استحاضه است

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

بعد از تمام شدن سن ۵۰ سالگی قمری (۶۰ سالگی قمری در زنان قرشی) خون

استحاضه است ولو صفات حیض را داشته باشد.

بعد از تمام شدن سن ۵۰ سالگی قمری (دو سالگی قمری در زنان قرشی) خون استحاضه
در صفات حیض را داشته باشد

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

خون مذکور محکوم به استحاضه است ولو اینکه تمام اوصاف خون حیض را داشته

باشد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۴، با استفاده از ۲۱۵م

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

حیض است. (در صورتی که واجد تمام صفات حیض باشد)

حیض است .

احکام ویژه، ص ۸۹، م ۲۶۷

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

بعد از سن یائسگی^۱ خونی که زن می بیند استحاضه است گرچه صفات خون حیض را داشته باشد.

هزار و یک مسأله فقهی، ج ۲، ص ۲۹، س ۷۸

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

زن بعد از تمام شدن شصت سال یائسه می شود و چنانچه خونی ببیند حیض نیست و احتیاط واجب آن است که بعد از تمام شدن پنجاه سال تا تمام شدن شصت سال اگر با نشانه های حیض یا در روزهای عادت خون ببیند جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه (چه قرشیه باشد و چه غیر قرشیه)

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۵۷، الفصل الثانی

توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۴۱

۱. سن یائسگی در زنان غیر سیده اتمام ۵۰ سال قمری است و زنان سیده به احتیاط واجب در صورت دیدن خون در ایام عادت یا با صفات حیض، بین ۵۰ تا ۶۰ سال بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کنند.

شک در سیادت و حکم خونهای بعد از ۵۰ سالگی

سؤال: کسی که شک دارد قرشی است یا غیرقرشی، وظیفه او نسبت به خون-هایی که در فاصله پنجاه تا شصت سالگی با شرائط حیض می‌بیند، چیست؟

امام خمینی علیه السلام

در ملحق کردن زنی که قرشی بودنش مشکوک است به غیرقرشیه اشکال است. (بین تروک حائض و اعمال استحاضه جمع کند یا به مرجع فالاعلم که در این مسأله فتوی دارد رجوع نماید.)

تحریرالوسیله، ج ۱، ص ۴۰، فصل فی غسل الحیض

آیت الله اراکی علیه السلام

استحاضه است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۲، فصل فی الحیض

آیت الله بهجت علیه السلام

می‌تواند حیض قرار دهد.

باستفاده از استفتائات موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله تبریزی علیه السلام

اگر با نشانه های حیض یا در روزهای عادتش خون ببیند، بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

صراط النجاة، ج ۷، ص ۹۰، س ۲۹۹

توضیح المسائل، ص ۸۲، م ۴۴۱

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

احتیاط کند (جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه) یا با رعایت الاعلم فالاعلم به مرجع دیگری که در سن یائسگی فتوی دارد، رجوع کند.

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله خویی رحمته الله علیه

اگر با نشانه های حیض یا در روزهای عادتش خون ببیند، بنابر احتیاط بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱۱، ص ۲۱۱، فصل فی الحیض
منهاج الصالحین، ص ۵۶، الفصل الثانی

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

حیض است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۵، فصل فی الحیض
منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۴، با استفاده از الفصل الثانی

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

زنی که بین پنجاه و شصت سالگی است و نمی داند که قرشی است یا نه، حکم کسی را دارد که هنوز از پنجاه سال نگذشته است.

توضیح المسائل، ص ۹۴، م ۴۴۵

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

استحاضه است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۷، با استفاده از ۲۱۶م

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط، بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۰۱ و ۲۰۲، فصل فی الحيض
الاحکام الواضحہ، ص ۵۱ و ۵۰، الفصل الثانی

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

استحاضه است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۵، با استفاده از م ۲۱۶
العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۲، فصل فی الحيض

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

اگر واجد تمام صفات حیض باشد، حیض است.

توضیح المسائل، ص ۸۳، با استفاده از م ۴۲۸
احکام و یزه، ص ۸۹، م ۲۶۷

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

اگر با نشانه های حیض یا در روزهای عادت خون ببیند، بنابر احتیاط واجب، بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

التعلیقات علی العروة الوثقی، ص ۶۴، با استفاده از فصل فی الحيض
توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۴۳۷
استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر با نشانه های حیض یا در روزهای عادت خون ببیند، بنابر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۴، با استفاده از الفصل الثانی
توضیح المسائل، ص ۲۶۹، با استفاده از م ۴۴۱

محدوده روز در محاسبه حیض

سؤال: مراد از روز در بحث محاسبه حیض چیست؟ مثلاً اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند یک روز او چه زمانی کامل می‌شود؟

امام خمینی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا مغرب (ذهاب حمرة مشرقیه) را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.^۱

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۱، با استفاده از م ۹ و ۱۰ و ص ۱۲۴، م ۶

توضیح المسائل، ص ۵۶، با استفاده از م ۴۴۳ و ص ۱۰۰، م ۷۳۱

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا مغرب (ذهاب حمرة مشرقیه) را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۶، با استفاده از م ۴۴۰ و ص ۱۳۴، با استفاده از م ۷۲۹

توضیح المسائل، ص ۱۳۵، با استفاده از م ۷۲۵

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا غروب (پنهان شدن قرص خورشید) را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

وسیلة النجاة، ص ۷۴، با استفاده از م ۹ و ۱۰

۱. این گونه محاسبه را محاسبه تلفیقی می‌گویند.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا غروب خورشید را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر اما قبل از طلوع خورشید خون ببیند، غروب همان روز یک روز او تمام است اما اگر پس از طلوع خورشید خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۰، با استفاده از الفصل الثالث
و ص ۲۵۲، با استفاده از الفصل الثانی (فی قواطع السفر)

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع خورشید تا غروب خورشید را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر اما قبل از طلوع خورشید خون ببیند، غروب همان روز یک روز او تمام است اما اگر پس از طلوع خورشید خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

احکام اسلامی، ویژه مخاطبان بین الملل، ص ۱۵۰
با استفاده از استفتاء موجود در واحد پاسخ به سؤالات

آیت الله خویی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع خورشید تا غروب خورشید را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر اما قبل از طلوع خورشید خون ببیند، غروب همان روز یک روز او تمام است اما اگر پس از طلوع خورشید خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

منهاج الصالحین (العبادات)، ص ۵۶، با استفاده از الفصل الثالث
و ص ۲۴۹، با استفاده از الفصل الثانی (فی قواطع السفر)
توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۴۴۹

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا غروب (پنهان شدن قرص خورشید) را یک روز گویند. حال اگر زنی کمی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۵۸، م ۴۷۸ و ۴۸۱

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

مراد از روز در اینجا ۲۴ ساعت است. پس اگر از اذان صبح روز اول خون ببیند باید تا اذان صبح فردا خون ادامه یابد تا ۲۴ ساعت او کامل گردد.

توضیح المسائل، ص ۱۰۶، با استفاده م ۴۴۹

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا مغرب را یک روز گویند. حال اگر زنی کمی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۹، با استفاده از ۲۲۸ م و ۱۰۸، م ۶۳۷

توضیح المسائل، ص ۸۹، با استفاده از م ۴۴۹

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا مغرب را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

توضیح المسائل، ص ۷۰، با استفاده از م ۴۴۰ و ص ۱۲۳، با استفاده از م ۷۲۹

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا مغرب (ذهاب حمره مشرقیه) را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد. هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۷، با استفاده از م ۲۲۸ و ص ۱۲۶، با استفاده از م ۶۳۷ توضیح المسائل، ص ۷۴، با استفاده از م ۴۴۹

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا غروب آفتاب (پنهان شدن قرص خورشید) را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد.

توضیح المسائل، ص ۲۲۰، با استفاده از م ۱۱۶۵

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

فاصله بین طلوع فجر تا مغرب (ذهاب حمره مشرقیه) را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد. توضیح المسائل، ص ۹۰، با استفاده از م ۴۴۵ و ص ۱۵۴، با استفاده از م ۷۳۲

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب از طلوع فجر تا غروب (پنهان شدن قرص خورشید) را یک روز گویند. حال اگر زنی بعد از طلوع فجر خون ببیند فردای آن روز در همان وقت یک روز او کامل می‌گردد. ولی اگر از طلوع خورشید شروع شود تا غروب روز سوم، قطع شود، بنابر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۲۷۷، با استفاده از الفصل الثانی (فی قواطع السفر)

توضیح المسائل، ص ۲۷۰، با استفاده از م ۴۴۹

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

انجام اعمال عبادی با یقین به پاکی قبل از سه روز

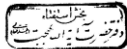
سؤال: خانمی در روز اول عادت خود قرص می خورد تا پاک شود. در صورتی که بداند قبل از سه روز خون قطع می شود، آیا می تواند در حال آلودگی و قبل از قطع شدن خون، محرّمات حائض و اعمال عبادی خود را اعم از نماز، روزه، مناسک حج و ... انجام دهد؟

آیت الله بهجت رحمته الله

اگر بداند که سه روز کامل نمی شود، حکم استحاضه را دارد و محرّمات حائض بر او حرام نیست.

تعلیلاً: اگر در آن روز سه روز کامل نماند حکم حائض را دارد -
و محرّمات حائض بر او حرام نیست.

آیت الله خامنه ای رحمته الله

با فرض یقین به قطع شدن قبل از سه روز حکم حیض را ندارد.

رسولاً
با فرض یقین به قطع شدن قبل از
سه روز حکم حیض را ندارد.

دفتر
حضرت آیت الله خامنه ای، دفتر عالی
پخش اسکنان

آیت الله سیستانی رحمته الله (دام ظلّه)

می تواند.

می تواند

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

خیر، در فرض سؤال به هر مقداری که خون ببیند - حتی اگر کمتر از سه روز باشد - حائض است.

باسم تعالی

خیر، در فرض سؤال به هر مقداری که خون ببیند - حتی اگر کمتر از سه روز باشد - حائض است.

بیتوته استفتائات
دفتر مطبوعاتی
مرکز تحقیقاتی و پژوهشی
ارجمت العظمی ۱۴۲۷

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

اگر قطع داشته باشد که خون سه روز ادامه ندارد احکام استحاضه را دارد.

بسم الله الرحمن الرحیم

اگر قطع داشته باشد که خون سه روز ادامه ندارد احکام استحاضه را
دارد والله اعلم.

۱۳۹۶
بیتوته استفتائات
مرکز تحقیقاتی و پژوهشی

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

اگر زن به هر علت یقین دارد که خونریزی قبل از سه روز قطع می شود یعنی یقین دارد که خونریزی استمرار ندارد حیض نیست. لذا باید اعمال استحاضه را رعایت کند.

بسم الله الرحمن الرحیم

گردد، بهر علت یقین دارد که خونریزی قبل از سه روز قطع می شود

یعنی یقین دارد که خونریزی خواهد بود حضرت. لذا ۱۰

رواجی است و هر چه رعایت کند.
۸۶-۱۱-۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

در فرض سؤال حکم حائض را ندارد.

در فرض سؤال حکم حائض را ندارد =

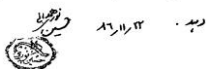

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال، باید عبادات خود را انجام دهد.

روزن سلاطین، باید عبادت خود را انجام

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

بله می تواند. حیض نیست.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

شک در اتصال خون سه روز اول حیض

سؤال: خانمی پس از گذشت سه روز اول خونریزی، شک می کند که آیا در این

سه روز خون ها اتصال داشته یا نه، وظیفه او چیست؟

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

مورد احتیاط است. (یعنی بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.)

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

در فرض سؤال نسبت به سابق احتیاط نماید و نمازهایش را قضا نماید و نسبت به بعد

چنانچه خون کمتر از سه روز کامل بود در آن روزها هم باید احتیاط کند و اگر سه روز کامل و

بیشتر بود حکم حیض را در آن روزها رعایت می کند.

بسمه تعالی در فرض سؤال نسبت به سابق احتیاط نماید
و تا زمانی که قضا نماید و نسبت به بعد چنانچه خون کمتر از سه روز کامل بود
در آن روزها هم باید احتیاط کند و اگر سه روز کامل و بیشتر بود حکم حیض را
در آن روزها رعایت می کند و در آن روزها هم باید احتیاط نماید

آیت الله خامنه ای علیه السلام

در فرض سؤال نمازهای روزهای گذشته را اگر نخوانده قضا کند و نسبت به آینده هم عمل به احتیاط کند یعنی بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

بسیستان .

در فرض سؤال نمازهای روزهای گذشته را اگر نخواند

قضا کند نسبت به آینده هم عمل به احتیاط کند یعنی بین

تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

آیت الله سیستانی علیه السلام

اگر در آن زمان شک در قطع شدن خون در باطن داشته و نماز نخوانده بنا بر احتیاط واجب آنها را قضا کند.

اگر در آن زمان شک در قطع شدن خون در باطن داشته و نماز نخوانده بنا بر احتیاط واجب آنها را قضا کند.

آیت الله شبیری زنجانی علیه السلام

لازم نیست سه روز اول پشت سر هم باشد. ولی باید سه روز اول، در یک دهه باشد.

توضیح المسائل، ص ۹۳، م ۴۴۷

آیت الله صافی گلپایگانی علیه السلام

در فرض سؤال احتیاط این است که بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

در فرض سؤال احتیاط این است که بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

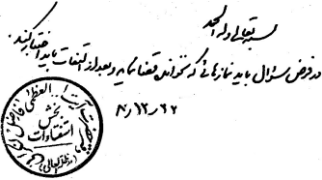

۲۳ / ۱ / ۲۳
۸۱

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال باید نمازهائی که نخوانده قضا نماید و بعد از التفات باید اختبار کند.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

احتیاط کند. (یعنی بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.)

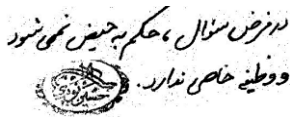
احتیاط کند =

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال حکم به حیض نمی شود و وظیفه خاصی ندارد. (یعنی به وظایف

مستحاضه عمل کرده و نمازهای گذشته را قضا کند.)

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

باید احتیاط کند. (یعنی بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.)

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

مدت زمان فترات یسیره (پاکی‌های کم) در سه روز اول

سؤال: در کتاب "العروة الوثقی" مبحث حیض، مسأله ششم آمده است: «الاقوی کفایة الاستمرار العرفی و عدم مضرية الفترات الیسیره فی البین بشرط ان لا ینقص من ثلاثه...» با توجه به این که در سه روز اول حیض، تشخیص فترات یسیره برای عرف بانوان مشکل است؛ لطفاً بفرمایید، فترات یسیره از نظر زمانی چند دقیقه است؟

آیت الله بهجت رحمته الله

این امور عرفیت دارد.

جواب

بِسْمِ اللَّهِ: این امر عرفیت دارد.

در وقت استیضاح
در وقت استیضاح

آیت الله خامنه ای رحمته الله

تشخیص آن به عهده‌ی خود مکلف ولو با رجوع به عرف است و ظاهر آن است که اگر در بین سه روز مختصری پاک شود و مدت پاک شدن به قدری کم باشد که بگویند در تمام سه روز در باطن خون بوده است، استمرار از بین نمی‌رود.

برقعاً

تشخیص آن به عهده‌ی خود مکلف ولو با رجوع به عرف است و

ظاهر آن است که اگر در بین سه روز مختصری پاک شود و مدت

پاک شدن به قدری کم باشد که بگویند در تمام سه روز در باطن خون

بوده است، استمرار از بین نمی‌رود.

دفتر

مطهره ابدالله خاکی، منطقه اناری
مجلس استقراءات

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

فترات یسیره متعارفه هر چند در بعضی خانم‌ها اخلال به استمرار معتبر نیست ولی
تحدید زمانی آن ممکن نیست.

فترات یسیره متعارفه هر چند در بعضی خانم‌ها اخلال
به استمرار معتبر نیست ولی تحدید زمانی آن ممکن نیست.

(اگر در بین سه روز مختصری پاک شود به طوری که در بین همه یا بعضی زنان
معمول است باز هم حیض محسوب می شود).

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۶۰، م ۴۸۵

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

چنانچه در بین سه روز مختصری پاک شود و مدت پاک شدن به قدری کم باشد که
بگویند در تمام سه روز در فرج خون بوده، باز هم حیض است.

توضیح المسائل، ص ۹۴-۹۳، م ۴۴۸

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

اگر مدتی که در بین سه روز خون قطع شده مثلاً حدود نیم ساعت باشد حیض نیست
ولی اگر کمتر باشد مثلاً ۵ دقیقه، در اینگونه موارد باید جمع کند بین اعمال مستحاضه و
تروک حائض و یادآوری می شود که منظور از توالی سه روز، وجود خون در باطن است.

مثلاً اگر در مدت سه روز، یک ساعت خون بیرون نیاید ولی در باطن وجود داشته باشد محکوم به حیض است.

بسم الله الرحمن الرحيم - اگر مدتی که درین مأمور خون قطع شده مثلاً حدود نیم ساعت باشد حیض نیست ولی اگر کمتر باشد مثلاً ۵ دقیقه، در اینگونه موارد باید جمع بین اعمال استخوانه و ترک حائض و ادایوف می شود که منظور از قالی سه روز، وجود خون در باطن است. مثلاً اگر در مدت سه روز، یک ساعت خون بیرون نیاید ولی در باطن وجود داشته باشد محکوم به حیض است. **عالم العالم** ۱۸ رجم الهم، ۱۴۱۸

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

نسبت به این امر، پنج تا ده دقیقه فتره یسیره محسوب می شود.

نسبت با این امر پنج تا ده دقیقه فتره یسیره محسوب می شود

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

هر گاه حدود پنج دقیقه فاصله شود مانعی ندارد.

هرگاه، حدود پنج دقیقه فاصله شود مانعی ندارد

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال، در حد یک یا دو دقیقه قطع شدن خون، مضر به استمرار نیست. و بعد از عبارت مذکوره در فوق در متن عروه عبارتی مذکور است که با ذکر مثال مطلب را روشن می کند.

در فرض سؤال، در حد یک یا دو دقیقه قطع شدن خون مضر به استمرار نیست. و بعد از عبارت مذکور در متن عروه

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه
ملاک عرف است. مثلاً تا ده دقیقه.

احکام بانوان، ص ۵۵، س ۵۰

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

روزهای پاکی بین حیض

سؤال: اگر زنی سه روز بی در پی خون ببیند و بعد از چند روز پاکی دوباره چند روز خون ببیند و مجموع خون‌ها و پاکی وسط از ده روز بیشتر نشود روزهای پاکی چه حکمی دارد؟

امام خمینی رحمته الله علیه

روزهایی که در وسط پاک بوده، حیض است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۸، با استفاده از م ۱۵

توضیح المسائل، ص ۵۶، م ۴۴۴

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

روزهایی که در وسط پاک بوده، حیض است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۶، با استفاده از م ۷، باورقی ۴

توضیح المسائل، ص ۷۷ و ۷۸، م ۴۴۱

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

روزهایی که در وسط پاک بوده، حیض است.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۷۶، با استفاده از م ۲۵۳ (۱۵)

توضیح المسائل، ص ۸۲، با استفاده از م ۴۰۶

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

اگر سه روز پشت سر هم با نشانه‌های حیض یا روزهای عادت خون ببیند و پاک شود، چنانچه دوباره خونی که دارای نشانه‌های حیض است یا در روزهای عادت است، ببیند و روزهایی که خون دیده و در وسط پاک بوده، روی هم از ده روز بیشتر نشود، روزهایی هم که در وسط پاک بوده، حیض است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۲ و ۶۳، الفصل السادس

توضیح المسائل، ص ۶۹، م ۴۵۰

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

در ایام حیض، نقاء متخلل بین دو خون، در صورت عدم تجاوز مجموع از ده روز، در حکم حیض است.

در ایام حیض، تا قبل از دو خون، در صورت عدم تجاوز مجموع از ده روز، در حکم حیض است.

آیت الله خویی رحمته الله علیه

اگر سه روز پشت سر هم با نشانه‌های حیض یا روزهای عادت خون ببیند و پاک شود، چنانچه دوباره خونی که دارای نشانه‌های حیض است یا در روزهای عادت است، ببیند و روزهایی که خون دیده و در وسط پاک بوده، روی هم از ده روز بیشتر نشود، روزهایی هم که در وسط پاک بوده، حیض است.

منهاج الصالحین (العبادات)، ص ۵۸ و ۵۹، الفصل السادس

توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۴۵۰

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

احتیاط لازم آن است روزهایی که در وسط پاک بوده کارهائی که بر غیر حائض واجب است انجام دهد، و آنچه بر حائض حرام است، ترک کند.

با توجه به مسأله شماره ۴۸۴ توضیح المسائل جامع معظم له، لطفاً بفرمایید مدت زمان لازم برای پاکی (وسط حیض) چه مقدار است؟

مدتی که برای انجام تکلیف کفایت کند، مثلاً اگر بعد از دخول وقت به مقداری خون قطع شود که بتواند مقدمات نماز را تهیه و نماز را قطع شود که بتواند مقدمات نماز را تهیه و نماز را به حسب حالش بخواند.

مدتی که برای انجام تکلیف کفایت کند مثلاً اگر بعد از دخول وقت مقداری خون قطع شود که بتواند مقدمات نماز را تهیه و نماز را به حسب حالش بخواند.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۸، م ۷ (۷۰۷)

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۵۹، م ۴۸۴

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

روزهایی که در وسط پاک بوده باید غسل حیض کرده و عبادات خود را به جا آورد و می تواند کارهائی را که بر حائض حرام است، انجام دهد.

توضیح المسائل، ص ۹۵، م ۴۵۰

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

احتیاط آن است که در روزهای پاکی، عبادت های خود را به جا آورد و آنچه را بر حائض حرام است، ترک کند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۰، با استفاده از م ۲۳۵

توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۴۵۰

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

روزهایی که در وسط پاک بوده، حیض است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۰۸، با استفاده از م ۱۸، پورقی ۱

توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۴۴۱

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

احتیاط آن است که در روزهای پاک، عبادت‌های خود را به‌جا آورد و آنچه را بر حائض حرام است، ترک کند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۸، با استفاده از م ۲۳۵

توضیح المسائل، ص ۷۴ و ۷۵، م ۴۵۰

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

روزهایی که در وسط پاک بوده، حکم زنان پاک را دارد. باید غسل کند و عبادات خود را انجام دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۵۰، با استفاده از م ۱۸

توضیح المسائل، ص ۸۳ و ۸۴، م ۴۳۵

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

روزهایی که در وسط پاک بوده، حیض است.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۵، با استفاده از م ۱۸

توضیح المسائل، ص ۹۰، م ۴۴۶

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر سه روز پشت سر هم با نشانه‌های حیض یا در روزهای عادت خون ببیند و پاک شود، چنانچه دوباره خونی که دارای نشانه‌های حیض است یا در روزهای عادت است،

ببیند و روزهایی که خون دیده و در وسط پاک بوده روی هم از ده روز بیشتر نشود، روزهایی هم که در وسط پاک بوده، حیض است.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۵۹، الفصل الخامس

توضیح المسائل، ص ۲۷۰، م ۴۵۰

سؤال: اگر خانم مضطربه، عددیه یا وقتیه (غیر از صاحب عادت و قتییه عددیه) چند روز خون واجد صفت ببیند، یکی دو روز پاک باشد و بعد از آن مجدداً خون یا لکه‌های فاقد صفات حیض ببیند که جمع دو خون و پاکی وسط از ده روز تجاوز نکند، آیا پاکی وسط نقاء متخلخل بوده و حیض محسوب می‌شود؟

پاسخ: تمام ایام حیض است حتی پاکی وسط.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

دو بار خون دیدن با فاصله پاکی ده روز

سؤال: صاحب عادت و قتییه‌ای که ماهی یک بار خون می‌دیده، اگر در یک ماه با فاصله اقل طهر دو بار خون ببیند، خون اول در وقت عادت، و خون دوم بدون صفات حیض باشد، وظیفه‌اش چیست؟

امام خمینی رحمته الله علیه

در خون دوم بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۹، م ۱۷

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۲، م ۲۲

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

هر دو حیض می باشد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۲، م ۲۲

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

در خون دوم بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

وسيلة النجاة، ص ۷۶، م ۱۷

استفتائات، ج ۱، ص ۲۶۹، س ۹۶۷

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

خون دوم استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۲، م ۲۱۹

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

اگر خون اول در ایام عادت است آنرا حیض قرار میدهد و خون دوم اگر دارای صفت استحاضه است احتیاط کند به جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه، و اگر هر دو در غیر وقت عادت هستند، هر دو را حیض قرار می دهد چه هر دو واجد صفت حیض باشند یا هر دو فاقد باشند و یا مختلف.

اگر خون اول در ایام عادت است آنرا حیض قرار میدهد و خون دوم اگر دارای صفت استحاضه است احتیاط کند به جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه، و اگر هر دو در غیر وقت عادت هستند، هر دو را حیض قرار میدهد چه هر دو واجد صفت حیض باشند یا هر دو فاقد باشند و یا مختلف.

محقق
محققین لیه الله ختمه ای مد ظله العالی
مشرف استفتاءات

آیت الله خویی رحمته الله علیه

خون دوم استحاضه است.

منهاج الصالحین (العبادات)، ص ۵۸، م ۲۱۹

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

هر دو حیض است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۴۳، م ۲۲ (۷۲۲)

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۹۸، م ۵۷۳

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

خون دوم استحاضه است.

توضیح المسائل، ج ۱، ص ۱۱۰، با استفاده از م ۵۰۹

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در خون دوم بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۰، م ۲۳۷

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

خون دوم اگر با فاصله‌ی ده روز از خون اوّل باشد و حداقل سه روز استمرار داشته

باشد محکوم به حیض است.

خون دوم اگر فاصله ده روز از خون اوّل باشد
و حداقل سه روز تکرار داشته باشد محکوم به حیض است

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

در خون دوم بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۹، م ۲۳۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

خون دوم استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۵۳، م ۲۲

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

هر دو حیض است.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۶، م ۲۲

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

خون دوم استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۰، م ۲۱۹

دو بار خون دیدن با فاصله پاکی کمتر از ده روز

سؤال: خانمی پس از هفت روز خون دیدن و هفت روز پاکی، مجدداً هفت روز دیگر خون می بیند.

الف) آیا این شخص می تواند اقل طهر را با سه روز از خون دوّم که نشانه های حیض را دارد، کامل کند و مابقی را با وجود شرائط، حیض قرار دهد؟ در صورتی - که هفت روز دوم بدون صفات حیض باشد، حکم چگونه است؟
ب) حکم مسأله بالا در مورد شش صورت اقسام حائض (عادت وقتیه و عددیه، وقتیه، عددیه و...) چیست؟

امام خمینی رحمته الله علیه

الف) خیر

ب) اگر زن صاحب عادت وقتیه است و فقط یکی از خونها یا بعض آن واقع در وقت عادت است، همان حیض و دیگری استحاضه است و اگر وقتیه نیست و فقط یکی از

خونها واجد صفت حیض است و دیگری فاقد صفت، خون واجد صفت حیض است و دیگری استحاضه و اگر خونها یکسان است، خون اول حیض و خون دوم استحاضه است.

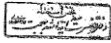
تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۸، ۱۵م

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

سه روز اول خون دوم محکوم به پاکی است (یعنی استحاضه است) و باقی حیض است با وجود شرایط.

سه روز اول خون دوم محکوم به پاکی است

و باقی حیض است با وجود شرایط

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

در مورد سؤال در هر دو فرض تمام خون دوم خون استحاضه حساب می شود بلی اگر خون دوم در صفات مختلف باشد ولو به شدت و ضعف و مقدار واجد صفات بعد از ده روز واقع شود و مقدار ضعیف قبل از آن، در اینصورت مقدار واجد صفات از خون دوم اگر سه روز یا بیشتر باشد حیض حساب می شود و در حکم مزبور بین اقسام حائض فرقی نیست.

در مورد سؤال در هر دو فرض تمام خون دوم خون استحاضه

حساب می شود بلی اگر خون دوم در صفات مختلف باشد ولو به شدت و ضعف و مقدار واجد صفات بعد از ده روز واقع شود و مقدار ضعیف قبل از آن، در اینصورت مقدار واجد صفات از خون دوم اگر سه روز یا بیشتر باشد حیض حساب می شود و در حکم مزبور بین اقسام حائض

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

الف) اگر حیض بودن خون اول قطعی باشد در فرض مرقوم، خون دوم محکوم به استحاضه است.

اگر حیض بودن خون اول قطعی باشد در فرض مرقوم، دوم محکوم به استحاضه است.

ب) اگر زن صاحب عادت وقتیه است و فقط یکی از خونها یا بعض آن واقع در وقت عادت است، همان حیض است و دیگری استحاضه و اگر وقتیه نیست و فقط یکی از خونها واجد صفت حیض است و دیگری فاقد صفت، خون واجد صفت حیض است و دیگری استحاضه و اگر خونها یکسان است، خون اول حیض و خون دوم استحاضه است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۸، ۱۵۴

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

الف) خیر

ب) اگر صاحب عادت وقتیه است و یکی از دو خون در وقت عادت باشد، همان حیض و دیگری استحاضه است. اما اگر وقتیه نباشد، یا هیچ یک از دو خون در وقت عادت نیست ولی یکی از دو خون دارای صفات حیض باشد، همان را حیض قرار داده و دیگری استحاضه است. و در صورتی که هر دو خون واجد صفات حیض باشد، اولی حیض و دومی استحاضه است و اگر هر دو فاقد صفات باشد، هر دو خون استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۵۹، با استفاده از الفصل الخامس

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) خون دوم استحاضه است مگر سه روز اول به صفات استحاضه و بقیه به صفات حیض باشد که در این صورت آنچه به صفات حیض است حیض محسوب می شود.^۱

۱. اگر خون دوم از جهت صفات یکسان است، کل خون دوم استحاضه است اما اگر ابتدای خون دوم فاقد صفات حیض است به طوری که با پاکي وسط ده روز کامل می شود و بعد از آن واجد صفات حیض می شود، خونهای بعدی حیض جدید محسوب می شود.

ب) فرق می کند و اگر عادت وقتیه دارد و خون دوم در ایام عادت است، خون دوم حیض و خون اول استحاضه است.

بسم الله الرحمن الرحیم
 این خون دوم استحاضه است مگر سه روز اول
 به صفات استحاضه و بقیه به صفات حیض باشد
 مگر در این صورت آفریه به صفات حیض
 است حیض محسوب می شود
 بی قرف می کند و اگر عادت وقتیه دارد و
 خوب دقیر در آن ایام عادت است خوب دقیر
 حیض و خون اول استحاضه است.
 ۱۲ بعد از آنکه

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

۱- مضطربه و ناسیه و مبتدئه: خونهای با صفت، حیض و بقیه استحاضه است. اگر خونهای با صفت، بیشتر از ده روز باشد (مثلاً هفت روز اول و پنج روز از خون دوم) به مقدار عادت یکی از خویشاوندان در سن و سال خود را حیض قرار می دهد و اگر هیچ یک از آنها عادت مشخصی ندارند یا دسترسی به آنها وجود ندارد شش یا هفت روز را حیض می گیرد هر چند مستحب است تا ده روز حیض قرار دهد.

بسم الله الرحمن الرحیم
 ۱- مضطربه و ناسیه و مبتدئه: خونهای با صفت، حیض و بقیه استحاضه است. اگر خونهای با صفت، بیشتر از ده روز باشد (مثلاً هفت روز اول و پنج روز از خون دوم) به مقدار عادت یکی از خویشاوندان در سن و سال خود را حیض قرار می دهد و اگر هیچ یک از آنها عادت مشخصی ندارند دسترسی به آنها وجود ندارد شش یا هفت روز را حیض می گیرد هر چند مستحب است تا ده روز حیض قرار دهد.

۲- عددیه: اگر بیشتر از عدد یا همه خونها صفت دار باشد به عدد عادت - هر چند با تکمیل از خون دوم - از شروع خون اول را حیض می گیرد. اگر خونهای دارای صفت از عدد عادتش کمتر باشد با تکمیل از خونهای بی صفت - هر چند از خون دوم - حیض قرار می دهد. اگر خون صفت دار، بیش از عادت و کمتر از ده باشد همه اش حیض

خواهد بود.

۲- مدویه: اگر بیشتر از مدویه خونما صفت دار باشد. عدد عادت - هر چند با تکمیل از خون دوم - از شروع خون اول را حیض می‌گوید. اگر خونمای دارای صفت از عدد عادتش کمتر باشد با تکمیل از خونمای بی صفت - هر چند از خون دوم - حیض قرار می‌دهد. اگر خون صفت دار بیش از عادت و کمتر از ده باشد برایش حیض خواهد بود.

۳- وقتی: اگر یکی از خونها در وقت عادتش یا شروعش یکی دو روز قبل آن باشد - هر چند بدون صفت - حیض است و دیگری را استحاضه قرار می‌دهد. لازم به ذکر است که اگر همه خونها دارای صفت باشند باید حداکثر عددی را که تاکنون حیض دیده است حیض قرار دهد و بعد از آن استحاضه است اگر چه صفت حیض داشته باشد و قبل از ده روز قطع شود. البته خونی که در غیر وقت (یا بعد از حد اقل وقت حیضش) می‌بیند اگر بدون صفت باشد استحاضه قرار می‌دهد.

۳- وقتی: اگر یکی از خونها در وقت عادتش یا شروعش یکی دو روز قبل آن باشد - هر چند بدون صفت - حیض است و دیگری را استحاضه قرار می‌دهد. لازم به ذکر است که اگر به خونما دارای صفت باشد باید حداکثر عددی را که تاکنون حیض دیده است حیض قرار دهد. و بعد از آن استحاضه است اگر چه صفت حیض داشته باشد و بعد از ده روز قطع شود. البته خونی که در غیر وقت (یا بعد از حد اقل وقت حیضش) می‌بیند اگر بدون صفت باشد استحاضه قرار می‌دهد.

۴- (وقتی و عددیه): مانند وقتی است البته اگر قبل از تکمیل عددش خونی بدون صفت حیض هم ببیند حیض قرار می‌دهد و اگر خونهای با صفت بیش از عدد او و کمتر از ده باشد با هم عددش را از ده باشد باز هم عددش را حیض قرار می‌دهد - به خلاف مدویه - به خلاف عددیه.

۴- مانند وقتی است اگر قبل از تکمیل عددش خونی بدون صفت حیض هم ببیند حیض قرار می‌دهد و اگر خونهای با صفت بیش از عدد او و کمتر از ده باشد با هم عددش را حیض قرار می‌دهد - به خلاف مدویه - به خلاف عددیه.

سؤال: با توجه به استحباب استظهار تا پایان روز دهم، در صورت تجاوز خون از ۱۰ روز آیا ایام استظهار در محاسبه اقل طهر شمرده می‌شود یا خیر یا بستگی به استظهار و عدم استظهار زن دارد؟

بستگی دارد استظهار کرده باشد یا خیر. اگر استظهار کرده حساب نمی‌شود.

بِسْمِ تَعَالَى
بستگی دارد استظهار کرده باشد یا خیر
اگر استظهار کرده حساب نمی‌شود.
انجمن استظهارات
۱۳۹۹/۰۲/۰۲

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب) در فرض سؤال اگر خانم مذکور عادت وقتیه دارد و یکی از خونها در وقت عادت بوده، همان خون حیض است و دیگری محکوم به استحاضه است و اگر عادت وقتیه ندارد اگر یکی از آنها اوصاف حیض را دارد همان را حیض قرار دهد و دیگری را استحاضه و اگر هر دو اوصاف حیض را دارد اولی را حیض قرار دهد و دومی را استحاضه و اگر هیچیک اوصاف حیض را ندارد در هر دو احتیاط کند به اینکه جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه.

بِسْمِ تَعَالَى الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
است و ب - در فرض سؤال اگر خانم مذکور عادت وقتیه دارد و یکی از خونها در وقت عادت بوده، همان خون حیض است و دیگری محکوم به استحاضه است و اگر عادت وقتیه ندارد اگر یکی از آنها اوصاف حیض را دارد همان را حیض قرار دهد و دیگری را استحاضه و اگر هر دو اوصاف حیض را دارد اولی را حیض قرار دهد و دومی را استحاضه و اگر هیچیک اوصاف حیض را ندارد در هر دو احتیاط کند به اینکه جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه.
۱۳۹۱/۰۲/۰۲

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) خیر تمام هفت روز دوم استحاضه است.

بسم الله

خیر تمام هفت روز دوم استحاضه است.

ب) فرقی نمی‌کند. بلی اگر دارای عادت وقتیه باشد و خونریزی دوم در زمان عادت او باشد دوم حیض است و معلوم می‌شود اول استحاضه بوده است.

فقط نکند. بلی اگر در ایام عادت وقتیه باشد و خونریزی دوم در زمان عادت او باشد دوم حیض است و معلوم می‌شود اول استحاضه بوده است

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) هرگاه با صفات باشد اشکالی ندارد و اگر با صفات نباشد استحاضه است.

الف : هرگاه با صفات باشد اشکالی ندارد اگر با صفات نباشد استحاضه است.

ب) جواب آن را در رساله توضیح المسائل نوشته‌ایم.

ب : جواب آن را در رساله توضیح المسائل نوشته‌ایم.

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) در صورتی که هر دو خون، دارای صفات حیض باشند، اولی را حیض و دومی را استحاضه قرار می‌دهد و اگر یکی از آن دو دارای صفات حیض است همان را حیض قرار می‌دهد و دیگری را استحاضه.

جواب الف بر صورتی که هر دو خون، دارای صفات حیض باشند، اولی را حیض و دومی را استحاضه قرار می‌دهد و اگر یکی از آن دو دارای صفات حیض است همان را حیض قرار می‌دهد و دیگری را استحاضه

ب) در فرض سؤال اگر دارای عادت وقتیه یا عددیه یا وقتیه و عددیه بوده و یکی از آن خون‌ها در ایام عادت باشد همان را حیض و دیگری را استحاضه قرار می‌دهد و اگر دارای عادت وقتیه و عددیه بود و یکی از آن خون در وقت باشد ولی با عدد مطابق نباشد و دیگری با عدد مطابق و در غیر وقت ببیند باید در هر دو خون احتیاط کند به جمع بین اعمال مستحاضه و تروک حیض و اگر در صفات مساوی باشند و در عادت هم نباشند اولی را حیض قرار می‌دهد سپس تا اکمال ده روز بین اعمال مستحاضه و تروک حائض جمع می‌کند.

جواب الف و ب در فرض سؤال اگر دارای عادت وقتیه یا عددیه یا وقتیه و عددیه بوده و یکی از آن خون در ایام عادت باشد همان را حیض و دیگری را استحاضه قرار می‌دهد و اگر در وقت و عددیه بود و یکی از آن خون در وقت باشد ولی با عدد مطابق نباشد و دیگری با عدد مطابق و در غیر وقت ببیند باید در هر دو خون احتیاط کند به جمع بین اعمال مستحاضه و تروک حیض و اگر در صفات مساوی باشند و در عادت هم نباشند اولی را حیض قرار می‌دهد سپس تا اکمال ده روز بین اعمال مستحاضه و تروک حائض جمع می‌کند.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) نمی‌تواند مگر آنکه صاحب عادت وقتیه نباشد و سه روز اول به صفات استحاضه و بقیه‌ی آن به صفات حیض باشد، که در این صورت آنچه به صفات حیض است محسوب می‌شود.

ب) اگر صاحب عادت وقتیه است و یکی از خونها در وقت عادت باشد، همان حیض و دیگری استحاضه است. اما اگر هیچ یک از دو خون در عادت نباشد یا دارای عادت وقتیه نیست ولی یکی از دو خون دارای صفات حیض است، همان را حیض قرار داده و دیگری استحاضه است.

در صورتی که هر دو خون واجد صفت حیض باشد بنا بر احتیاط واجب در هر دو خون جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه نماید. و اگر دو خون فاقد صفت حیض باشد، در هر دو خون عمل به وظایف مستحاضه نماید.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۰، فصل پنجم

استفتاء شفاهی از دفتر

دو یا سه ساعت پاکی بعد از دو خون با فاصله کمتر از ۱۰ روز

سؤال: خانمی هفت روز خون می بیند، سپس هفت روز پاک می شود و مجدداً هفت روز دیگر خون می بیند. اگر بعد از خون دوم به مدت دو ساعت یا نصف روز پاک شود و دوباره خون ببیند؛ آیا می تواند خون بعدی را حیض جدید قرار دهد؟ و آیا بین صفت دار یا بی صفت بودن خون فرقی هست؟

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

با یکی و دو سه ساعت نمی تواند و فرقی بین با صفات و بی صفات نیست. (اگر خون هفت روز دوم فاقد صفت بوده و بعد از آن، خونها واجد صفت شده، خون با صفت که با حیض قبلی به مقدار اقل طهر فاصله دارد حیض جدید محسوب می شود حتی اگر یکی دو ساعت پاکی هم نباشد. جهت توضیح بیشتر به سؤال «دو بار خون دیدن با فاصله پاکی کمتر از ده روز» مراجعه شود).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

با یکی و دو ساعت نمی تواند
و فرقی بین با صفات و بی صفات نیست

۲۲۷۲

۱۰ ذی الحجه الحرام

۱۴۳۹

آیت الله شبیری زنجانى رحمته الله علیه

الف) خون‌ها با صفت باشد:

۱. مضطربه، ناسیه و مبتدئه: به مقدار عادت یکی از خویشانش در سن و سال، خون را حیض قرار می‌دهد (و اگر مثلاً عادت یکی از خویشانش مثلاً هشت روز است از خون دوم تکمیل می‌کند) و مستحب است تا تکمیل ده شبانه‌روز خونی که می‌بیند را حیض قرار دهد.

بعد از آن تا ده شبانه‌روز حائض نیست و خونی که می‌بیند استحاضه است. و بعد از آن اگر در مجموع ده شبانه‌روز به مدت ۷۲ ساعت خون با صفت می‌بیند حیض است و اگر خون با صفت از ده شبانه‌روز تجاوز کند به همین شکل که گفته شد عمل کند.

(در حیض مهم آن است که فاصله دو خون بیش از ده شبانه‌روز نباشد نه این که در ده شبانه‌روز خون واقع شود)

بسته‌مانی

است: خون با صفت باشد.

۱. مضطرب، ناسیه و مبتدئه: به مقدار عادت یکی از خویشانش در سن و سال، خون را حیض قرار می‌دهد (و اگر مثلاً عادت یکی از خویشانش مثلاً هشت روز است از خون دوم تکمیل می‌کند و مستحب است تا تکمیل ده شبانه‌روز خونی که می‌بیند را حیض قرار دهد).

بعد از آن تا ده شبانه‌روز حائض نیست و خونی که می‌بیند استحاضه است. و بعد از آن اگر در مجموع ده شبانه‌روز به مدت ۷۲ ساعت خون با صفت می‌بیند حیض است و اگر خون با صفت از ده شبانه‌روز تجاوز کند به همین شکل که گفته شد عمل کند.

(در حیض مهم آن است که فاصله دو خون بیش از ده شبانه‌روز نباشد. این که در ده شبانه‌روز خون واقع شود)

۲. صاحب عادت عددیه: به اندازه عدد عادتش را حیض قرار می دهد البته چنانچه گذشت مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند و بعد از آن تا ده شبانه روز خونی که می بیند استحاضه است و بعد از آن اگر در مجموع ده شبانه روز ۷۲ ساعت خون باصفت ببیند خونی که می بیند تا تکمیل (عدد عادت) حیض است بعد اگر خون از ده شبانه روز تجاوز کند تا عدد عادتش حیض است و بقیه استحاضه است البته مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند.

۲. صاحب عادت عددیه: به اندازه عدد عادتش خود را همین قرار می دهد البته چنانچه گذشت مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند و بعد از آن تا ده شبانه روز خونی که می بیند استحاضه است و بعد از آن اگر در مجموع ده شبانه روز ۷۲ ساعت خون باصفت ببیند خونی که می بیند تا تکمیل حیض است بعد اگر خون از ده شبانه روز تجاوز کند تا عدد عادتش حیض است و بقیه استحاضه است البته مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند.

۳. صاحب عادت وقتیه: خونی که در وقت می بیند یا شروعش یکی دو روز قبل از وقت حیض است حیض است اگر در عدد حیض دارای عادت است به اندازه عددش را حیض قرار می دهد و اگر در عدد دارای عادات نیست به اندازه عدد عادت یکی از خویشانش حیض قرار می دهد و بعد از آن مستحب است تا تکمیل (ده) شبانه روز استظهار کند خونی که بعد از آن می بیند تا ماه بعد استحاضه است.

ب) خون در ابتدا دارای صفات نباشد مسأله دارای صور متعددی است.

۳. صاحب عادت وقتیه: خونی که در وقت می بیند شروعش یکی دو روز قبل از وقت حیض است حیض است اگر در عدد حیض دارای عادت است به اندازه عددش خود را همین قرار می دهد و اگر در عدد دارای عادات نیست به اندازه عدد عادت یکی از خویشانش خود را همین قرار می دهد و بعد از آن مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند و بعد از آن تا ده شبانه روز خونی که می بیند استحاضه است و بعد از آن اگر در مجموع ده شبانه روز ۷۲ ساعت خون باصفت ببیند خونی که می بیند تا تکمیل حیض است بعد اگر خون از ده شبانه روز تجاوز کند تا عدد عادتش حیض است و بقیه استحاضه است البته مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

در غیر وقتیه در صورتی که خون اول واجد صفات و خون دوم فاقد صفات باشد، خون اول حیض و خون دوم استحاضه است. و خونی که بعد از پاکی دیده اگر فاقد صفات است، استحاضه است و اگر واجد صفات است از آنجا که با حیض قبلی بیش از ده روز فاصله دارد حیض محسوب می شود

و اگر صاحب عادت وقتیه است و خون اول در زمان عادتش باشد، خون اول حیض است و خون دوم و تتمه آن که مورد سؤال شماست استحاضه است. و اگر خون دوم در زمان عادت است، خون اول استحاضه است. و چنانچه عادت عددیه ندارد، خون دوم و تتمه آن حیض است مگر از ده تجاوز کند که در این صورت احکامی دارد

و اگر صاحب عادت وقتیه و عددیه است، چنانچه بیشتر از عددش صفات حیض ندارد، بنا بر احتیاط واجب در مازاد در عدد باید بین تروک حائض و افعال مستحاضه جمع نماید و اگر صفات دارد همه اش حیض است مگر از ده روز تجاوز کند که در این صورت به مقدار عددش حیض است و مابقی استحاضه.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

ملاک تحقق عادت از جهت زمان

سؤال: الف) آیا برای تحقق عادت وقتیه و عددیه تساوی دو حیض از جهت زمانی معتبر می باشد؟ به طور مثال روز اول ماه ساعت هشت صبح حیض شود و ساعت هشت صبح روز هشتم ماه پاک شود و ماه دوم نیز مانند ماه قبل خون ببیند.

ب) تفاوت کم از حیث زمانی، چند دقیقه یا چند ساعت باشد به تحقق عادت (وقتیه یا وقتیه و عددیه) ضرر نمی‌زند؟

امام خمینی رحمته الله علیه

الف و ب) در استقرار عادت وقتیه تفاوت یک سوم یا یک چهارم روز مضر است اما تفاوت کم مضر نیست.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۸، ۱۴م

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

الف و ب) در استقرار عادت وقتیه تفاوت یک سوم یا یک چهارم روز مضر است اما تفاوت کم مضر نیست.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۸، ۱۴م

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

الف و ب) گرچه برای تحقق عادت وقتیه و عددیه تساوی دو حیض از نظر عدد و وقت معتبر است ولی تفاوت کم همچون یکی دو ساعت مضر به آن نمی‌باشد.

گرچه برای تحقق عادت وقتیه و عددیه تساوی دو حیض از نظر عدد و وقت معتبر است ولی تفاوت کم همچون یکی دو ساعت مضر به آن نمی‌باشد.

آیت الله خویی رحمته الله علیه

الف و ب) در استقرار عادت وقتیه تفاوت یک سوم یا یک چهارم روز مضر است و اما تفاوت کم مضر نیست.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۶، ۱۴م

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) در عدد: یک سوم یا یک چهارم روز تفاوت باشد ضرر می زند. مگر آن که در عرف بانوان با وجود این مقدارِ زیادی، باز هم حیض مثل هم شمرده شود.
در وقت: به اندازه یک سوم یا یک چهارم یا کمتر تفاوت باشد، به طوری که در عرف بانوان معمول است، ضرر نمی زند و بیشتر از این مقدار ضرر می زند.

توضیح المسائل جامع، ص ۱۶۸، م ۵۱۷ و ۵۱۹

ب) معیار عرف است.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف و ب) همین که در وقتیهِ شروع عادت و در وقتیهِ و عددیهِ شروع و پایان عادت در روز معینی باشد - ولو در ساعات متفاوت - این عادت محقق می شود.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) بلی جهت تحقق عادت و وقتیهِ تساوی عرفیه معتبر است.
ب) ولی تفاوت چند دقیقه و یا چند ساعت مضر برای تحقق نیست.

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف و ب) تساوی بین دو زمان خونریزی باید به نحوی باشد که عرف با کمی مسامحه آنها را مساوی بداند و ظاهراً اختلاف یکی دو ساعت حتی سه ساعت هم مضر نیست ولی بیش از این مقدار اختلاف مضر است.

رساوی بین دو زمان خونریزی باید به نحوی باشد
که عرف با کمی مسامحه آنها را مساوی بداند و ظاهراً
اختلاف یکی دو ساعت حتی سه ساعت هم مضر نیست
ولی بیش از این مقدار اختلاف مضر است
۸۶، ۶۳۰

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب) در استقرار عادت و قتیبه تفاوت یک سوم یا یک چهارم روز مضر است اما تفاوت کم به گونه ای که از نظر عرف تفاوت محسوب نمی شود، مضر نیست.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۸، م ۱۴

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف و ب) تساوی لازم است اما چند ساعت تفاوت اشکال ندارد.

با استفاده از استفتانات موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) برای استقرار عادت تساوی دو حیض لازم است ولی تفاوت کم مضر نیست.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۵، م ۱۴

ب) بستگی به نظر عرف دارد و تا حدود بیست دقیقه مضر نیست.

بستگی به نظر عرف دارد و تا حدود بیست دقیقه مضر نیست

۸۲، ۳۲۲

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) تساوی دو حیض لازم است.

ب) ده دقیقه تا نیم ساعت اشکال ندارد.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

استقرار عادت وقتیه با پاکی یکسان

سؤال: زنی که پاکی بین دو حیض او عدد منظمی باشد مثلاً هر بیست روز پاکی، مجدداً خون حیض می‌بیند، آیا این زن دارای عادت وقتیه می‌باشد؟

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر عادت او ده روز باشد صاحب عادت وقتیه و عددیه است و اگر کمتر از ده روز و عدد معین باشد، صاحب عادت عددیه است.

اگر عادت او ده روز باشد، هر عادت وقتیه و عددیه است
و اگر کمتر از ده روز و عدد معین باشد، صاحب عادت عددیه است

مجلس
استفتاء
دفتر مطبوعاتی

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

صاحب عادت وقتیه محسوب می‌شود.

مجلس
استفتاء
صاحب عادت وقتیه محسوب می‌شود
۲۲۱۱۲
دفتر مطبوعاتی
مجلس استفتاء

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

اگر جمع روزهای حیض و پاکی ثابت باشد به طوری که بعد از هر ۲۸ روز حتماً خون دیدن شروع می‌شود عادت وقتیه محسوب می‌شود و اگر جمع روزهای حیض و پاکی ثابت نیست فقط تعداد روزهای پاکی ثابت باشد عادت وقتیه محسوب نمی‌شود.

اگر جمع روزهای حیض و پاکی ثابت باشد
برای آنکه بعد از هر ۲۸ روز حتماً خون دیدن
شروع می‌شود عادت وقتیه محسوب می‌شود و اگر جمع
روزهای حیض و پاکی ثابت نیست فقط تعداد روزهای پاکی ثابت باشد عادت
وقتیه محسوب نمی‌شود.
مجلس استفتاء

لازم به ذکر است در صورتی که جمع خون و پاکی عددی نزدیک به ۳۰ باشد، صاحب عادت وقتیه می‌شود، اما اگر جمع خون و پاکی به مقدار قابل توجهی کمتر یا بیشتر از ۳۰ روز باشد با دو بار خون دیدن به این کیفیت صاحب عادت وقتیه نمی‌شود، مگر اینکه این کیفیت زیاد تکرار شود.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۶۹، م ۵۲۱

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

بله.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال خانم مذکوره دارای عادت وقتیه است.

در فرض سؤال خانم مذکوره دارای عادت وقتیه است.

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

خیر این زن دارای عادت وقتیه محسوب نمی‌شود مگر آنکه بیست روز، زمان معینی

باشد از حیث شروع و ختم.

این خیر این زن دارای عادت وقتیه محسوب نمی‌شود مگر آنکه بیست روز، زمان معینی باشد از حیث شروع و ختم.

(یعنی اگر هم روزهای پاکی و هم روزهای خون دیدن در هر دو ماه مساوی باشد زن صاحب عادت وقتیه - عددیه محسوب می‌شود و اگر فقط پاکی‌ها یکسان است مضطربه است.)

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

دارای عادت وقتیه است.

دارای عادت دئیر است

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

خیر، عادت به حساب نمی آید.

سیدتعالی
خبر، عادت به حساب نمی آید

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

تنها در صورتی که مجموع پاکی و خون او ۳۰ روز شود، دارای عادت وقتیه است،

یعنی ۲۰ روز پاکی و ۱۰ روز خون.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

معیار در به هم خوردن عادت

سؤال: آیا خون دیدن بر خلاف عادت در موارد ذیل باعث به هم خوردن عادت

می شود؟

الف) یکبار خون دیدن بر خلاف عادت

ب) دوبار خون دیدن به صورت یکسان بر خلاف عادت

ج) دوبار خون دیدن با عدد متفاوت بر خلاف عادت (عادت عددیه)

د) چندبار خون دیدن متفاوت بر خلاف عادت

امام خمینی رحمته الله

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

ج) در بقاء عادتش تأمل است. (در تفاوت بین عادت سابقه و حکم مضطر به احتیاط کند؛ یعنی بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و یا اینکه با رعایت الاعلم فالاعلم به فتوای مرجع دیگر رجوع کند.)

د) در صورتی که صدق عرفی کند این زن عادت معلومی ندارد، عادت قبلی به هم می خورد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۷، م ۱۲

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۵۰۱

آیت الله اراکی رحمته الله

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

ج) به هم نمی خورد.

د) به هم می خورد و ملحق به مضطر به می شود.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۹۰، م ۴۹۵

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۷، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۹۲، م ۴۹۷

آیت الله بهجت رحمته الله

الف) به هم نمی خورد.

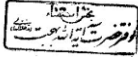
ب) به هم می خورد.

سؤال: با توجّه به وسیله النجاة معظّم له، ج ۱، ص ۷۵، م ۱۲ (شماره ۲۵۰) لطفاً بفرمایید: اگر خانمی که عادت عددیه هفت روزه دارد، یک ماه هشت روز و ماه دیگر نه روز خون ببیند و بعد از آن، خون‌ها همیشه از ده روز تجاوز کند، آیا عادت او با دو بار خون دیدن غیر مساوی به هم می‌خورد؟

پاسخ: اگر صدق عرفی کند که این زن، عادت معلومی ندارد، عادت اولی او بهم خورده.

گر صدق عرفی کند که این زن عادت معلومی ندارد
عادت اولی او بهم خورد

(د) به هم می‌خورد و ملحق به مضطربه می‌شود.

وسيلة النجاة، ص ۷۵، م ۱۲

استفتانات، ج ۱، ص ۲۶۰، س ۹۳۲

آیت الله تبریزی رحمته الله

الف) به هم نمی‌خورد.

ب) به هم می‌خورد.

صراط النجاة، ج ۱، ص ۱۲۱، س ۳۸۲

توضیح المسائل، ص ۸۱، م ۵۰۷

ج) دوبار عدد غیر مماثل بر خلاف عدد سابق موجب بهم خوردن عادت نمی‌شود.

دو بار عدد غیر مماثل برخلاف عدد سابق
موجب بهم خوردن عادت نمی‌شود

(د) به هم می‌خورد.

صراط النجاة، ج ۱، ص ۱۲۱، س ۳۸۲

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

ج) باقی ماندن عادت قبلی، در فرض مذکور محل تأمل است و احتیاط لازم است. (در تفاوت بین عادت سابقه و حکم مضطر به احتیاط کند؛ یعنی بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و یا اینکه با رعایت الاعلم فالاعلم به فتوای مرجع دیگر رجوع کند.)

د) به هم می خورد.

بسم الله تعالی

السلام علی من اتبع الهدی

بسم الله تعالی درود عادت جدید مستقر می شود.

بسم الله تعالی درود عادت قبلی، در فرض مذکور محل تأمل است

و احتیاط لازم است

بسم الله تعالی درود عادت سابقه و احتیاط لازم است

بسم الله تعالی درود عادت سابقه و احتیاط لازم است

آیت الله خویی رحمته الله علیه

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

ج) در بقاء عادتش اشکال است. (در تفاوت بین عادت سابقه و حکم مضطر به احتیاط کند؛ یعنی بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و یا با رعایت الاعلم فالاعلم به فتوای مرجع دیگر رجوع کند.)

د) به هم می خورد و ملحق به مضطر به می شود.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۴، م ۱۰۴

صراط النجاة، ج ۱، ص ۱۲۱، م ۳۸۲

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۵۰۷

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۹، م ۱۰ (۷۱۰)

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۷۰، م ۵۲۵ و ۵۲۴

ج) آری به هم می خورد.

آری به هم می خورد .

د) به هم می خورد و ملحق به مضطر به می شود.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۹، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۱۰۴، م ۴۹۱

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

توضیح المسائل، ص ۱۱۰، م ۵۰۷

ج) به هم می خورد و ملحق به مضطر به می شود.

د) به هم می خورد و ملحق به مضطر به می شود.

بسم الله تعالی

دو بار خون دیدن پشت سرهم خلاف عادت قبیحی،

عادت را بهم نرساند و اگر وقت یا عدد یا وقت و عددشان

یکی باشد، باعث ایجاد عادت جدید می شود. ۱۶ اردیبهشت ۱۳۳۱

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) به هم نمی خورد.

توضیح المسائل، ص ۱۱۰، م ۵۰۷

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۹، م ۲۳۱

توضیح المسائل، ص ۱۰۴، م ۲۳۱

ج) دو بار عدد غیر مماثل در عادت موجب به هم خوردن عادت می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

دو بار عدد غیر مماثل در عادت موجب به هم خوردن عادت می شود
والله العالم ۱۴۰ ذی الحجة ۱۴۳۹ هـ

د) به هم می خورد

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۹، م ۲۳۱

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۰۵، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۸۳، م ۴۹۷

ج) عمل به حالت سابقه در فرض سؤال محل اشکال است.

عمر صالح سبزه در فرض نزول عمر زکات است

د) تفاوت بین عادت سابقه و حکم مضطر به احتیاط کند؛ یعنی بین تروک حائض و اعمال

مستحاضه جمع نماید یا با رعایت الاعلم فالاعلم به فتوای مرجع دیگر رجوع کند.

(د) به هم می خورد و ملحق به مضطر به می شود.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۰۵، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۸۳، م ۴۹۷

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

(الف) به هم نمی خورد.

(ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

(ج) به هم نمی خورد.

(د) در صورتی که صدق عرفی کند این زن عادت معلومی ندارد عادت او به هم می -

خورد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۷، م ۲۳۱

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۷، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۸۸، م ۵۰۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

(الف) به هم نمی خورد.

(ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

(ج) اگر دو ماه یا بیشتر بر خلاف عدد مزبور ببیند، تبدیل به مضطر به می شود.

اگر دو ماه یا بیشتر بر فردان عدد
مزبور ببیند تبدیل به مضطر به می شود.

۹۱، ۳۴

(د) به هم می خورد و تبدیل به مضطر به می شود.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۹۲، م ۴۷۹

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) به هم نمی خورد.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

التعليقات على كتاب العروة الوثقى، ص ۶۴، م ۱۰۴

توضیح المسائل، ص ۱۰۵، م ۵۰۲

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

ج) خیر، موجب بهم خوردن عادت نمی شود.

حیر، موجب بهم خوردن عادت نمی شود.

د) عادتش از بین می رود و ملحق به مضطربه می شود.

التعليقات على كتاب العروة الوثقى، ص ۶۴، م ۱۰۴

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) در عددیه با یکبار خون دیدن برخلاف عادت، عادت به هم می خورد و در وقتیه

نیز با یکبار خون دیدن برخلاف عادت، عادت به هم می خورد مگر اینکه تفاوت به مقداری باشد که عرفاً بگویند عادتش جلو یا عقب افتاده است.

ب) به هم می خورد و عادت جدید مستقر می شود.

ج) به هم می خورد.

د) به هم می خورد. (البته در وقتیه اگر تفاوت کم باشد به طوری که عرفاً بگویند

عادتش جلو یا عقب افتاده به هم نمی خورد.)

توضیح المسائل، ص ۲۸۷، م ۵۰۷

استفتاء شفاهی از دفتر

دوبار خون دیدن با عدد غیرمماثل و تجاوز از ده روز پس از آن

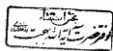
سؤال: عادت عددیه فردی هفت روز است یک ماه هشت روز و ماه دیگر نه روز خون می بیند و بعد از آن همیشه از ده روز تجاوز می کند لطفاً بفرمایید: آیا می توان هفت روز حیض و بقیه را استحاضه قرار داد؟

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر صدق عرفی کند که این زن، عادت معلومی ندارد، عادت اولی او بهم خورده.

اگر صدق عرفی کند که این زن عادت معلومی ندارد

عادت اولی او هم خورده

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

در فرض مزبور هفت روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار می دهد.

در فرض مزبور هفت روز را حیض

و بقیه را استحاضه قرار می دهد

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

در فرض سؤال قرارداد ۷ روز حیض و بقیه استحاضه محل تأمل است و احتیاط ترک نشود. (یعنی اگر خون صفت دار کمتر یا بیشتر از ۷ روز است در تفاوت مقدار صفت دار و عدد ۷ احتیاط کند یا با رعایت الاعلم فالاعلم به مرجع دیگری که در این موضوع فتوا دارد، رجوع کند.)

در فرض سؤال قرارداد ۷ روز حیض و بقیه استحاضه محل تأمل است

و احتیاط ترک نشود

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

اگر خون به یک رنگ باشد و زنان فامیل هم عادت عددی معینی نداشته باشند می تواند عدد ۷ را معیار قرار دهد.

بایمه تصالی

اگر خون به یک رنگ باشد و زنان فامیل هم عادت عددی معینی نداشته باشند می تواند عدد ۷ را معیار قرار دهد

اول رمضان المبارک ۱۴۲۵

این خانم مضطرب شده اگر بعضی از خونها (بین ۳ تا ۱۰ روز) واجد صفات حیض است همان را حیض قرار دهد و الاً به احتیاط واجب رجوع به عادت برخی خویشان کند و اگر ممکن نبود بین عدد ۳ تا ۱۰ عددی مناسب مزاجش انتخاب کند.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۸۹، م ۵۵۵ و ۵۵۴

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

در فرض سؤال، عادتش بهم خورده و باید مقدار عادت یکی از خویشاوندان در سن و سال خود را حیض قرار دهد.

بایمه تصالی

در فرض سؤال، عادتش بهم خورده و باید مقدار عادت یکی از خویشاوندان در سن و سال خود را حیض قرار دهد.

۱۰ رمضان المبارک ۱۴۲۷

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال عادت به هم می خورد.

بایمه تصالی

در فرض سؤال عادت بهم خورده و باید مقدار عادت یکی از خویشاوندان در سن و سال خود را حیض قرار دهد.

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

در صورتی که خونها یکسان است) ایشان باید هفت روز را عادت قرار دهد و بقیه را استحاضه قرار دهد و اگر عادت اقارب او با هفت روز متفاوت است بنا بر احتیاط واجب در مقدار تفاوت بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

بین بیعت دنیا عادت کار، هم رعایت اینها کرده و اگر عادت
اقارب او هفت روز است و عادت من با او پنج روز است
بین تروک عادت اقارب و اعمال مستحاضه جمع کند.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

در صورتی که عادت عددی دارد و در یک ماه بر خلاف آن می بیند باید همان عدد خاص را حیض قرار دهد و بقیه اگر از ده روز تجاوز کند استحاضه است ولی اگر دو ماه یا بیشتر بر خلاف عدد مزبور ببیند تبدیل به مضطربه می شود و احکام مضطربه را دارد و اقوام اعم از خویشاوندان پدری و مادری هستند.

در صورتی که عادت عددی دارد و در یک ماه بر خلاف آن می بیند باید همان عدد خاص را
حیض قرار دهد و بقیه اگر از ده روز تجاوز کند استحاضه است ولی اگر دو ماه یا بیشتر بر خلاف عدد
مزبور ببیند تبدیل به مضطربه می شود و احکام مضطربه را دارد و اقوام اعم از خویشاوندان پدری و
مادری هستند.

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال که خون دیدن از ده روز گذشته است چنانچه همه خون‌هایی را که دیده یک جور باشد باید از موقع دیدن خون به شماره روزهای عادتش حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد. برای اطلاع بیشتر به مسأله ۴۹۴ توضیح المسائل مراجعه فرمایید.

سلام علیکم
در فرض سؤال که خون دیدن از ده روز گذشته است چنانچه همه خون‌هایی را که دیده یک جور باشد باید از موقع دیدن خون به شماره روزهای عادتش حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.
برای اطلاع بیشتر به مسأله ۴۹۴ توضیح المسائل مراجعه فرمایید.

مسأله ۴۹۴: زنی که عادت عددیه دارد، اگر بیشتر از شماره عادت خود خون ببیند و از ده روز بیشتر شود، چنانچه همه خونهایی که دیده یک جور باشد باید از موقع دیدن خون به شماره روزهای عادتش حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد و اگر همه خونهایی که دیده یک جور نباشد، بلکه چند روز از آن، نشانه حیض و چند روز دیگر نشانه استحاضه را داشته باشد، اگر روزهایی که خون، نشانه حیض را دارد با شماره روزهای عادت او یک اندازه است؛ باید همان روزها را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد و اگر روزهایی که خون نشانه حیض دارد، از روزهای عادت او بیشتر است، فقط به اندازه روزهای عادت او حیض، و بقیه استحاضه است و اگر روزهایی که خون نشانه حیض دارد از روزهای عادت او کمتر است؛ باید آن روزها را با چند روز دیگر که روی هم به اندازه روزهای عادتش شود، حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر عادت وقتیه نداشته عادت عددیه هفت به هم خورده و حکم مضطربه را دارد. اگر عادت وقتیه داشته و این یک یا دو روز زائد بر هفت، صفت حیض را داشته باشد، باز هم مثل صورت قبل است. اگر عادت وقتیه داشته و این یک یا دو روز زائد بر هفت، صفت حیض نداشته باشد، در این صورت اگر از ده بگذرد، بنابر احتیاط واجب بین هفت تا ده روز جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند.

استفتاء دریافتی از دفتر معظم له

تأثیر تجاوز مکرر خون از ده روز در به هم خوردن عادت

سؤال: خانمی که صاحب عادت عددیه یا وقتیه و عددیه می باشد، اگر چند ماه (بیشتر از دو ماه) پشت سر هم بیش از ده روز خون ببیند، آیا عادت او به هم خورده و عادت جدیدی برایش مستقر شده است؟ در این صورت حکم خون‌هایی - که می بیند چیست؟

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

حصول عادت جدیده تنها در صورت دیدن دو مرتبه پشت سر هم بنحو تماثل بر خلاف عادت سابقه است و در فرض سؤال عادت جدیده محقق نشده است و زوال عادت سابقه در صورتی است که به دفعات خلاف آن دیده شود به طوری که صدق کند عرفاً که برای او ایام معلومه نیست.

حصول عادت جدیده تنها در صورت دیدن دو مرتبه پشت سر هم بنحو تماثل عادت سابقه است و در فرض سؤال عادت جدیده محقق نشده است و زوال عادت سابقه در صورتی است که به دفعات خلاف آن دیده شود به طوری که صدق کند عرفاً که برای او ایام معلومه نیست.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

در فرض سؤال که به مقدار عادت خون می بیند و بیش از آن نیز ادامه پیدا می کند و بیش از ده روز می شود؛ چنانچه در وقتیه در غیر وقت می بیند باید مانند عددیه عمل کند از اول مقداری را که به صفات حیض است به اندازه عدد سابق حیض قرار می دهد و بقیه را استحاضه و طبق وظیفه مقررّه عمل می کند.

در فرض سؤال که به مقدار عادت خون می بیند و بیش از آن نیز ادامه پیدا می کند و بیش از ده روز می شود؛ چنانچه در وقتیه در غیر وقت می بیند باید مانند عددیه عمل کند از اول مقداری را که به صفات حیض است به اندازه عدد سابق حیض قرار می دهد و بقیه را استحاضه و طبق وظیفه مقررّه عمل می کند.

آیت الله خامنه‌ای رحمته علیه

در فرض مرقوم عادت بهم نخورده است.

در فرض مرقوم عادت بهم نخورده است.

دفتر
مرکز تحقیقات فقه اسلامی
پیش از استفتاء

آیت الله سیستانی رحمته علیه

عادت او به هم نمی خورد، و مقدار عادت خود را حیض قرار داده و بقیه، محکوم، به استحاضه است.

عادت او به هم نمی خورد، و مقدار
عادت خود را حیض قرار داده
و بقیه، محکوم، به استحاضه است

آیت الله شبیری زنجانی رحمته علیه

عادتش به هم نخورده است و اگر همه خونها واجد صفات باشد به عادت خویشان در سن و سال رجوع کند و اگر خون واجد صفات حیض بیش از عدد عادت و کمتر از ده روز باشد، باید آن مقدار را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

پاسخ

عادتش به هم نخورده است، اگر بر خونها حیض است باید رجوع کند و اگر خونها حیض است، باید آن مقدار را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته علیه

در فرض سؤال عادت او به هم نخورده.

- صاحب عادت عددیه به مسأله ۴۹۹ و صاحب عادت وقتیه عددیه به مسأله ۴۹۲

توضیح المسائل مراجعه نمایند.

در فرض مرقوم عادت او به هم نخورده است
و صاحب عادت عددیه به مسأله ۴۹۹ و صاحب
عادت وقتیه عددیه به مسأله ۴۹۲
مراجعه فرمایند.

م ۴۹۹: زنی که عادت عددیه دارد، اگر بیشتر از شماره عادت خود خون ببیند و از ده روز بیشتر شود، چنانچه همه خون‌هایی که دیده یک‌جور باشد، می‌تواند به شماره روزهای عادتش را از اول یا وسط، حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد و اگر همه خونهایی که دیده یک‌جور نباشد، بلکه چندروز از آن، نشانه حیض و چند روز دیگر نشانه استحاضه را داشته باشد، اگر روزهایی که خون، نشانه حیض را دارد با شماره روزهای عادت او یک اندازه است، باید همان روزها را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد و اگر روزهایی که خون نشانه حیض دارد از روزهای عادت او بیشتر است، به اندازه همان روزهای عادت را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد. و اگر روزهایی که خون نشانه حیض دارد، از روزهای عادت او کمتر است، باید آن روزها را با چند روز دیگر که روی هم به اندازه روزهای عادتش شود، حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

توضیح المسائل، ص ۹۸

م ۴۹۲: زنی که عادت وقتیه و عددیه دارد، اگر بیشتر از ده روز خون ببیند، خونی که در روزهای عادت دیده - اگرچه نشانه‌های حیض را نداشته باشد - حیض است، و خونی که بعد از روزهای عادت دیده - اگرچه نشانه‌های حیض را داشته باشد - استحاضه است. مثلاً زنی که عادت حیض او از اول ماه تا هفتم است، اگر از اول تا دوازدهم خون ببیند، هفت روز اول آن، حیض و پنج روز بعد استحاضه می‌باشد.

توضیح المسائل، ص ۱۰۲

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله

در فرض سؤال عادت او از بین رفته و حکم مضطربه را دارد.

در فرض سؤال عادت او از بین رفته و حکم مضطربه را دارد

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

عادتش تغییر نکرده و به همان حال سابق است.

مادرش تبریزگره در همان حال باقی است -

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

خیر، عادت او بهم نخورده است. خونی که در روزهای عادت می بیند اگرچه نشانه های حیض نداشته باشد، حیض قرار می دهد و خونی که بعد از روزهای عادت دیده اگرچه نشانه های حیض را داشته باشد، استحاضه است.

خبر، عادت او بهم نخورد است.
خونی که در روزهای عادت می بیند اگرچه نشانه های حیض نداشته باشد، حیض قرار می دهد و خونی که بعد از روزهای عادت دیده اگرچه نشانه های حیض را داشته باشد، استحاضه است.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

عادت او به هم نمی خورد و به عدد مراجعه کند.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

تشخیص صفات خون حیض در تفاوت رنگها

سؤال: زنی که در حیض وقت معینی ندارد (مضطربه و عددیه و...) آیا به محض دیدن

خون به رنگ های زیر، می تواند حیض قرار دهد؟

الف) قهوه ای تیره ب) قهوه ای روشن ج) نارنجی د) صورتی

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) صفت حیض محسوب می شود.

ب، ج و د) صفت حیض محسوب نمی‌شود.

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

اگر خون تیره ببیند مثل قهوه ای تیره و احتمال بدهد سه روز ادامه داشته باشد حیض قرار دهد و گر نه استحاضه است.

اگر خون تیره ببیند مثل قهوه ای تیره احتمال بدهد سه روز ادامه داشته باشد حیض قرار دهد و گر نه استحاضه است.

۱۳۶۹

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

خون به صفات حیض ممکن است در طبایع مختلف قدری متفاوت باشد بنابراین هر زنی همان اوصافی را که در حیض قطعی می‌بیند، مناط قرار دهد. در هر حال در صورتی که شک دارد بنابر احتیاط جمع بین اعمال مستحاضه و تروک حائض نماید.

بسم الله الرحمن الرحیم

عنوان در صفات حیض ممکن است در طبایع مختلف قدری تفاوت باشد بنابراین هر زنی همان اوصافی را که در حیض قطعی می‌بیند، مناط قرار دهد و در هر حال در صورتی که شک دارد بنابر احتیاط جمع بین اعمال مستحاضه و تروک حائض نماید.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

در صورتی که صفات معمولی حیض را داشته باشد که همان رنگ تیره خون است، حیض محسوب می‌شود.

در صورتی که صفات معمولی حیض را داشته باشد که همان رنگ تیره خون است، حیض محسوب می‌شود.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) صفات حیض است.

- ب) اگر به آن قهوه‌ای گفته می‌شود، صفت حیض است.
 ج) نارنجی روشن جزء صفات حیض نیست.
 د) صورتی روشن جزء صفات حیض نیست.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

صفات غالبی حیض در مضطربه و تجاوز از ده روز

سؤال: مضطربه ای که ۴ روز خون سرخ، بعد از آن ۷ روز خون با تمام صفات حیض و دوباره ۴ روز خون سرخ دیده؛ حیض این خانم از ابتدا است یا ۷ روزهی که تمام صفات را دارد؟

امام خمینی علیه السلام:

در صورتی که ۴ روز خون سرخ اول، صفتی از اوصاف استحاضه را نداشته باشد، زن فاقد تمییز محسوب شده و باید از همان ابتدا حیض قرار دهد.

عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۷، ۱۲م، باورقی ۵

آیات عظام اراکی علیه السلام، سیستانی رحمته الله علیه، فاضل لنکرانی علیه السلام، گلپایگانی علیه السلام

چنین زنی فاقد تمییز محسوب شده و باید از همان ابتدا حیض قرار دهد. (خون واجد چند صفت از صفات حیض اولویتی بر خون واجد یک صفت ندارد.) برای تعیین عدد حیض به بحث تجاوز خون از ۱۰ روز در مضطربه رجوع شود.^۱

۱. آیت الله اراکی، عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۷، ۱۲م

آیت الله فاضل لنکرانی، العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۱۳، ۱۲م

آیت الله سیستانی، توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۹۷، با استفاده از م ۵۷۱

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

در فرض سؤال اگر چهار روز اول همراه با صفتی از صفات استحاضه نباشد از همان ابتدا حیض قرار دهد و در عدد به اقارب خویش رجوع کند، چنانچه عادت خویشان او ۷ روز است، ۷ روز حیض و بقیه استحاضه است. و اگر کمتر یا بیشتر از ۷ روز باشد در تفاوت با ۷ روز بنا بر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و اگر عادت خویشان یکسان نیست به عدد روایت (۷ روز) حیض قرار دهد.

رسیدگی
در فرض سؤال اگر چهار روز اول همراه با صفتی از صفات استحاضه نباشد از همان ابتدا حیض قرار دهد و در عدد به اقارب خویش رجوع کند، چنانچه عادت خویشان او ۷ روز است، ۷ روز حیض و بقیه استحاضه است. و اگر کمتر یا بیشتر از ۷ روز باشد در تفاوت با ۷ روز بنا بر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و اگر عادت خویشان یکسان نیست به عدد روایت (۷ روز) حیض قرار دهد.

۲۴۶۲۲
حضرت آية الله خامنه‌ای، مد ظله العالی
بخش استفتائات

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال، تنها همان هفت روز حیض است و سایر خونها استحاضه است.

بسم تعالی

در فرض سوال تنها همان هفت روز حیض است و سایر خونها استحاضه است.

۱۳۸۱/۱/۱۳۸
بخش استفتائات
مرکز تخصصی پاسخگویی به سؤالات

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

ابتدا باید احتیاط کند و بعد از پایان هفت روزی که صفات کامل بود رجوع به اقربا نماید و اگر عادت معین نشد، هفت روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

بسم تعالی

ابتدا باید احتیاط کند و بعد از پایان ۷ روزی که صفات کامل بود رجوع به اقربا نماید و اگر عادت معین نشد، ۷ روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد و الله العالی موفق باشد. ۱۴۴۰ صفر المظفر، ۱۴۴۰

۴۰۶۶
بخش استفتائات
مرکز تخصصی پاسخگویی به سؤالات

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

در صورتی که مضطربه است آن ایامی که با صفات دیده، عادت است. (یعنی همان هفت روز که همه صفات را دارد).

بسم الله

«صورتی که مضطرب است، آن ایامی

که با صفات دیده، عادت اوست»

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب هفت روزی که واجد تمام صفات حیض است، حیض می باشد.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۸، م ۱۲

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر از پایان حیض قبلی ده روز فاصله شده، حیض از ابتدای چهار روز اول است البته با رعایت احکامی که برای مضطربه بیان شده.

استفتاء دریافتی از دفتر معظم له

وظیفه فعلی در ابتدای خون دیدن در وقتیه

سؤال: صاحب عادت وقتیه‌ای خون فاقد صفات حیض دیده است، آیا در صور زیر

می تواند به محض خون دیدن حیض قرار دهد؟

الف) در وقت عادت یا یکی دو روز قبل یا بعد از آن خون دیده

ب) خارج از وقت عادت خون دیده

امام خمینی رحمته الله:

(الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

(ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۸، م ۱۳
توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۴۸۸ و ص ۷۴، با استفاده از م ۵۰۰

آیت الله اراکی رحمته الله

(الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

(ب) اگر یقین ندارند تا سه روز طول می کشد باید تا سه روز احتیاط کرده و کارهای استحاضه را بجا آورده و کارهایی را که بر حائض حرام است، ترک نماید و چنانچه پیش از سه روز پاک نشد باید آن را حیض قرار دهد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۸، م ۱۵ و ص ۲۳۲، م ۲۲
توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۸۵ و ص ۹۱ و ۹۲، با استفاده از م ۴۹۶

آیت الله بهجت رحمته الله

(الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

(ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می کشد باید بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

وسيلة النجاة، ص ۷۵، م ۲۵۱

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۴۱۴ و ص ۸۸، با استفاده از م ۴۳۴

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

الف) (بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۰ و ۶۱، م ۲۱۵ و ۲۱۷

توضیح المسائل، ص ۷۷، م ۴۹۴

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

الف) (بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می کشد، بنابر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

تحریر الوسیله امام-ره-، ج ۱، ص ۴۸، م ۱۳

توضیح المسائل امام-ره-، ص ۷۰، م ۴۸۸ و ص ۷۴، با استفاده از م ۵۰۰

آیت الله خویی رحمته الله علیه

الف) (بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۵۶، م ۲۱۹

توضیح المسائل، ص ۸۰، م ۴۸

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می‌کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۴ و ۷۵، م ۲۱۵ و ۲۱۷
توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۸۰ و ۱۸۱، م ۵۳۷

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.
ب) استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۱۰۳، با استفاده از م ۴۸۹ و ص ۱۰۵، م ۴۹۴

امام فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می‌کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۰۷، م ۱۵
احکام الواضحه، ص ۵۲، الفصل الخامس
توضیح المسائل، ص ۷۸، م ۴۸۴

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) استحاضه است.

عروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۴۹، پاورقی ش ۷

توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۴۷۸

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می کشد، بنابر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۵، م ۱۵

توضیح المسائل، ص ۱۰۰، م ۴۸۶

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) بله حیض قرار دهد و چنانچه بفهمد حیض نبوده عبادتهایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

ب) استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۵۸ و ۵۹، م ۲۱۵ و ۲۱۷

توضیح المسائل، ص ۸۳، م ۴۸۶ و ص ۸۶، م ۴۹۰

وظیفه فعلی در ابتدای خون دیدن در غیر وقتیه

سؤال: زنی که صاحب عادت وقتیه نیست خون دیده است، آیا می‌تواند در صور زیر

به محض خون دیدن، حیض قرار دهد؟

الف) خون واجد صفات حیض باشد

ب) خون فاقد صفات حیض باشد

امام خمینی رحمته الله علیه:

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادتهایی که در آن مدت

ترک کرده است، قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می‌کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک

حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را

حیض قرار دهد.

تحریر الوسیله، ج ۱، فصل فی الحیض، ص ۵۰، م ۱۳

توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۵۰۰

آیت الله اراکی رحمته الله علیه:

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادتهایی که در آن مدت

ترک کرده است، قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارند تا سه روز طول می‌کشد باید تا سه روز احتیاط کرده و کارهای

استحاضه را بجا آورده و کارهایی را که بر حائض حرام است، ترک نماید و چنانچه

بیش از سه روز پاک نشد باید آن را حیض قرار دهد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۸، م ۱۵ و ص ۲۳۲، م ۲۲

توضیح المسائل، ص ۹۱ و ۹۲، م ۴۹۶

آیت الله بهجت رحمته الله

(الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده عبادت‌هایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

(ب) اگر علم به استمرار تا سه روز دارد، حیض قرار دهد و اگر علم به استمرار تا سه روز را ندارد در عددیه (به فتوا) و در مبتدئه، مضطربه و ناسیه بنا بر احتیاط واجب تا سه روز بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند و چنانچه تا سه روز ادامه پیدا کرد باید آن را حیض قرار دهد.

وسيلة النجاة، ص ۷۵، م ۲۵۱

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۴۳۴

آیت الله تبریزی رحمته الله

(الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده عبادت‌هایی را که در آن مدت ترک کرده قضا نماید.

(ب) در عددیه استحاضه است و در ناسیه (به فتوا) و در مضطربه و مبتدئه به احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند گرچه تا سه روز ادامه پیدا کند و تا قبل از ده روز هم تمام شود.

المسائل المنتخبة، ص ۲۴، م ۵۲ و ص ۳۰، الاول

توضیح المسائل، ص ۸۰، م ۵۰۶

آیت الله خامنه‌ای رحمته علیه

الف) حیض قرار می‌دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادتهایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می‌کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

تحریر الوسیله امام - ره -، ج ۱، فصل فی الحیض، ص ۵۰، م ۱۳

توضیح المسائل امام - ره -، ص ۶۷، م ۵۰۰

آیت الله خوئی رحمته علیه

الف) در صورتی که واجد صفات حیض باشد، حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، باید عبادتهایی را که به جا نیاورده قضا نماید.

ب) استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۵۷، م ۲۱۶

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۵۰۶

آیت الله سیستانی رحمته علیه

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادتهایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می‌کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۸، م ۲۱۶

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۹۸، م ۵۷۲

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف) حیض قرار دهد و اگر بعداً بفهمد حیض نبوده باید عبادت‌هایی را که ترک کرده است قضا نماید.

ب) استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۱۱۰، م ۵۰۶

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادت‌هایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۰، م ۲۳۳

توضیح المسائل، ص ۸۶، م ۵۰۶

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می‌کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

ب- در فرض علم بر اولام خون تا سه روز می‌تواند عبادت‌های آن کند و احتیاط واجب

نیست. سرمدان نیشابور، ۱۴۴۰ ه. ق.

۲۵۰

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادت‌هایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می‌کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۰۷، م ۱۵

احکام الواضحه، الفصل الخامس، ص ۵۲

توضیح المسائل، ص ۸۳، م ۴۹۶

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادت‌هایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

ب) اگر یقین نکند که تا سه روز طول می‌کشد و نشانه حیض را هم نداشته باشد، بنا بر احتیاط واجب باید کارهای استحاضه را بجا آورند و کارهایی را که بر حائض حرام است ترک نمایند اگرچه تا ۱۰ روز طول بکشد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۸، م ۲۳۳

توضیح المسائل، ص ۸۸، م ۵۰۶

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادت‌هایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

ب) استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۴۹، م ۱۵، پاورقی ۷

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادتهایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

ب) اگر یقین ندارد تا سه روز طول می کشد، بنا بر احتیاط واجب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و اگر سه روز (هر چند در باطن) استمرار داشت، آن را حیض قرار دهد.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۵

توضیح المسائل، ص ۱۰۵، م ۵۰۱

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) حیض قرار دهد و چنانچه بعداً بفهمد حیض نبوده، عبادتهایی که در آن مدت ترک کرده است، قضا نماید.

ب) استحاضه است. باید عبادات را به جا آورد مگر ناسیه در صورتی که یقین به تحقق حیض پیدا کند که تا وقتی احتمال بقای عادت را می دهد باید عبادت را ترک کند.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۵۸، م ۲۱۶

توضیح المسائل، ص ۱۰۵، م ۵۰۶

ترشحات زردرنگ در ادامه حیض

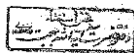
سؤال: به گفته برخی پزشکان ترشحات زردرنگ در یکی دو روز آخر حیض، خون نیست و ترکیبات خونی ندارد، بلکه سلولهای مرده جدار داخلی رحم است که به تدریج خارج می شود؟ حکم این ترشحات را از جهت حیض بودن یا نبودن و طهارت و نجاست آن بفرمایید؟

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر زن احراز کرده که ترشحات مزبور خون نیست حکم خون ندارد و همینطور اگر شک دارد و با تفحص علم به خون بودن پیدا نشد حکم خون ندارد.

اگر زن احراز کرده که ترشحات مزبور
خون نیست حکم خون ندارد و همینطور
اگر شک دارد و با تفحص علم به خون
بودن پیدا نشد حکم خون ندارد

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

چنانچه عرفاً خون به آن گفته شود حکم خون را دارد و خون زرد رنگ اگر در ایام عادت باشد حکم حیض را دارد و اگر بعد از تمام شدن عادت خون زرد رنگ ببیند حکم استحاضه را دارد.

بسمه تعالی چنانچه عرفاً خون به آن گفته شود حکم خون را دارد
و خون زرد رنگ اگر در ایام عادت باشد حکم حیض را دارد و اگر بعد از تمام شدن
عادت خون زرد رنگ ببیند حکم استحاضه را دارد و الله اعلم

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

اگر خون نباشد حکم حیض را ندارد، و اگر خون باشد اگر چه به صورت لکه های زرد رنگ و از ده روز تجاوز نکند، همه آن لکه ها محکوم به حیض است، و تشخیص این موضوع به عهده زن است.

اجوبه الاستفتائات، ص ۴۵، س ۲۱۸

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

هرگاه زن قبل از گذشتن ده روز از ابتدای حیضش لکه زردی ببیند که از مجرا خارج شده اما نمی داند خون است یا آنکه عفونت یا چرک یا چیز دیگری است، آن لکه حکم

خون حیض را دارد اما اگر بعد از ده روز یا قبل از شروع حیضش باشد، حکم خون را ندارد و زن پاک محسوب می‌شود.

استفتائات، ص ۲۴، س ۲۷

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

اگر زرد باشد در حکم خون است و با توجه به اینکه در وقت حیضش یا قبل از تکمیل عدد حیض هست یا خیر، خون مذکور حیض یا استحاضه است. (یعنی این ترشح زرد رنگ، حکم خون را دارد، بنابراین اگر عدد عادت تکمیل نشده حیض محسوب می‌شود و اگر بعد از تکمیل عدد عادت است، استحاضه است هر چند از ده روز نگذرد.)

باسم تعالی

اگر زرد باشد حکم خون است و با توجه به اینکه در وقت حیض یا قبل از تکمیل عدد حیض است یا خیر خون مذکور حیض یا استحاضه است.

۱۳۹۵ هجری قمری
مجلس استفتائات
دفتر استفتائات

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

اگر در نظر عرف خون محسوب نشود حکم حیض را ندارد و نجس هم نیست.

بسم الله الرحمن الرحیم
در این خصوص فتوا صادر شد که حکم حیض است
و نجس است
۱۳۹۵ هجری قمری
مجلس استفتائات

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

از لحاظ فقهی ترشحات مذکوره هم حکم حیض را دارد همانطوری که در مسأله ۵۰۶ توضیح المسائل آمده است.

نه در این خصوص فتوا صادر شد که حکم حیض است
و نجس است
۱۳۹۵ هجری قمری
مجلس استفتائات

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

در صورتی که خون کم‌رنگ بوده باشد احکام حیض را دارد.

در صورتی که خون کم‌رنگ بوده باشد احکام حیض را دارد

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال اگر عرفاً به آن خون گفته شود، خون حیض به حساب می‌آید و

احکام بر آن مترتب است.

بدرستگی

در فرض سؤال؛ اگر عرفاً به آن خون گفته شود خون حیض به

حساب می‌آید و احکام بر آن مترتب است. حسن بن محمد

۱۳۱۷/۱/۲۵

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

در صورتی که عادت عددیه و وقتییه دارد، و ترشحات زردرنگ خارج از عادت، خون باشد، و خونها از ده روز تجاوز نکند، بنا بر احتیاط واجب تا ده روز بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند و در مضطربه و عددیه اگر از ده روز نگذرد همه حیض است و اگر از ده روز بگذرد، عددیه به اندازه عدد، حیض و بقیه استحاضه است و در مضطربه اگر تا شش یا هفت روز، نشانه حیض داشته باشد، حیض و بقیه استحاضه است و اگر کمتر از شش یا هفت روز نشانه داشته باشد، مثلاً پنج روز با نشانه باشد، در اختلاف خون نشانه دار و عدد شش یا هفت، بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

لکه های گرمی و سبز رنگ در ادامه خون حیض

سؤال: اگر خانمی قبل از پایان ده روز در ادامه حیض لکه‌هایی به رنگ‌های زیر ببیند آیا ادامه حیض محسوب می‌شود؟

(ب) سبز

(الف) گرمی

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

الف و ب) اگر خون باشد و قبل از پایان ده روز قطع شود، حیض محسوب می‌شود و تشخیص موضوع بر عهده مکلف است.

اگر خون باشد قبل از پایان ده روز قطع شود، حیض محسوب می‌شود و عهده مکلف است.
 دفتر
 شماره تماس: ۰۲۵۵۲۳
 پخش استفتائات

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف و ب) اگر خون است حیض محسوب می‌شود در صورتی که از ده روز تجاوز نکند و الا فقط به مقدار عادت حیض و بقیه استحاضه است.

بسم الله الرحمن الرحیم
 الف و ب: اگر خون است حیض محسوب می‌شود در صورتی که از ده روز تجاوز نکند و الا فقط به مقدار عادت حیض و بقیه استحاضه است.
 ۱۳ مهلت الحائضه
 دفتر استفتائات

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف و ب) اگر لکه‌ها را بعد از تکمیل عدد عادتش دیده، لکه‌ها حیض نیست بلکه استحاضه است.

پاسخ استفتائات
 اگر لکه‌ها را بعد از تکمیل عدد عادتش دیده، لکه‌ها حیض نیست بلکه استحاضه است.
 دفتر استفتائات
 شماره تماس: ۰۲۵۵۲۳
 پخش استفتائات

سؤال: اگر مضطربه ۹ روز خون ببیند که فقط ۵ روز آن واجد صفات حیض باشد و ۴ روز آخر فاقد صفات، آیا همه خونها حیض است یا فقط مقدار صفت دار؟ فقط خون نشانه دار حیض است.

باسمه تعالی

قط خون نشانه دار حیض است.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب) اگر مطمئن است که آنچه از رحم خارج شده خون است احکام آن مرتب است. (در صورتی که ده تجاوز نکند، خونها حیض است)

الف و ب) اگر مطمئن است که آنچه از رحم خارج شده خون است احکام آن مرتب است والله اعلم ۱۳۴۶ هجری قمری

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف و ب) تنها در صورتی حکم خون دارد که عرفاً صدق خون بر آن بکند. (در صورتی که از ۱۰ روز تجاوز نکند، خونها حیض است.)

۲۵. تمام مصدق حکم خون دارد که عرفاً صدق خون بر آن بکند. حیض است. (۱۳۴۶ هجری قمری)

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) اگر نه آب زرد رنگ و نه خون باشد، پاک است.
ب) پاک است.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

❁ وظیفه فعلی حائض در انتهای حیض ❁

سؤال: زنی که صاحب عادت عددیه نیست، هشت روز خون باصفات حیض دیده و پس از آن بدون صفات ادامه پیدا کرده و احتمال قوی می‌دهد که خون از ده روز تجاوز کند.

الف) آیا جایز است روز نهم و دهم جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه نماید؟

ب) در صورت جواز جمع، اگر خون از ده روز تجاوز کرد؛ آیا عباداتی که به‌جا آورده صحیح است؟

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) احتیاطاً مستحب جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه است.
ب) صحیح است.

بسم الله الرحمن الرحیم
الذی احتیاطاً مستحب جمع بین تروک حیض و اعمال مستحاضه است.
ص: صحیح است و مستحاضه مستحاضه است.

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

اگر در وقت، دارای عادت باشد، باید آخرین وقت حیض را لحاظ کند و پس از آن استحاضه است و اگر مضطربه است باید خون واجد صفات حیض را حیض قرار دهد و مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند و خود را حائض بشمارد و در این فرض لازم نیست نمازهایی که ترک کرده است را اعاده کند.

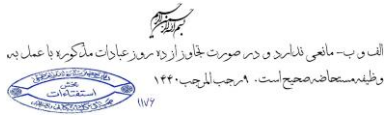
اگر در وقت، دارای عادت باشد، باید آخرین وقت حیض را لحاظ کند، و پس از آن استحاضه است.
و اگر مضطربه است باید خون واجد صفات حیض را حیض قرار دهد و مستحب است تا تکمیل ده شبانه روز استظهار کند و خود را حائض بشمارد و در این فرض لازم نیست نمازهایی که ترک کرده است را اعاده کند.

۲۸ جمادی الثانی ۱۴۲۰ هـ
مجلس تخصصی استفتائات
مجلس تخصصی استفتائات

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب) مانعی ندارد و در صورت تجاوز از ده روز عبادات مذکوره با عمل به وظیفه مستحاضه صحیح است.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) جایز است به قصد رجا انجام دهد، اما واجب نیست.
ب) آری، صحیح است.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

واجب است صبر کند و تا ده روز عباداتش را انجام ندهد.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

پاکی روز دهم و دیدن خون در روز یازدهم

سؤال: الف) اگر زنی که عادت شش روزه دارد یک ماه تا روز نهم خون ببیند و روز دهم پاک شود و روز یازدهم مجدداً خون ببیند، وظیفه او چیست؟ چه روزهایی را حیض و چه روزهایی را استحاضه قرار دهد؟
ب) در صورتی که زن مضطربه باشد، حکم قسمت "الف" در مورد او چگونه است؟

امام خمینی علیه السلام

الف و ب) از روز اول تا روز نهم حیض و از روز یازدهم به بعد را استحاضه قرار دهد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۶، با استفاده از م ۸ و ص ۵۰، م ۱۸

آیت الله اراکی علیه السلام

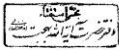
الف و ب) از روز اول تا روز نهم حیض و از روز یازدهم به بعد را استحاضه قرار دهد.

توضیح المسائل، ص ۷۶ و ۷۷، با استفاده از م ۴۳۰ و ۴۳۷

آیت الله بهجت علیه السلام

الف و ب) تا آن روز نهم، حیض و خون روز یازدهم استحاضه است.

بسته به آن روز نهم حیض خون روز یازدهم استحاضه است.

آیت الله تبریزی علیه السلام

الف) در صورتی که بعد از عادت و در ضمن ده روز خونی به صفات حیض ببیند و قبل از تمام ده روز قطع شود تمام روزهایی که خون دیده، حیض است و آنچه بعد از ده روز بدون فاصله شدن ده روز ببیند چه دارای صفات باشد یا نباشد استحاضه محسوب می شود و اگر خون بعد از عادت، صفات حیض را ندارد مثلاً زرد رنگ است عمل استحاضه را باید انجام دهد.

بسته به آن که بعد از عادت در ضمن ده روز خون به صفات حیض ببیند و قبل از تمام ده روز قطع شود تمام روزها که خون دیده و حیض است و آنچه بعد از ده روز بدون فاصله شدن ده روز ببیند هر دایمی صفات باشد یا نباشد استحاضه محسوب می شود و اگر خون بعد از عادت، صفات حیض را ندارد مثلاً زرد رنگ است استحاضه را باید انجام دهد در تمام

ب) در بین ده روز وظیفه مضطربه را انجام می‌دهد و پس از وظیفه، حکم مسأله قسمت الف را دارد.

در بین ده روز وظیفه مضطربه را انجام می‌دهد و پس از وظیفه حکم مسأله الف را دارد.

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

الف و ب) خونی که تا روز نهم دیده حیض و روز یازدهم استحاضه است.

خونی که تا روز نهم دیده حیض و روز یازدهم استحاضه است.

آیت الله خونی رحمته الله علیه

الف و ب) در صورتی که همه خون‌ها واجد صفات حیض باشد، از روز اول تا روز نهم حیض و از روز یازدهم به بعد را استحاضه قرار دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۸، ۲۰ م

توضیح المسائل، ص ۸۵، ۴۹۹ م

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف و ب) در صورتی که همه خون‌ها واجد صفات حیض باشد، نه روز اول و روز یازدهم حیض است و یک روز وسط که پاک می‌باشد باید غسل حیض کرده عبادات خود را انجام دهد.

توضیح المسائل، ج ۱، ص ۹۴، با استفاده از م ۴۴۷ و ص ۱۱۰، ۴۹۹ م

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب) از روز اول تا روز نهم حیض و از روز یازدهم به بعد را استحاضه قرار دهد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۸، ۲۲۴ م

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) در فرض سؤال که روز نهم پاک شده است و دوباره روز یازدهم خون دیده است تا روز نهم را حیض قرار می دهد و روز یازدهم به بعد را استحاضه.

مذکور است: «نهم پاک شد و دوباره روز یازدهم خون دیدیم»
 «نهم را حیض قرار دادیم و روز یازدهم را استحاضه»

ب) فرقی نمی کند.

فقہ نهمند

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب) از روز اول تا روز نهم حیض و از روز یازدهم به بعد را استحاضه قرار دهد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۶، م ۲۲۴

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف و ب) از روز اول تا روز نهم حیض و از روز یازدهم به بعد را استحاضه قرار دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۴۵ و ۲۴۶، م ۶ و ۷

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف و ب) در فرض سؤال نه روز را حیض قرار دهد و روز یازدهم استحاضه می باشد.

در فرض سؤال، روز را حیض قرار دادیم
 و روز یازدهم را استحاضه می باشد.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف و ب) از روز اول تا روز نهم حیض و از روز یازدهم به بعد را استحاضه قرار دهد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۵۷ و ۵۸، الفصل الثالث

لکه‌های منقطع در ادامه عادت و تجاوز از ده روز

سؤال: زنی که عادتش شش روزه است اگر روز هفتم تا روز دوازدهم چند لحظه در وسط روز لک ببیند و بقیه روز پاک باشد:

الف) وظیفه او چیست؟

ب) آیا این حالت، گذشتن خون از ده روز حساب می‌شود؟

امام خمینی رحمته الله علیه

الف) به مقدار عدد عادت حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

ب) بله، تجاوز خون از ده روز محسوب می‌شود.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۰، با استفاده از م ۱۹

توضیح المسائل، ص ۶۵، با استفاده از م ۴۹۳

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

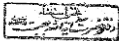
الف) به مقدار عدد عادت حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۴۱۹

استفتائات، ج ۱، ص ۲۷۲ و ۲۷۳، ص ۹۷۴، ۹۷۶ و ۹۷۷

ب) بله تجاوز از عشره است.

بله تجاوز از عشره است.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

الف و ب) خون‌های پس از عادت و در فرض تجاوز از ده روز کلاً استحاضه است.

خورشای پس از عادت در فرض تجاوز از ده روز کلاً
استحاضه است رحمته الله علیه

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

الف) در فرض سؤال که تا روز دوازدهم خون دیده، از اول، به مقدار ایام عادت حیض و بقیه استحاضه است.

ب) بله، گذشتن خون از ده روز محسوب می‌شود.

بسیار

در فرض سؤال که تا روز دوازدهم خون دیده، در اول، به مقدار
ایام عادت حیض و بقیه استحاضه است.
بله، گذشتن خون از ده روز محسوب می‌شود.

دانش
مطرحین آیت الله خامنه ای مدظله العالی
مطابق استفتاءات

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف و ب) از ده روز تجاوز شده و فقط شش روز اول حیض است.

از ده روز تجاوز شده و فقط شش روز اول حیض است

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

اگر صاحب عادت عددیه‌ی شش روز، از روز هفتم تا دوازدهم چند لحظه در وسط روز لکه‌هایی با صفات حیض ببیند و بقیه روز کاملاً (در ظاهر و باطن) پاک باشد به گونه‌ای که مجموعاً شش روز و چند ساعت آلودگی داشته باشد؛

الف) آیا تجاوز از عشره محسوب می‌شود؟

(ب) آیا همه خون‌ها حیض است؟

(الف) خیر (ب) حیض است

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

(الف) به مقدار عدد عادت حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۱، با استفاده از م ۲۴۱

توضیح المسائل، ص ۱۰۱ و ۱۰۲، با استفاده از م ۴۹۹

(ب) بلی تجاوز از عشره محسوب می شود.

بسمه تعالی - بلی تجاوز از عشره محسوب است. ۱۳۸۴/۹/۲۴

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

(الف) به مقدار عادت حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

توضیح المسائل، ص ۸۱، با استفاده از م ۴۸۹

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

(ب) بلی حکم تجاوز از ده روز را دارد.

بمن حکم تجاوز از ده روز را دارد.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

(الف) به مقدار عدد عادت حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۵۵، م ۱

توضیح المسائل، ص ۸۳، با استفاده از م ۴۷۳

ب) آری تجاوز از عشره محسوب می‌شود.

ع. آری تجاوز از عشره محسوب می‌شود.

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف و ب) بلی، تجاوز از عشره به حساب می‌آید و عادت او همان شش روز است.

بسم الله

بلی تجاوز از عشره به حساب می‌آید

و عادت او همان شش روز است
۸۸، ۶، ۶۶

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) باید از موقع دیدن خون به شماره روزهای عادتش حیض و بقیّه را استحضاه

قرار دهد.

ب) بله، تجاوز خون از ده روز محسوب می‌شود.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۱، با استفاده از م ۲۲۱

توضیح المسائل، ص ۲۸۲، با استفاده از م ۴۹۹

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

وظیفه صاحب عادت عددیه در علم به تجاوز خون از ده روز

سؤال: صاحب عادت عددیه‌ای خونی با صفات و شرایط حیض دیده و می‌داند از ده روز

تجاوز می‌کند، وظیفه او چیست؟

آیات عظام امام خمینی رحمته الله علیه، اراکی رحمته الله علیه، بهجت رحمته الله علیه، تبریزی رحمته الله علیه، خامنه‌ای رحمته الله علیه، خونی رحمته الله علیه، سیستانی رحمته الله علیه، صافی گلپایگانی رحمته الله علیه، فاضل لنکرانی رحمته الله علیه، گلپایگانی رحمته الله علیه، مکرم شیرازی رحمته الله علیه، نوری همدانی رحمته الله علیه و وحید خراسانی رحمته الله علیه به تعداد عدد عادت خود حیض قرار دهد و بعد از آن به وظایف مستحاضه عمل کند و چون علم دارد که از ده روز تجاوز می‌کند استظهار جایی ندارد.^۱

عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۳، ۲۴م

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال که می‌داند خونریزی از ده روز تجاوز می‌کند بعد از ایام عادت غسل کند و بقیه را استحاضه قرار دهد.

در فرض سؤال کمی داند خونریزی از ده روز تجاوز می‌کند بعد از ایام عادت غسل کند و بقیه را استحاضه قرار دهد والله العالم. موفق باشید. ۱۴۰۴ صفر المظفر: ۱۴۴

۱. امام خمینی: عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۳، ۲۴م
- آیت الله اراکی: عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۳، ۲۴م
- آیت الله بهجت: توضیح المسائل، ص ۸۹، ۴۳۶م
- آیت الله تبریزی: المسائل المنتخبة، ص ۲۶، ۵۴م
- آیت الله خامنه‌ای: عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۳، ۲۴م
- آیت الله خونی: عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۳، ۲۴م
- آیت الله سیستانی: عروة الوثقی، ص ۲۴۵، ۲۴م
- آیت الله فاضل: عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۱۰، ۲۴م
- آیت الله گلپایگانی: عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۳، ۲۴م
- آیت الله مکارم: تعلیقات بر عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۴، ۲۴م
- آیت الله نوری همدانی: تعلیقات بر عروة الوثقی، ص ۶۶، ۲۴م
- آیت الله وحید خراسانی: منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۱، ۲۲۰م

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

مستحب است تا روز دهم استظهار کند یعنی عبادات را ترک کند و از محرّمات حائض اجتناب نماید. قضای نمازهای روزانه که در آن زمان ترک می‌کند واجب نیست.

توضیح المسائل، ص ۱۰۴، م ۴۸۷

تجاوز خون از ده روز در مضطر به

سؤال: اگر مضطر به بیش از ده روز خون ببیند، چه مقدار از خون‌ها حیض و چه مقدار از آن استحاضه می‌باشد؟^۱

امام خمینی رحمته الله علیه

۱. اگر خون‌ها یک جور باشد چنانچه عادت خویشان او هفت روز است، هفت روز را حیض و بقیّه را استحاضه قرار دهد و اگر کمتر یا بیشتر از هفت روز است در تفاوت با هفت روز، بنا بر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند.
۲. اگر خون‌ها یک جور نباشد و خونی که صفات حیض دارد کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد همه آن حیض است. اگر خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز یا بیشتر از ده روز باشد، همان را تا مقداری که وظیفه‌اش می‌باشد حیض قرار دهد؛ یعنی اگر عادت خویشان او هفت روز است، هفت روز را حیض قرار دهد و اگر متفاوت است در تفاوت عدد خویشان با روایت (۷روز) بنا بر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۰ و ۵۱، م ۱۹

۱. تجاوز خون از ده روز فرضهای مختلفی دارد. پاسخ مذکور فرض خونهای یکسان و همچنین خونهای متفاوت را در صورتی که مقدار صفت دار بین سه تا ده روز باشد، کمتر از سه روز باشد و یا بیشتر از ده روز باشد بیان می‌کند و فرض دو خون صفت دار که بین آنها با خون فاقد صفت کمتر از ده روز فاصله شده خارج از سؤال است.

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

۱. اگر خون‌ها یک‌جور باشد به عادت خویشانش رجوع کند و در صورت عدم امکان رجوع به اقارب، یا شش یا هفت روز را در هر ماه حیض قرار دهد یا یک ماه، سه روز و ماه بعد، ده روز یا یک ماه ده روز و ماه بعد سه روز را حیض قرار دهد.
۲. اگر خون‌ها یک‌جور نباشد چنان چه خونی که نشانه حیض دارد از سه روز کمتر و از ده روز بیشتر نباشد همان حیض است و اگر از سه روز کمتر باشد همان را حیض قرار داده و در تعداد روزها به عادت خویشانش رجوع کند و در صورت عدم اتفاق اقارب، طبق قسمت اول همین مسأله عمل نماید.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۸۸، م ۴۸۸ و ۴۸۹

توضیح المسائل، ص ۹۰، م ۴۹۰ و ۴۹۱

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

۱. اگر خونها یک‌جور باشد، چنانچه عادت خویشان او مشخص است آن مقدار را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد و اگر امکان رجوع به عادت خویشان نیست به احتیاط واجب هفت روز را حیض قرار دهد.
 ۲. اگر خونها یک‌جور نباشد چنانچه خونی که نشانه حیض را دارد از سه روز کمتر و از ده بیشتر نباشد همه آن حیض است و اگر خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز باشد، بنابر احتیاط تا هفت روز را حیض قرار دهد.
- توضیح المسائل، ص ۸۵ و ۸۶، م ۴۲۰ و ۴۲۱
- با فقد تمییز وعدم امکان رجوع به عادت اقارب احوط اختیار هفت روز در هر ماه است. و این احتیاط مربوط به مبتدئه یا ناسیه نیست.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

اگر همه خونها دارای نشانه‌های حیض باشد، شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است.

۱. اگر چند روز از خونها نشانه حیض و چند روز دیگر نشانه استحاضه دارد، چنانچه خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد همه آن حیض است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۴، م ۲۲۲
توضیح المسائل، ص ۷۹، م ۵۰۱

اگر عادت مستقره ندارد ولی خون دارای اوصاف است، آن مقدار که اوصاف حیض دارد حیض است و اگر دارای اوصاف نیست، شش روز یا هفت روز از اول رؤیت خون را حیض قرار دهد. تفصیل این مسأله در رساله مذکور است.

بسم الله
اگر عادت مستقره ندارد ولی خون
دارای اوصاف است، آن مقدار که اوصاف حیض
دارد حیض است و اگر دارای اوصاف نیست، شش
روز یا هفت روز از اول رؤیت خون را حیض قرار
دهد. تفصیل این مسأله در رساله مذکور است.
خواجه تبریزی رحمته الله علیه

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

اگر رنگ خونها مختلف است یعنی برخی سیاه یا سرخ و برخی زرد هستند در این صورت رجوع به تمییز بکند و آنچه را به صفت حیض است حیض قرار داده و غیر از آن را استحاضه قرار می‌دهد و اگر رنگ خونها یکی باشد و اقارب متحدالعاده نداشته باشد

بنابر احتیاط واجب ۷ روز اول را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اگر کتف خون و کتف است یعنی رخی یا با سرخ برخی زده باشد
 در این صورت رجوع بشکند و آنچه را بمنتقض است حیض قرار
 داده و غیر آن را حائضه قرار می دهد و اگر کتف خون آبی باشد
 اقارب حائضه اند و مذمت باشد بر احتیاط واجب ۷ روز اول را حیض
 و غیره را حائضه قرار دهد.

مواردی که در استفتاء مطرح نشده به پاسخ امام خمینی -ره- مراجعه شود.

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

۱. اگر همه خونها دارای نشانه حیض و یکجور است، شش یا هفت روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد. و اگر بخشی از خونها سیاه و بخشی سرخ است، چنانچه خون سیاه کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد، همان را حیض قرار دهد.

۲. اگر بخشی از خونها واجد نشانه های حیض است و بقیه فاقد نشانه ها، به شرط آنکه خون صفت دار کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد، همان حیض است و اگر خون صفت دار کمتر از سه روز باشد، همه خونها استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۰، م ۲۲۲

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۵۰۰ و ۵۰۱

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

اگر قسمتی از خون واجد صفات حیض باشد و قسمتی نباشد و آن قسمت که واجد است از سه روز کمتر و از ده روز بیشتر نباشد واجد صفات حیض است و فاقد آن استحاضه است و اگر همه واجد یا فاقد باشند، به احتیاط واجب با رجوع به عادت برخی

خویشان مقدار حیض را تعیین کند و اگر امکان ندارد عددی بین سه تا ده را که مناسب سن و مزاج او است، حیض قرار دهد.

توضیح المسائل جامع، ص ۱۸۹، م ۵۵۴ و ۵۵۵

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

۱. اگر خون‌ها یک جور باشد و همه فاقد صفات حیض باشد، مثلاً تمام خون‌ها زرد رنگ یا قرمز روشن است، همه استحاضه می‌باشد و اگر همه سیاه یا قرمز تیره است باید به مقدار عادت یکی از خویشانش در این سن و سال، حیض قرار دهد. (بنابر احتیاط مقدار عادت را از اول خونی که می‌بیند حیض قرار دهد). اگر هیچ یک از خویشانش عادت معینی ندارند یا به آن‌ها دسترسی نیست، شش یا هفت روز را حیض قرار دهد.

۲. اگر خون‌ها چند روز نشانه حیض و چند روز نشانه استحاضه دارد و خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز باشد، باید آن خون نشانه‌دار و مکمل آن تا سه روز را حیض قرار داده و بعد از پاک شدن، عبادت‌ها را قضا کند. (و بنابر احتیاط اگر می‌تواند کسری سه روز را از خونهایی که پس از خون نشانه‌دار است تکمیل کند) اما اگر خون دارای نشانه حیض، بین سه تا ده روز بود همه خون‌های نشانه‌دار حیض است و اگر خون نشانه‌دار، بیشتر از ده روز بود، به مقدار عادت یکی از خویشانش از خون‌های نشانه‌دار حیض قرار دهد. (بنابر احتیاط این مقدار را از اول خون‌های نشانه‌دار حیض قرار دهد.) و خونهای بعد را استحاضه قرار دهد.

توضیح المسائل، ص ۱۰۸، م ۵۰۲ و ۵۰۳

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

۱. اگر خون‌ها یک جور باشد باید به عادت خویشانش رجوع کند و در تفاوت بین عادت خویشان و عدد هفت، بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند. و اگر

خویشانش عادت ندارند یا عادت مختلفی دارند، باید در هر ماه از روزی که خون می‌بیند شش یا هفت روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

۲. اگر خون‌ها یک جور نباشد یعنی چند روز نشانه حیض و چند روز نشانه استحاضه را دارد، چنانچه خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز باشد، به عادت خویشانش رجوع کند و اگر عادت خویشان کمتر یا بیشتر از هفت روز باشد، در تفاوت بین عادت خویشان و عدد هفت؛ بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و اگر خویشان عادت معینی ندارند، شش یا هفت روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد و اگر خون دارای نشانه حیض کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد، همه حیض است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۱، م ۲۴۱

توضیح المسائل، ص ۱۰۲، ۵۰۰، ۵۰۱

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

۱. اگر خون‌ها یک جور است و عادت اقارب چنین زنی هفت روز می‌باشد همان هفت روز حیض و بقیه استحاضه است و اگر عادت اقارب این زن کمتر یا بیشتر از هفت روز باشد در مابۀ التفات بین عادت اقارب و هفت روز بنابر احتیاط واجب باید جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه و بعد از آن در بقیه ایام احکام استحاضه را رعایت کند.

گروهات آموزشی زنیت در مشهد
 زنیت در محضر آیت الله العظمی مکارم شیرازی
 آیت الله العظمی مکارم شیرازی
 آیت الله العظمی مکارم شیرازی
 آیت الله العظمی مکارم شیرازی
 آیت الله العظمی مکارم شیرازی

۲. اگر چند روز از خونها نشانه حیض و چند روز دیگر نشانه استحاضه دارد، چنانچه خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد همان حیض است و

خون بی نشانه استحاضه است و اگر خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز باشد باید به عادت خویشان خود مراجعه کند و اگر عادت خویشان کمتر یا بیشتر از هفت روز باشد به احتیاط واجب در تفاوت عادت خویشان و عدد هفت جمع کند.

توضیح المسائل، ص ۸۲، م ۴۹۱

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

۱. اگر خون‌ها یک جور باشد به عادت خویشانش رجوع کند و اگر خویشانش عادت‌ی ندارند یا عادت مختلفی دارند باید از روزی که خون می‌بیند سه یا شش یا هفت روز حیض و بقیه را استحاضه قرار دهند و احوط آن است که آن‌چه را ماه اول حیض قرار داده در ماه‌های بعد هم همان مقدار را حیض قرار دهد.

۲. اگر خون‌ها چند روز نشانه حیض و چند روز نشانه استحاضه را دارد و خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز یا بیشتر از ده روز باشد به عادت خویشانش رجوع کند و در صورت اختلاف خویشان، سه یا شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و اگر خونی که نشانه حیض دارد کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد همه آن حیض است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۰، م ۲۴۱

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۵۰۰ و ۵۰۱

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

۱. اگر خونها همه یکجور و دارای نشانه‌های حیض باشد، در صورتی که عادت

همه با اکثریت قاطع خویشاوندانش یکسان است، مطابق عادت آنها عمل می‌کند

و هرگاه عادت آنها مختلف باشد، احتیاط آن است که حیض خود را هفت روز قرار دهد.

۲. اگر قسمتی از خونها نشانه حیض داشته باشد و از سه روز کمتر و از ده روز بیشتر نباشد، همان مقدار حیض محسوب می‌شود و اگر خون نشانه‌دار از سه روز کمتر باشد، کل خونها استحاضه است.^۱

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۵۵، ۱م، باورقی ۱۰

توضیح المسائل، ص ۹۰ و ۹۱، م ۴۷۴

سؤال: خانم مضطربه‌ای دو روز خون فاقد صفت، پس از آن دو روز خون با صفت و مجدداً هفت روز خون فاقد صفت دیده است، حکم خون‌های وی چیست؟
پاسخ: همه آنها حکم استحاضه را دارد.

بیتنا
همه آنها حکم استحاضه را دارد

۱. اگر غیروقتیه‌ای (عددی، مضطربه، ناسیه و یا مبتدئه) خونی با شرایط حیض اما کاملاً فاقد صفات ببیند، در دو مورد ذیل چه حکمی دارد؟ الف: عدم تجاوز خون از ده روز ب: تجاوز خون از ده روز
پاسخ: در صورتی که فاقد صفات باشد، حکم حیض را ندارد.

بیتنا

۱. در صورتی که فاقد صفات باشد، حکم حیض را ندارد.

۲. اگر خون‌ها واجد شرایط حیض باشد اما مقدار واجد صفت کمتر از سه روز باشد (مثلاً دو روز فاقد صفت، دو روز واجد صفت و مجدداً چند روز فاقد صفت خون دیده)؛ چه حکمی دارد؟
الف: آیا در حکم مذکور تفاوتی بین فرض تجاوز خون از ده روز یا عدم آن وجود دارد؟
ب: آیا تفاوتی بین زن‌های غیروقتیه (عددی، مضطربه، مبتدئه و یا ناسیه) وجود دارد؟
پاسخ: کافی نیست و حکم حیض را ندارد.
الف) اگر دارای صفات حداقل در سه روز بوده و از ده روز تجاوز نکند، همه آن حیض است.
ب) ظاهراً تفاوتی ندارد.

۱. کافی نیست و حکم حیض را ندارد.
الف) - اگر دارای صفات حداقل در سه روز بوده و از ده روز تجاوز نکند، همه آن حیض است.
ب) - ظاهراً تفاوتی ندارد. ۹۸-۹۹

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

۱. اگر خون‌ها یک‌جور باشد چنان‌چه عادت خویشانش هفت روز است، هفت روز را حیض قرار دهد و اگر کمتر و بیشتر از هفت روز باشد در تفاوت بین عادت خویشان و هفت روز، بنا بر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید.

۲. اگر خون‌ها یک‌جور نبوده چنان‌چه خون صفت‌دار از سه روز کمتر است از ابتدای صفت‌دار حیض قرار داده و در عدد رجوع به عادت خویشان کند چنان‌چه عادت خویشان کمتر یا بیشتر از هفت روز باشد به احتیاط واجب حد تفاوت بین عادت آنها و عدد هفت بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند و اگر خون نشانه‌دار کمتر از سه روز یا بیشتر از ده روز نباشد خون شدید حیض و خون ضعیف استحاضه است. (مثلاً اگر دوازده روز خون دیده، هشت روز قرمز چهار روز زرد یا هشت روز سیاه چهار روز قرمز، در هر دو مثال هشت روز حیض، و چهار روز استحاضه است.

تعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۷، ۱م، ص ۶۸، ذیل م ۱۲

توضیح المسائل، ص ۱۰۳، ۴۹۵م و ۴۹۶

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

۱. اگر همه خونها دارای نشانه‌های حیض و یک‌جور است، در صورتی که عادت خویشان او شش یا هفت روز است همان را حیض قرار می‌دهد و اگر متفاوت است به احتیاط واجب در تفاوت عادت خویشان و عدد شش و هفت جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند و مابقی خونها استحاضه است. اگر بخشی از خونها سیاه و بخشی سرخ است، چنانچه خون سیاه کمتر از سه و بیشتر از ده نباشد، همان را حیض قرار دهد.

۲. اگر بخشی از خونها واجد نشانه‌های حیض و بخشی فاقد نشانه‌هاست، به شرط آنکه خون صفت‌دار کمتر از سه روز و بیشتر از ده روز نباشد، همان حیض است و اگر کمتر از سه روز باشد، همه خونها استحاضه است.

منهاج‌الصالحین، ج ۲، ص ۶۲ و ۶۳، م ۲۲۲

توضیح‌المسائل، ص ۲۸۳، م ۵۰۰ و ۵۰۱

مستمرة الدم با خونهای یکسان

سؤال: زنی که از خون پاک نمی‌شود (مستمرة الدم) و عادت مشخصی ندارد، اگر به مدت چند ماه خونهای یکسان ببیند، چه حکمی دارد؟ (ماه اول و ماههای بعد)

امام خمینی رحمته الله

در ماه اول بنا بر احتیاط واجب از ابتدای رؤیت خون حیض قرار دهد و در عدد اگر خویشان متفق ندارد به احتیاط واجب هفت روز را حیض قرار دهد و اگر خویشان متفق دارد مبتدئه به تعداد عدد خویشان حیض قرار دهد. مضطر به در صورتی که عادت خویشانش با هفت متفاوت است در تفاوت بین عادت خویشان و عدد هفت به احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و ناسیه به احتیاط واجب هفت روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

در ماههای بعد باید روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته، حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۵ و ۴۶، م ۱۹ و ۲۰

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۴ و ۲۳۵، م ۱، ۳ و ۴

توضیح‌المسائل، ص ۶۶ و ۶۷، م ۴۹۴ و ۴۹۶

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

در ماه اول بنا بر احتیاط واجب از ابتدای رؤیت خون، حیض قرار دهد و در عدد اگر خویشاوندانش عادت یکسانی دارند، مبتدئه و مضطر به تعداد عدد خویشان حیض قرار دهد و اگر خویشان با عادت یکسان ندارد، یا ناسیه است مخیر است شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و یا یک ماه سه روز و ماه دیگر ده روز را حیض قرار دهد.

در ماههای بعد روزهایی را که در ماه اول حیض قرار داده، حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۴ و ۲۳۵، م ۱، ۳ و ۴
توضیح المسائل، ص ۹۰ و ۹۱، م ۴۹۰، ۴۹۲ و ۴۹۵

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

مبتدئه و مضطر به در ماه اول مخیر است از ابتدای خون دیدن حیض قرار دهد و در عدد اگر خویشان با عادت یکسان دارد به تعداد عدد خویشان حیض قرار دهد و اگر خویشان متفق ندارد مبتدئه می تواند شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و یا یک ماه سه روز و ماه دیگر ده روز حیض قرار دهد و مضطر به احتیاط واجب هفت روز حیض قرار دهد و ناسیه می تواند ابتدای خون دیدن را حیض قرار دهد مگر اینکه بداند در آن وقت حائض نمی شده و از نظر عدد بنا بر احتیاط واجب هفت روز را حیض قرار دهد.

و هر سه گروه در ماههای بعد باید روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته اند، حیض قرار دهند و بقیه خونها استحاضه است.

وسیلة النجاة، ج ۱، ص ۷۸ و ۷۹، م ۲۶۱، ۲۶۲ و ۲۶۳
جامع المسائل، ج ۱، ص ۱۵۶ و ۱۵۷
توضیح المسائل، ص ۸۵ و ۸۶، م ۴۲۰، ۴۲۲ و ۴۲۵

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

در صورتی که خونها دارای نشانه‌های حیض باشد مضطر به شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و مابقی استحاضه است و مبتدئه اگر خویشاوندانش عادت یکسانی دارند، به تعداد عدد خویشان حیض قرار دهد و بقیه را استحاضه و اگر خویشان متفق ندارد ماه اول شش یا هفت روز حیض قرار دهد و تا روز دهم احتیاط کند و در ماههای بعد سه روز حیض قرار دهد و تا شش یا هفت روز احتیاط کند و در مورد ناسیه فروض متعددی متصور است که لازم است به توضیح المسائل مراجعه شود.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۴ و ۶۵، م ۲۲۲

توضیح المسائل، ص ۷۹ و ۸۰، م ۵۰۰ و ۵۰۳

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

در ماه اول بنا بر احتیاط واجب از ابتدای رؤیت خون حیض قرار دهد و در عدد اگر خویشان متفق ندارد به احتیاط واجب هفت روز را حیض قرار دهد و اگر خویشان متفق دارد مبتدئه به تعداد عدد خویشان حیض قرار دهد. مضطر به صورتی که عادت خویشانش با هفت متفاوت است در تفاوت بین عادت خویشان و عدد هفت به احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نماید و ناسیه به احتیاط واجب هفت روز را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد.

در ماههای بعد باید روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته، حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

با استناد به: تحریر الوسیله امام خمینی - ره، ج ۱، ص ۴۵ و ۴۶، م ۱۹ و ۲۰

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۴ و ۲۳۵، م ۳، ۱ و ۴

توضیح المسائل امام خمینی - ره، ص ۶۶ و ۶۷، م ۴۹۴ و ۴۹۶

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

اگر خونها فاقد صفات حیض باشد، همه استحاضه است و اگر همه خونها واجد صفات حیض است ماه اول مضطربه از اول رؤیت خون شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و مابقی استحاضه است و مبتدئه اگر خویشانش عادت یکسانی دارند به عادت خویشان رجوع کند و اگر خویشان متفق ندارد، ماه اول شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و تا ده روز احتیاط کند و در ماههای بعد سه روز حیض قرار دهد و تا شش یا هفت روز احتیاط کند و ناسیه از ابتدای رؤیت خون تا زمانی که احتمال بقاء عادت را می دهد حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است ولی در صورتی که احتمال بقاء عادتش بیشتر از هفت تا ده روز باشد پس از روز هفتم احتیاط کند به جمع بین تروک حائض و اعمال استحاضه و مابقی خونها استحاضه است.

در هر سه دسته شروع حیض را در ماه بعد، همان زمانی قرار دهند که ماه قبل شروع حیضشان بوده است.

توضیح المسائل، ص ۸۵ و ۸۶، م ۵۰۰، ۵۰۲ و ۵۰۵

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۲۱، ۲۲۲، م ۳ پاورقی ۵ و ۴

آیت الله سبحانی رحمته الله علیه

از اول ماه، هفت روز را به دلخواه حیض قرار دهد و در ماههای بعدی نیز همان هفت روز حیض او محسوب می شود.

از ماه اول، هفت روز را به دلخواه حیض
قرار دهد و در ماههای بعدی نیز همان
هفت روز حیض او محسوب می شود.

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

در ماه اول از ابتدای رؤیت خون حیض قرار دهد و در عدد مبتدئه و بنا بر احتیاط واجب مضطر به عادت یکی از خویشان خود رجوع کند به شرط آنکه نداند مقدار عادت آن شخص مخالف با عادت خودش می باشد و نداند مقدار عادت او با مقدار عادت دیگر خویشانش تفاوت دارد ولی تفاوت کم ضرر ندارد. و اگر رجوع به خویشان ممکن نباشد مخیرا است از سه تا ده روز هر عددی که مناسب مقدار حیضش است حیض قرار دهد و بهتر است هفت روز را حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است. این مطلب مربوط به مضطر به ای است که اصلاً دارای عادت نباشد؛ اما اگر دارای عادت عددیه ناقصه باشد (که توضیح آن در مسأله ۵۱۶ توضیح المسائل جامع ذکر شده) در رجوع به خویشان لازم است عددی را انتخاب کند که با عادت ناقصه اش سازگار نباشد. و ناسیه دارای صورتهای مختلفی است که برای یافتن حکم هر یک به توضیح المسائل جامع، مسائل ۵۵۷ تا ۵۶۴ مراجعه شود.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۹ تا ۸۲، م ۲۲۲ تا ۲۲۵

العروة الوثقی مع تعلیق، ج ۱، ص ۲۴۶ و ۲۴۷، فصل فی تجاوز الدم عن العشره، م ۱ تا ۴

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۸۷ و ص ۱۹۰ تا ۱۹۳، م ۵۵۰ تا ۵۵۴ و ۵۵۷ تا ۵۶۴

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

اگر خونها فاقد صفات حیض باشد، همگی استحاضه است و اگر واجد صفات حیض باشد، مبتدئه و مضطر به در ماه اول بنا بر احتیاط از ابتدای خون دیدن حیض قرار دهد و در عدد مقدار عادت یکی از خویشاوندانش در سن و سال خود را حیض قرار می دهد و اگر هیچ یک عادت معینی ندارند، شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و مستحب است تا روز دهم استظهار کند و باقی خونها استحاضه است و پس از گذشت سی روز از آغاز

حیض، مجدداً حیض قرار دهد و ناسیه دارای صورتهای مختلفی است که برای یافتن حکم هریک به مسأله ۵۰۵ توضیح المسائل مراجعه شود.

توضیح المسائل، ص ۱۰۸، م ۵۰۲

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در ماه اول ابتدای خون دیدن را شروع حیض قرار دهد و در عدد مضطر به به خویشان خودش رجوع کند، اگر عادت آنها هفت روز است همان را حیض قرار دهد و اگر عادت خویشان از هفت بیشتر یا کمتر است در تفاوت بین عادت و عدد هفت جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه نماید. در مبتدئه اگر خویشان متفق دارد به آنها رجوع کند و اگر خویشان متفق ندارد، در ماه اول هفت روز را حیض قرار دهد و تا روز دهم احتیاط کند به جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه و در ماههای بعد سه روز را حیض قرار دهد و تا شش یا هفت روز احتیاط مذکور را انجام دهد. و ناسیه شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است.

در ماه بعد نیز همان روز را شروع حیض قرار دهد و اگر ماه قبلی بیست و نه روز بوده روز سیام را احتیاط کند و بعد از آن حیض است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۲، م ۲۴۱

توضیح المسائل، ص ۸۴، ۸۵ و ۸۶، م ۵۰۰، ۵۰۲، ۵۰۴ و ۵۰۵

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

در ماه اول بنا بر احتیاط واجب ابتدای رؤیت خون را شروع حیض قرار دهد و در عدد مبتدئه و مضطر به اگر خویشان متفق ندارند سه یا شش یا هفت روز را حیض قرار دهند و

اگر خویشان متفق دارند، مبتدئه به تعداد عادت خویشان حیض قرار دهد و مضطر به اگر خویشانش متفاوت با هفت است به احتیاط واجب در تفاوت عادت خویشان و عدد هفت جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه کند. و ناسیه به احتیاط واجب هفت روز را حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

در ماههای بعد باید روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته، حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۱۱، م ۱ تا ۴

توضیح المسائل ص ۸۱ تا ۸۳، م ۴۹۰، ۴۹۲ و ۴۹۵

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

در ماه اول ابتدای خون دیدن را شروع حیض قرار دهد و در عدد مبتدئه و مضطر به اگر خویشان با عادت متفق دارد به تعداد عدد خویشانش حیض قرار دهد و اگر خویشان متفق ندارد مخیر است سه یا شش یا هفت روز را حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است. و ناسیه از ابتدای خون دیدن به تعداد سه یا شش یا هفت روز حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است و در ماههای بعد هم بنا بر احتیاط واجب همان روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته، حیض قرار دهد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۴ و ۲۳۵، م ۱ تا ۴

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۰، م ۲۴۱

توضیح المسائل، ص ۸۵، ۸۷ و ۸۸، م ۴۹۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

اگر خونها فاقد صفات حیض باشد همه استحاضه است و اگر همه خونها واجد صفات حیض است در ماه اول از ابتدای رؤیت خون حیض قرار دهد و در عدد مبتدئه و

مضطربه اگر خویشان متفق دارند به عادت آنها رجوع کند و اگر خویشان متفق ندارد بنا بر احتیاط هفت روز را حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است و ناسیه به احتیاط واجب هفت روز را حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است.

در ماههای بعد باید روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته حیض قرار دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ص ۲۵۵ و ۲۵۶، م ۱ تا ۴ و م ۱۵ پاورقی ۷

توضیح المسائل، ص ۸۸ و ۸۹، م ۴۷۴ و ۴۷۵ و ۴۷۷

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در ماه اول از ابتدای رؤیت خون حیض قرار دهد و در عدد اگر خویشان متفق در عادت ندارد، هفت روز را حیض قرار دهد و اگر خویشان متفق دارد مبتدئه به تعداد عدد خویشان حیض قرار دهد و مضطربه در صورتی که عادت خویشانش با هفت متفاوت است در تفاوت بین عادت خویشان و عدد هفت به احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند و ناسیه هفت روز اول را حیض و بقیه را استحاضه قرار دهد. در ماههای بعد باید روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته، حیض قرار دهد.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۷، فصل فی حکم تجاوز الدم عن العشرة

توضیح المسائل، ص ۱۰۳ و ۱۰۴، م ۴۹۵، ۴۹۷ و ۵۰۰

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر خونها صفات حیض را نداشته باشد همه استحاضه است و اگر همه خونها صفات حیض داشته باشد در ماه اول ابتدای خون دیدن را شروع حیض قرار دهد و در عدد مبتدئه اگر خویشان متفق دارد عادت آنها را حیض قرار دهد و بقیه استحاضه است و اگر خویشان متفق ندارد بنا بر احتیاط واجب سه روز را حیض قرار دهد و در ماه اول تا ده

روز و در ماههای بعد تا شش یا هفت روز جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه. و مضطر به چنانچه عادت خویشان او شش یا هفت روز باشد به احتیاط واجب در مابۀ التفاوت عدد خویشان و عدد هفت بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند و بقیه را استحاضه قرار دهد. و ناسیه دارای صور مختلفی است که به مسأله ۵۰۵ توضیح المسائل و م ۲۲۵ منهاج الصالحین مراجعه شود.

در ماههای بعد باید روزهایی را که در ماه اول حیض گذاشته حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۲، م ۲۲۲

توضیح المسائل، ص ۸۹ تا ۹۱، م ۵۰۰، ۵۰۲ و ۵۰۵

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

مستمرة الدم با خونهای متفاوت

سؤال: زنی که از خون پاک نمی شود (مستمرة الدم) و عادت مشخصی ندارد، اگر در طول یک ماه خونهای مختلف ببیند، حکم خونهایش در موارد ذیل چیست؟

الف) بین دو خون صفت دار، خون بی صفتی که کمتر از ده روز است فاصله شده

ب) بین دو خون صفت دار، خون بی صفتی که ده روز یا بیشتر است فاصله شده

(در هر دو مورد خونهای صفت دار بین سه تا ده روز است)

امام خمینی علیه السلام

الف) از ابتدای خون صفت دار اول حیض قرار دهد و در عدد طبق وظیفه اش (که در سؤال مستمرة الدم با خونهای یکسان مطرح شده) عمل نماید.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۰ و ۵۱، م ۱۹

توضیح المسائل، ص ۶۶، م ۴۹۵ و ۴۹۷ و ۴۹۹

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۷، م ۱۰

آیت الله اراکی علیه السلام

الف) خون صفت دار اول را حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۴، م ۱، پاورقی ۷ و ص ۲۳۷، م ۱۰

آیت الله بهجت علیه السلام

الف) از ابتدای خون صفت دار اول حیض قرار دهد و در عدد طبق وظیفه اش (که در سؤال مستمرة الدم با خونهای یکسان مطرح شده) عمل نماید.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۷۸، م ۲۶۱

توضیح المسائل، ص ۸۵ و ۸۶، م ۴۲۱، ۴۲۳ و ۴۲۵

جامع المسائل، ص ۱۵۶

ب) _____

آیت الله تبریزی علیه السلام

الف) در مورد مبتدئه و مضطربه خون صفت دار اول حیض است و باقی خونها استحاضه است.

ب) هر دو خون صفت دار حیض است و باقی خونها استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۷۹ الی ۸۱، م ۵۰۱، ۵۰۳ و ۵۱۰

آیت الله جوادی رحمته آملی رحمته

الف) در مورد مبتدئه و مضطربه از ابتدای خون صفت دار اول حیض قرار دهد و در عدد طبق وظیفه اش (که در سؤال مستمره الدم با خونهای یکسان مطرح شده) عمل نماید.

توضیح المسائل، ص ۱۳۰، م ۵۱۳ و ۵۱۵

ب) هر دو خون صفت دار حیض است و باقی خونها استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۱۳۲، م ۵۲۲

آیت الله خامنه ای رحمته

الف) از ابتدای خون صفت دار اول حیض قرار دهد و در عدد طبق وظیفه اش (که در سؤال مستمره الدم با خونهای یکسان مطرح شده) عمل نماید.

با استناد به: تحریر الوسیله امام-ره-، ج ۱، ص ۵۰ و ۵۱، م ۱۹

توضیح المسائل، ص ۶۶، م ۴۹۵ و ۴۹۷ و ۴۹۹

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۷، م ۱۰

آیت الله خویی رحمته

الف) در مبتدئه و مضطربه در هر دو خون صفت دار جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه

ب) هر دو خون صفت دار حیض است و مابقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۲۳، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۵۱۰

آیت الله سبحانی رحمته الله علیه

الف) اگر کمتر از ده روز باشد، در هر دو خون احتیاط کند یعنی، هم تروک حیض و اعمال استحاضه.

ب) هر دو خون صفت دار حیض است و باقی خونها استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۱۸۴، م ۴۳۴

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) خون صفت دار اول را حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۴۹، م ۹

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۸۸، م ۵۵۱ و ص ۱۸۹، م ۵۵۵ و ص ۱۹۸، م ۵۷۴

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۴۹، م ۱۰

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

الف) اگر مجموع خونهای نشانه دار از ده روز بیشتر نباشد همه خونهای نشانه دار حیض است و بقیه خونها استحاضه است و اگر مجموع خونهای نشانه دار بیشتر از ده روز باشد به احتیاط از ابتدای خون نشانه دار حیض قرار دهد و در عدد طبق وظیفه اش (که در سؤال مستمره الدم با خونهای یکسان مطرح شده) عمل نماید.

توضیح المسائل، ص ۱۰۸، م ۵۰۲، ۵۰۳ و ۵۰۴

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۱۱۰، م ۵۱۰

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) در هر دو خون نشانه دار احتیاط کند به جمع بین تروک حائض و اعمال مستحاضه و خونهای فاقد نشانه استحاضه است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۱، م ۲۴۱

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۵۰۱ و ۵۰۳

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۵۱۰

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) خون صفت دار اول را حیض قرار دهد و بقیه خونها استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۱۱، م ۱، پاورقی ۳

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ص ۲۱۳، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۸۴، م ۵۰۰

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) در هر دو خون صفت دار احتیاط کند به جمع بین تروک حائض و اعمال

مستحاضه و بقیه خونها استحاضه است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۴، م ۱، پاورقی ۷

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۰، م ۲۴۱

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۵۰۱ و ۵۰۳

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی، ص ۲۳۷، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۵۱۰

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

العروة الوثقی مع التعليقات، ج ۱، ص ۲۵۸، م ۱۰

توضیح المسائل، ص ۹۰، م ۴۸۱

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) از ابتدای خون صفت دار اول حیض قرار دهد و در عدد طبق وظیفه اش (که در

سؤال مستمرة الدم با خونهای یکسان مطرح شده) عمل نماید.

التعليقات على كتاب العروة الوثقی، ج ۱، ص ۶۷، م ۱ و ۴

توضیح المسائل، ص ۱۰۳، م ۴۹۶ و ۴۹۸ و ص ۱۰۵، م ۵۰۵

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۱۰۵، م ۵۰۵

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) در مبتدئه و مضطر به در هر دو خون صفت دار احتیاط کند به جمع بین تروک

حائض و اعمال مستحاضه و خون فاقد صفت استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۹۰، م ۵۰۱ و ۵۰۳

ب) هر دو خون صفت دار را حیض قرار دهد و باقی خونها استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۹۳، م ۵۱۰

نحوه محاسبه ایام حیض در تجاوز از سی روز

با توجه به مسأله ۲ العروة الوثقی بحث تجاوز از عشره «المراد من الشهر ابتداء الرویة

الدم الى ثلاثین یوما» و مسأله ۴ همان بحث «يجب الموافقة بين الشهر»، اگر خانمی که

مستمرة الدم^۱ است در ماه اول از پنجم ماه حیضش شروع شده، برای حیض قرار دادن در ماه بعد، آیا باید ۳۰ روز از شروع حیض اول بشمارد و حیض دوم را قرار دهد یا همین که پنجم ماه بعد رسید باید حیض دوم را قرار دهد، هر چند فاصله‌ی بین پنجم ماه اول و پنجم ماه بعد ۲۹ روز باشد؟ و یا اگر خانمی مستمره الدم است، ماه اول، روز اول ماه حیضش شروع شد برای ماه بعد گذشتن ۳۰ روز ملاک است یا این که اول ماه بعد شروع حیض جدیدش است، هر چند که ماه ۲۹ روزه باشد؟

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

گذشتن ۳۰ روز ملاک است.

بسم الله الرحمن الرحیم
گذشتن ۳۰ روز ملاک است.
۲۴۴۶ هـ قمری
دفتر: دفتر حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (ره)
پخش استفتائات

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

پنجم و اول ماه ملاک است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
پنجم و اول ماه ملاک است.
۱۸ شهریور ۱۴۳۷ هـ قمری
دفتر: دفتر حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (ره)
پخش استفتائات

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

گذشتن ۳۰ روز ملاک است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
گذشتن ۳۰ روز ملاک است.
۱۸ شهریور ۱۴۳۷ هـ قمری
دفتر: دفتر حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (ره)
پخش استفتائات

۱. مستمره الدم زنی است که از خون پاک نمی‌شود و سؤال در فرضی است که خونها یکجور (فاقد تمییز) است.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال که ماه ۲۹ روز است در مستمره الدم روز سی ام را احتیاط

نماید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
در فرض سؤال که ماه ۲۹ روز است در مستمره الدم روز سی ام را احتیاط نماید والله العالم
۱۱ ص ۴۳۷ الحجة

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

اگر ماه ۲۹ روز فاصله شد، آن هم مانعی ندارد.

سبقتی
اگر ماه ۲۹ روز فاصله شد، آن هم مانعی ندارد

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال ملاک در هر دو صورت گذشتن سی روز است.

در فرض سؤال
بمشأ
ملاک در هر دو صورت گذشتن سی روز است
نور محمدی

۹۳، ۱۳، ۲۴

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر خونها فاقد تمییز است هفت روز اول را حیض و بیست و سه روز بعد را استحاضه

قرار دهد. پس ملاک گذشتن ۳۰ روز است.

احکام بانوان، ص ۶۳، با استفاده از پاورقی ۱ و استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

مستمرة الدم با پاکى دو یا سه ساعت

سؤال: مستمرة الدمى که عادت مشخصى ندارد، اگر بعد از گذشت ده روز از پایان حیض قبلى دو یا سه ساعت پاک باشد، آیا مى تواند خون بعد از پاکى را حیض جدید قرار دهد؟ و آیا بین صفت دار یا بی صفت بودن خون فرقى هست؟

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

نمی تواند. (اگر خون پس از پایان حیض، فاقد صفات حیض بوده و ده روز ادامه پیدا کرده و بعد از دو سه ساعت پاکى، خون واجد صفات حیض می بیند، خون باصفت که با حیض قبلى به مقدار اقل طهر فاصله دارد، حیض محسوب می شود حتی اگر دو ساعت پاکى هم نباشد. برای توضیح بیشتر به سؤال «دو بار خون دیدن با فاصله کمتر از ده روز» مراجعه شود.)

بسم الله الرحمن الرحيم
 نمی تواند.
 ۱۰ - المسئلة للامام
 ۱۴۳۹

استفتائات جدید، ج ۱، ص ۲۴، با استفاده از س ۲۸
 توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۸۶ و ۱۸۸، م ۵۴۸ و ۵۵۱

آیت الله شبیری رحمته الله علیه زنجانی

اگر صاحب عادت و قتیبه است خونی که تا ماه بعد در وقت می بیند استحاضه است

وگرنه اگر دارای صفت باشد حیض است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اگر صاحب عادت و مقید است ثوبی که تا ماه بعد در وقت می بیند
اتخاذ است و گرنه اگر دارای صفت باشد حیض است.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

اگر علائم حیض را داشته باشد، حیض جدید است.

اگر علائم حیض را داشته باشد، حیض جدید است.

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال اگر صفات حیض داشته باشد، حیض محسوب می شود.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

در فرض سؤال؛

اگر صفات حیض داشته باشد، حیض محسوب می شود.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر خون بعد از پاکی واجد نشانه های حیض است و خون های قبل فاقد نشانه های حیض بوده
و بین پایان حیض قبلی و آغاز خون صفت دار، ده روز یا بیشتر فاصله شده، خون واجد صفت،
حیض جدید است و در غیر این صورت خون بعد از پاکی همچنان استحاضه است و به طور کلی
دو یا سه ساعت پاکی اثر ندارد.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

ورود و توقف حائض و جنب در حرم ائمه علیهم السلام و رواقها

سؤال: ورود و توقف حائض و جنب در حرم امامان - علیهم السلام - و رواقهای آن چه حکمی دارد؟

امام خمینی رحمته الله

ورود به حرم امامان - علیهم السلام - به احتیاط واجب جایز نیست مگر اینکه از یک درب وارد و از درب دیگر خارج شود و یا برای برداشتن چیزی وارد شود. توقف نیز در حرم و رواقها به احتیاط واجب جایز نیست.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۳۸، القول فی احکام الجنب (الثالث)

توضیح المسائل، ص ۵۱، م ۳۵۵

آیت الله اراکی رحمته الله

توقف در حرم امامان علیهم السلام حرام است. ولی اگر از یک درب وارد و از درب دیگری خارج شود یا برای برداشتن چیزی برود مانع ندارد و توقف در رواقها مانعی ندارد.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۶۳، م ۳۵۲

توضیح المسائل، ص ۶۴، م ۳۵۲

آیت الله بهجت رحمته الله

بنابر احتیاط واجب در حرم امامان علیهم السلام و رواقها توقف ننماید بلکه عبور نیز ننماید. اما اگر رواقها خیلی دور باشد ظاهراً (عبور) اشکال ندارد.

بعضی از روایات حاوی خبر در باب

ظاهر اشکال دارد.

وسيلة النجاة، ص ۵۶، ما یحرم علی الجنب (الثانی)

توضیح المسائل، ص ۷۳، م ۳۵۹

جزوه استفتائات موجود در اداره پاسخ به سؤالات، ص ۸۶

آیت‌الله تبریزی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب در حرم امامان علیهم السلام توقف نکند بلکه وارد نیز نشود مگر از یک درب وارد و از درب دیگر خارج شود و بنابر احتیاط واجب در آن قسمت از رواق‌ها که به حرم ملحق شده، توقف نکند.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۵۱، الفصل الثانی (الخامس)

توضیح المسائل، ص ۵۷، م ۳۶۱

استفتائات موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

توقف در حرم ائمه - علیهم السلام - به احتیاط واجب جایز نیست مگر اینکه از یک درب وارد و از درب دیگر خارج و یا برای برداشتن چیزی وارد شود اما توقف در رواق‌ها مانعی ندارد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۳۸

اجوبه الاستفتائات، ص ۸۶، با استفاده از س ۴۲۴

آیت‌الله خویی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب ورود و توقف در حرم امامان علیهم السلام جایز نیست مگر اینکه از یک درب وارد و از درب دیگر خارج شود. ولی توقف در رواق‌ها اشکال ندارد.

تعلیقہ عروۃ الوثقی، ج ۱، ص ۱۹۴، محرّمات حائض

توضیح المسائل، ص ۶۱، م ۳۶۱

استفتائات، ص ۴۲، س ۱۳۳ و ۱۳۴

آیت‌الله سیستانی رحمته‌الله

ورود به حرم امامان علیهم‌السلام جایز نیست مگر اینکه از یک درب وارد و از درب دیگر خارج شود و توقف نیز به احتیاط واجب جایز نیست. ولی توقف در رواق‌ها اشکال ندارد.

تعلیقہ علی عروۃ‌الوثقی، ج ۱، ص ۲۱۵، الثالث
توضیح‌المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۴۳ و ۱۴۴، ۴۲۷ م

آیت‌الله شبیری زنجانی رحمته‌الله

رفتن یا ماندن در حرم امامان علیهم‌السلام حرام است گرچه از یک در داخل و از در دیگر خارج شود ولی در رواق‌ها مانعی ندارد.

توضیح‌المسائل، ص ۷۸، م ۳۶۱ (دوم)

آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله

رفتن به حرم امامان علیهم‌السلام جایز نیست گرچه از یک در وارد و از در دیگر خارج شود ولی توقف در رواق‌ها مانعی ندارد.

هدایة‌العباد، ج ۱، ص ۳۱، الثالث و ص ۴۳، م ۲۴۵
توضیح‌المسائل، ص ۷۳، م ۳۶۱ (سوم)

آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته‌الله

ورود به حرم امامان - علیهم‌السلام - به احتیاط واجب جایز نیست مگر اینکه از یک درب وارد و از درب دیگر خارج شود و یا برای برداشتن چیزی وارد شود. توقف نیز در حرم و رواق‌ها به احتیاط واجب جایز نیست.

توضیح‌المسائل، ص ۵۸، م ۳۵۶

العروۃ‌الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۱۸۵، محرمات جنب و استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب رفتن به حرم امامان -علیهم السلام- جایز نیست گرچه از یک در وارد و از در دیگر خارج شود و بنابر احتیاط واجب رواقها هم حکم حرم را دارد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۸، م ۱۸۲

توضیح المسائل، ص ۶۱، م ۳۶۱

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

(ورود در حرم امامان -علیهم السلام-) در صورتی که از یک در وارد شوند و از در دیگر بیرون بروند و توقف نکنند، مانعی ندارد.

بسم الله

«در صورتی که از یک در وارد شوند و از در دیگر بیرون بروند و توقف نکنند، مانعی ندارد.»

رحمته الله علیه

توقف در حرم امامان -علیهم السلام- بنابر احتیاط واجب حرام است ولی در رواقها مانعی ندارد.

توضیح المسائل، ص ۷۲، م ۳۷۰

احکام ویژه، ص ۸۷، م ۲۵۶

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب در حرم امامان -علیهم السلام- و در رواقها توقف نکند. ولی اگر از یک در داخل و از در دیگر خارج شود یا برای داشتن چیزی برود مانع ندارد.

منتخب المسائل، ص ۲۰، با استفاده از م ۳۹ و ص ۳۳، م ۶۶

توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۳۵۶ و ص ۹۱، م ۴۵۲

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله

توقف در حرم امامان علیهم‌السلام حرام است و بنا بر احتیاط واجب از رفتن به حرم نیز خودداری کند گرچه از یک در داخل و از در دیگر خارج شود و توقف در رواق‌ها اشکال ندارد.

منهاج‌الصالحین، ج ۲، ص ۴۷، الخامس

توضیح‌المسائل، ص ۶۳، م ۳۶۱

استفتاء شفاهی از دفتر

ورود حائض و جنب به حرم انبیاء الهی «علیهم‌السلام»

سؤال: ورود و توقف حائض و جنب به حرم انبیاء الهی «علیهم‌السلام» چه

حکمی دارد؟

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته‌الله

بنا بر احتیاط ملحق به مشاهد مشرفه هستند.

بنا بر احتیاط ملحق به مشاهد مشرفه

هستند
دفتر
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مد ظله‌العالی
بخش استفتائات

آیت‌الله سیستانی رحمته‌الله

بنا بر احتیاط توقف و مکث جنب و حائض در خود مشاهد انبیاء علیهم‌السلام جایز

نیست و صحن و رواقها حکم مشاهد را ندارند.

بسم‌الله تعالی
بنا بر احتیاط توقف و مکث جنب و
حائض در خود مشاهد انبیاء علیهم‌السلام
جایز نیست و صحن و رواقها حکم
مشاهد را ندارند.
دفتر استفتائات
۱۴۳۹ هـ ق
۲۲۰۲ (۱۳۸۳ شمسی)

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط از توقف و مکث حائض در حرم انبیاء الهی اجتناب شود.

باسمه تعالی
بنابر احتیاط از توقف در مکث حائض در حرم انبیاء الهی

اجتناب شود.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

ورود و توقف در حرم انبیاء الهی علیهم السلام حرام است بلکه بنابر احتیاط عبور هم

ترک شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
در مورد توقف در حرم انبیاء الهی علیهم السلام حرام است بلکه بنابر احتیاط عبور هم

ترک میشود والله اعلم. ۵. معاری النایه: ۱۴۴۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

احتیاط آنست که مانند حرم سایر معصومین علیهم السلام حساب شود.

احتیاط آنست که مانند حرم سایر معصومین (ع) حساب شود.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال توقف در مشاهد مشرفه حرام است و دخول در آنها اگر چه برای

عبور باشد بنابر احتیاط واجب حرام است.

با استفاده از استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات

خواندن سوره‌های سجده‌دار^۱

سؤال: آیا خواندن همه آیات سوره‌هایی که سجده واجب دارند بر حائض و جنب حرام است یا فقط آیه سجده؟

امام خمینی رحمته الله

خواندن سوره‌ای که سجده واجب دارد؛ حرام است و اگر یک حرف از این چهار سوره حتی بعض از «بسم الله الرحمن الرحيم» را نیز بخواند، حرام می‌باشد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۳۹، ما یحرم علی الجنب، الخامس

توضیح المسائل، ص ۴۶، م ۳۵۵

آیت الله اراکی رحمته الله

خواندن سوره‌ای که سجده واجب دارد؛ حرام است اگرچه یک حرف از این چهار سوره را هم بخواند.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۶۳، ما یحرم علی الجنب، الرابع

توضیح المسائل، ص ۶۴، م ۳۵۲

آیت الله بهجت رحمته الله

خواندن سوره‌ای که سجده واجب دارد؛ حرام است اگرچه یک کلمه از این چهار سوره را هم بخواند. و بنا بر احتیاط واجب خواندن بعض از کلمه (مثلاً یک حرف) هم حرام می‌باشد.

وسیلة النجاة، ج ۱، ص ۵۶ و ۵۷، م (۱۸۵) ما یحرم علی الجنب، الخامس

توضیح المسائل، ص ۷۳، م ۳۵۹

۱. سوره‌هایی که سجده واجب دارند:

۲. سوره ۴۱ "حم سجده (فصلت)": آیه ۳۷

۱. سوره ۳۲ قرآن "الم تنزیل (سجده)": آیه ۱۵

۴. سوره ۶۹ "إقرا (العلق)": آیه آخر

۳. سوره ۵۳ "النجم": آیه آخر

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد حرام است و احتیاطاً مستحب ملحق کردن تمام سوره به آیه، حتی بعضی از «بسم الله الرحمن الرحیم» است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۵۱، الفصل الثانی، السادس

توضیح المسائل، ص ۵۷، م ۳۶۱

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

خواندن خصوص آیات سجده حرام است، ولی خواندن سایر آیات از این سوره‌ها اشکال ندارد.

اجوبه الاستفتانات، ص ۳۸، س ۱۹۹

آیت الله خویی رحمته الله علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد، حرام است؛ بلکه بنا بر احتیاطاً مستحبی از یک آیه سوره‌های سجده، یا بعضی از «بسم الله الرحمن الرحیم» را نخواند.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۱۹۴، ما یحرم علی الجنب، الخامس

توضیح المسائل، ص ۶۱، م ۳۶۱

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد حرام است؛ بلکه بنا بر احتیاطاً مستحبی از یک آیه سوره‌های سجده، یا بعضی از «بسم الله الرحمن الرحیم» را نخواند.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۶، ما یحرم علی الجنب، الخامس

توضیح المسائل جامع، ص ۱۴۴، م ۴۲۷، مورد هفتم از محرمات

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد حرام است، بلکه بنا بر احتیاطاً خواندن آیات دیگر یا قسمتی از یک آیه سوره‌های سجده نیز جایز نیست.

توضیح المسائل، ص ۷۸، م ۳۶۱

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد؛ حرام است و اگر یک حرف از این چهار آیه را هم بخواند، حرام است و احتیاطاً مستحب آن است که آیات دیگر سوره سجده‌دار را نیز نخواند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۲، م ۱۸۱، الخامس

توضیح المسائل، ص ۷۳، م ۳۶۱

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

خواندن سوره‌ای که سجده واجب دارد؛ حرام است و اگر یک حرف از این چهار سوره حتی بعض از «بسم الله الرحمن الرحیم» را نیز بخواند، حرام می‌باشد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۱۸۵، ما یحرم علی الجنب، الخامس، پاورقی ۲

توضیح المسائل، ص ۵۹ و ۶۰، م ۳۵۶

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد؛ حرام است و اگر یک حرف از این چهار آیه را هم بخواند، حرام است و احتیاطاً مستحب آن است که آیات دیگر سوره سجده‌دار را نیز نخواند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۸ و ۳۹، م ۱۸۰، الخامس

توضیح المسائل، ص ۶۱، م ۳۶۱

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد ولو بعض آیه حرام است، ولی خواندن غیر آیه سجده از سوره سجده مانعی ندارد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۳، ما یحرم علی الجنب، الخامس

توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۳۷۰

آیت الله نوری همدانی رحمته علیه

خواندن سوره‌ای که سجده واجب دارد، حرام است و اگر یک حرف را به قصد یکی از این چهار سوره هم بخواند، حرام است.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۵۶، ما یحرم علی الجنب، سطر ۲
توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۳۵۶

آیت الله وحید خراسانی رحمته علیه

خواندن آیه‌ای که سجده واجب دارد، حرام است و بنا بر احتیاط واجب از خواندن بقیه این چهار سوره حتی از خواندن «بسم الله الرحمن الرحیم»، بلکه بعض از آن به قصد این سوره‌ها نیز خودداری کند.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۴۷ و ۴۸ (الفصل الثانی)، السادس
توضیح المسائل، ص ۲۵۵، م ۳۶۱

نزدیکی در پاک‌ی و خون دیدن مجدد قبل از ده روز

سؤال: اگر زنی قبل از روز دهم از حیض پاک شود و با یقین به این که خون نمی‌بیند، نزدیکی (از جلو) کند و بعد از آن (قبل از اتمام روز دهم) خون ببیند، چه حکمی دارد؟

اتفاق آراء مراجع عظام

اشکال ندارد و کفاره به آن تعلق نمی‌گیرد.^۱

کفاره نزدیکی در حال حیض

سؤال: آیا نزدیکی (از جلو) در حال حیض کفاره^۲ دارد؟ چه مقدار؟

امام خمینی رحمته الله

اگر مرد علم به حائض بودن زن و حرمت عمل داشته یا جاهل مقصر^۳ باشد، بنابر

۱. امام خمینی، توضیح المسائل، ص ۱۸، با استفاده از م ۵۰۵ و ۵۰۶: العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۲، ۲۳۳.
 - آیت‌الله اراکی، المسائل الواضحه، ج ۱ ص ۹۰، م ۴۹۹، العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۲، ۲۳۳.
 - آیت‌الله بهجت، وسیلة النجاة، ج ۱، ص ۷۶، ۷۸؛ توضیح المسائل، ص ۸۸، م ۴۲۵.
 - آیت‌الله تبریزی، منهاج الصالحین، ج ۱، الفصل السادس، ص ۶۲.
 - آیت‌الله خامنه‌ای، با استناد به توضیح المسائل، ص ۱۸، با استفاده از م ۵۰۵ و ۵۰۶ و عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۲، ۲۳۳.
 - آیت‌الله خوئی، العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۹، ۲۳.
 - آیت‌الله سیستانی، العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۴۴، ۲۳.
 - آیت‌الله شبیری زنجانی، توضیح المسائل، ص ۹۴، با استفاده از م ۴۵۰.
 - آیت‌الله صافی گلپایگانی، هدیة العباد، ج ۱، ص ۴۱، م ۲۳۹؛ توضیح المسائل، ص ۱۰۵، ۵۱۱.
 - آیت‌الله فاضل لنگرانی، توضیح المسائل، ص ۸۲، با استفاده از م ۴۴۹ و ۴۵۰: العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۱۰، با استفاده از م ۲۳.
 - آیت‌الله گلپایگانی، العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۲، ۲۳۳؛ توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۵۱۱.
 - آیت‌الله مکارم شیرازی، العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۵۳، ۲۳؛ توضیح المسائل، ص ۹۲، م ۴۸۲.
 - آیت‌الله نوری همدانی، التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۹، م ۲۳؛ توضیح المسائل، ص ۹۲، م ۴۵۴.
 - آیت‌الله وحید خراسانی، منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۸، الفصل السادس؛ توضیح المسائل، ص ۲۸۸، م ۵۱۱.
۲. بر زن کفاره واجب نیست هر چند اگر با علم و عدم نزدیکی انجام شده، هر دو معصیت کرده‌اند.
۳. کسی که امکان آموختن مسائل را داشته ولی عمداً در فراگیری آن کوتاهی کرده است.

احتیاط واجب باید كفاره دهد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۳، ذیل م ۲

توضیح المسائل، ص ۵۷، م ۴۵۲

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

اگر مرد علم به حائض بودن زن و حرمت عمل داشته یا جاهل مقصر باشد، بنا بر

احتیاط واجب باید كفاره دهد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۰، الثامن، پاورقی ۴

توضیح المسائل، ص ۷۹، م ۴۴۹

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر مرد علم به حائض بودن زن و حرمت عمل داشته، بنا بر احتیاط واجب باید كفاره دهد.

وسیلة النجاة، ص ۸۰، با استفاده از م ۲۷۱

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۲۸

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

لازم است استغفار کند و احتیاط مستحب آن است که مرد كفاره دهد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۷، م ۲۲۹

توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۴۵۶ و ۴۶۰

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

اگر مرد علم به حائض بودن زن و حرمت عمل داشته یا جاهل مقصر باشد، بنا بر

احتیاط واجب باید كفاره دهد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۳، ذیل م ۲

توضیح المسائل، ص ۵۷، م ۴۵۲

آیت الله خویی رحمته الله علیه

لازم است استغفار کند و احتیاط مستحب آن است که مرد كفاره دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۲۶، الثامن، پاورقی ۱

توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۵۸ و ۴۶۰

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

لازم است استغفار کند و کفاره بر مرد واجب نیست، هر چند احتیاط مستحب می باشد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۸۴، ۲۲۸م، ۲۲۹

توضیح المسائل جامع، ص ۱۶۲، ۴۹۴م

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

اگر در حال حیض از جلو نزدیکی کند لازم است استغفار کند و مستحب (بلکه مطابق احتیاط مستحب) است که در نزدیکی با زن در حال حیض (چه از جلو و چه از پشت) کفاره بدهد.

توضیح المسائل، ص ۹۸، ۴۵۸م، ۴۶۰ و ص ۹۹، ۴۶۶م

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

مستحب بلکه احوط است که مرد کفاره دهد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۳، ۲۴۷م

توضیح المسائل، ص ۹۰، ۴۵۷م و ۴۵۸

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

اگر مرد علم به حائض بودن زن و حرمت عمل داشته یا جاهل مقصر باشد، بنابر احتیاط واجب باید کفاره دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۱۶ و ۲۱۷، الثامن، پاورقی ۱

توضیح المسائل، ص ۷۲، ۴۴۹م

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

مستحب بلکه احوط است که مرد کفاره دهد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۲، با استفاده از ۲۵۱م

توضیح المسائل، ص ۷۶، ۴۵۸م

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه
مستحب است مرد کفاره دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۶۱ و ۲۶۲، النامن، پاورقی ۷
توضیح المسائل، ص ۸۴، م ۴۳۹

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه
باید استغفار کند و دادن کفاره بر مرد احتیاط مستحبی است.

منتخب المسائل، ص ۳۳، با استفاده از ۶۸
توضیح المسائل، ص ۹۲، م ۴۵۴ و ۴۵۵

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه
بنابر احتیاط مستحب مرد کفاره دهد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۷، م ۲۲۹
توضیح المسائل، ص ۲۷۲ و ۲۷۳، م ۴۵۸ و ۴۶۶

آیات عظام امام خمینی رحمته الله علیه، اراکی رحمته الله علیه، بهجت رحمته الله علیه، تبریزی رحمته الله علیه، خامنه‌ای رحمته الله علیه،
خونی رحمته الله علیه، سیستانی رحمته الله علیه، صافی گلپایگانی رحمته الله علیه، فاضل لنکرانی رحمته الله علیه،
گلپایگانی رحمته الله علیه، مکارم شیرازی رحمته الله علیه، نوری همدانی رحمته الله علیه و وحید خراسانی رحمته الله علیه

شماره روزهای حیض زن به سه قسمت تقسیم می‌شود و مقدار کفاره با توجه به نزدیکی
در هر قسمت به ترتیب زیر می‌باشد:

۱. قسمت اول: ۱۸ نخود طلا (یک مثقال طلای سکه‌دار).
۲. قسمت دوم: ۹ نخود طلا (نیم مثقال طلای سکه‌دار).
۳. قسمت سوم: ۴/۵ نخود طلا (ربع مثقال طلای سکه‌دار).^۱

۱. همان آدرس حکم مقاربت در حال حیض.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

شماره روزهای حیض زن به سه قسمت تقسیم می شود و مقدار کفاره با توجه به

نزدیکی در هر قسمت به ترتیب زیر می باشد:

۱. قسمت اول: ۲۲ نخود طلا.
۲. قسمت دوم: ۱۱ نخود طلا.
۳. قسمت سوم: ۵/۵ نخود طلا.^۱

نزدیکی کمتر از ختنه گاه در حال حیض

سؤال: آیا نزدیکی از جلو با زن حائض به مقدار کمتر از ختنه گاه هم حرام است؟

آیات عظام امام خمینی رحمته الله علیه، اراکی رحمته الله علیه، تبریزی رحمته الله علیه، خامنه‌ای رحمته الله علیه، خویی رحمته الله علیه، سیستانی رحمته الله علیه، صافی گلپایگانی رحمته الله علیه، فاضل لنکرانی رحمته الله علیه، گلپایگانی رحمته الله علیه، مکارم شیرازی رحمته الله علیه و نوری رحمته الله علیه :

بله، احتیاط واجب آن است که مقدار کمتر از ختنه گاه را داخل نکند.^۲

۱. همان آدرس حکم مقاربت در حال حیض.

۲. امام خمینی: العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۹، السابع و توضیح المسائل، ص ۶۳، م ۴۵۰.

آیت الله اراکی: العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۹، السابع و توضیح المسائل، ص ۷۹، م ۴۴۷، سوم

آیت الله تبریزی: منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۷، م ۲۲۸ و توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۴۵۶، سوم

آیت الله خامنه‌ای: توضیح المسائل امام خمینی، ص ۵۷، م ۴۵۰

آیت الله خویی: منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۳، م ۲۲۸ و توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۴۵۶

آیت الله سیستانی: منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۷، م ۲۲۸ و توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۶۲، م ۴۹۲، مورد سوم

آیت الله صافی گلپایگانی: توضیح المسائل، ص ۷۷، م ۴۵۶

آیت الله فاضل لنکرانی: توضیح المسائل، ص ۷۱، م ۴۴۷ و الاحکام الواضحه، ص ۵۵، م ۲۴۲

آیت الله گلپایگانی: توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۵۶ و العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۹، السابع

آیت الله مکارم شیرازی: العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۶۱، م ۳

آیت الله نوری همدانی: توضیح المسائل، ص ۹۲، م ۴۵۲

آیات عظام شبیری زنجانی و وحید خراسانی (دام‌ظلهما العالی)
حرام است اگر چه کمتر از مقدار ختنه گاه داخل شود.^۱

وطی در دبر

سؤال: الف) نزدیکی از پشت در حال طهر یا حیض با رضایت و عدم رضایت زن چه حکمی دارد؟

ب) در صورت حرمت اگر موجب کفاره شود، کفاره آن چه مقدار است؟

امام خمینی رحمته الله

الف) کراهت شدیدیه دارد و احتیاطاً مستحب آن است که ترک کند مخصوصاً اگر زن راضی نباشد.
ب) کفاره ندارد.

تحریر الوسیله، ج ۲، ص ۲۴۱، م ۱۱

توضیح المسائل، ص ۵۷ و ۵۸، م ۴۵۳

آیت الله اراکی رحمته الله

الف) در دبر حائض و طی کردن محل اشکال است (یعنی این کار را ترک کند یا با رعایت الاعلم فالاعلم به مرجع زنده‌ای که در این موضوع فتوی داده رجوع نماید.) و در

۱. آیت الله شبیری زنجانی، توضیح المسائل، ص ۹۶، م ۴۵۶

آیت الله وحید خراسانی، منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۲، م ۲۲۸ و توضیح المسائل، ص ۷۸، م ۴۵۶

دبر در حال طهر کراهت شدیده دارد و احتیاط مستحب آن است که ترک کند مخصوصاً اگر زن راضی نباشد.

(ب) و نزدیکی از پشت در حال حیض بنا بر احتیاط واجب کفاره دارد و مقدار آن همان کفاره نزدیکی از جلو است.

العروة الوثقی، ج ۲، ص ۶۴۰، م ۱

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۸، م ۴۵۰

توضیح المسائل، ص ۷۹، م ۴۴۷ و ۴۵۰

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

(الف) در حال طهر کراهت شدیده دارد و در حال حیض خلاف احتیاط است.

بقره
در حال طهر کراهت شدیده دارد و در حال حیض مستحب است
استفتائات، ج ۱، ص ۲۹۹، م ۱۰۶۹

به احتیاط واجب از وطی در دبر حائض اجتناب شود.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۷۹، م ۲۶۸

(ب) کفاره واجب نیست.

استفتائات، ج ۱، ص ۲۹۹، با استفاده از س ۱۰۶۹

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

(الف) بنا بر احتیاط واجب جائز نیست.

بنا بر احتیاط واجب جائز نیست

(ب) کفاره واجب نیست.

توضیح المسائل، ص ۷۰، با استفاده از م ۴۵۸

آیت الله خامنه ای علیه السلام

الف) این عمل کراهت شدیده دارد و احتیاط در ترک آن است مخصوصاً اگر زن راضی نباشد و در صورتی که موجب اذیت او شود حرام است.

این عمل کراهت شدیده دارد و احتیاط در ترک آن است مخصوصاً اگر زن راضی نباشد و در صورتی که موجب اذیت او شود.
حرام است.

ب) كفاره واجب نیست.

توضیح المسائل امام خمینی، ص ۵۷ و ۵۸، م ۴۵۳

آیت الله خوئی علیه السلام

الف) بنا بر احتیاط لازم وطی در دبر چه حائض باشد چه نباشد، حرام است و اگر زن حائض باشد لازم است مرد استغفار کند.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۲۵، السابع

توضیح المسائل، ص ۷۵ و ۷۶، م ۴۵۶

ب) در صورت نزدیکی از پشت در هر حال حیض احتیاط مستحب آن است که كفاره بدهد و مقدار آن همان كفاره نزدیکی از جلو است.

توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۵۸

آیت الله سیستانی علیه السلام

الف) بدون رضایت زن بنا بر احتیاط واجب جایز نیست. و در صورت رضایت کراهت شدیده دارد.

ج. بدون رضایت زن بنا بر احتیاط واجب جایز نیست
و در صورت رضایت کراهت شدیده دارد

ب) نزدیکی از پشت در حال حیض به احتیاط مستحب کفاره دارد و مقدار آن همان کفاره نزدیکی از جلو است.

عروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۵۳، م ۷۵۰

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۶۲، م ۴۹۴

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف) وطی زن در دبر، شدیداً مکروه است و خلاف احتیاط استحبابی است و در حال حیض احتیاط استحبابی اکید، ترک آن است.

ب) بنا بر احتیاط مستحب کفاره دهد.

توضیح المسائل، ص ۹۵ و ۹۶، با استفاده از م ۴۵۶ و ۴۵۸

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) نزدیکی در دبر در حالت طهر و حیض تفاوت ندارد یعنی در هر دو صورت کراهت شدید دارد چه زن راضی باشد یا نه.

بسمه تعالی. نزدیکی در دبر در حالت طهر و حیض تفاوت ندارد یعنی در هر دو صورت کراهت شدید دارد چه زن راضی باشد یا نه. - ۱۳۷ / ۲۴ / ۱۳۶۹

ب) کفاره واجب نیست.

توضیح المسائل، ص ۹۰، با استفاده از م ۴۵۸

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) اگر زن راضی باشد کراهت شدید دارد و در صورت عدم رضایت وی حرام است.

گدازن با همسر در صورت کراهت مستحب است و در صورت عدم رضایت وی حرام است.

۱۳۷۳/۸/۱۳

ب) كفاره ندارد.

توضیح المسائل، ص ۷۲، م ۴۵۰

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) احوط و اولی (بنابر احتیاط مستحب) در هر دو حال (حیض و غیر حیض)، ترک است و در حال حیض احتیاط ترک، شدیدتر است.

مجمع المسائل، ج ۴، ص ۲۸۳، س ۷۸۳

ب) در صورت نزدیکی از پشت در هر حال حیض احتیاط مستحب آن است که كفاره بدهد و مقدار آن همان كفاره نزدیکی از جلو است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۱، م ۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) این کار بدون رضایت زوجه حرام و با رضایت او کراهت شدید دارد و در حال حیض کراهت آن بیشتر است.

این کار بدون رضایت زوجه حرام و با رضایت او کراهت شدید دارد
در حال حیض کراهت آن بیشتر است

ب) نزدیکی از پشت در حال حیض كفاره ندارد هر چند مستحب است و اگر موجب

آسبیبی شود دیه تعلق می گیرد.

العروة الوثقی مع التعليقات، ج ۱، ص ۲۶۲، م ۷، پاورقی ۷

استفتانات جدید، ج ۲، ص ۵۵۸، س ۱۶۱۸

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) نزدیکی، در دبر زن در هیچ صورتی جایز نیست.

نزدیکی، در دبر زن در هیچ صورتی جایز نیست
 ۱۲، ۲، ۲۶
 حسین بروجردی

ب) نزدیکی از پشت در حال حیض کفاره ندارد هر چند احتیاط مستحب است.

التعليقات على العروة الوثقى، ص ۶۹، الثامن

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) بنا بر احتیاط واجب از وطی در دبر زن حائض اجتناب شود و در حال طهر اگر

زن راضی باشد بنا بر اظهار کراهت شدید دارد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۶، م ۲۲۸، پاورقی ۱۷۰

توضیح المسائل، ص ۲۷۱، م ۴۵۶

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

ب) و در صورت نزدیکی از پشت در هر حال حیض احتیاط مستحب آن است که

کفاره بدهد و مقدار آن همان کفاره نزدیکی از جلو است.

توضیح المسائل، ص ۸۸، م ۴۵۹

حکم نماز مغرب و عشاء در صورت پاکی از حیض در نیمه شب و نیت آن

سؤال: اگر حائض بعد از نیمه شب از خون حیض پاک شود آیا نماز مغرب و عشاء

بر او واجب است؟ بر فرض وجوب به چه نیتی باید بخواند؟

آیات عظام امام خمینی، اراکی رحمتهما، بهجت رحمتهما، خامنه‌ای رحمتهما، فاضل لنکرانی رحمتهما و نوری همدانی رحمتهما:

بنابر احتیاط واجب، باید تا قبل از اذان صبح به نیت مافی الذمه بخواند.^۱

بِسْمِ تَعَالَى

بنابر احتیاط واجب باید تا قبل از اذان صبح به نیت مافی الذمه بخواند.

دفتر
حضرت تبه الله خامنه‌ای مد ظله العالی
بخش استفتاءات

آیات عظام تبریزی رحمتهما، خویی رحمتهما، سیستانی رحمتهما، شبیری رحمتهما، صافی گلپایگانی رحمتهما، گلپایگانی رحمتهما مکارم شیرازی رحمتهما، وحید خراسانی رحمتهما :

بله، به نیت ادا تا اذان صبح بخواند.^۲

-
۱. امام خمینی رحمتهما: تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۱۳۷ و ۱۳۸، ۶م، توضیح المسائل، ص ۱۱۱، ۷۴۰م.
 - آیت الله اراکی رحمتهما: المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۱۳۵، ۷۳۴م، توضیح المسائل، ص ۱۲۷، ۷۳۴م.
 - آیت الله بهجت رحمتهما: وسیله النجاة، ج ۱، ص ۱۷۴، ۶۰۵م، توضیح المسائل، ص ۱۲۴، ۶۲۳م.
 - آیت الله فاضل لنکرانی رحمتهما: العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۳۶۷، فصل فی اوقات الیومیه و نوافلها و توضیح المسائل، ص ۱۲۵، ۷۳۹م.
 - آیت الله نوری همدانی رحمتهما: توضیح المسائل، ص ۱۵۶، ۷۴۱م.
 ۲. آیت الله تبریزی رحمتهما: منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۱۳۶، الفصل الثانی.
 - آیت الله خویی رحمتهما: منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۱۳۱، الفصل الثانی و العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۷۲، فصل فی اوقات الیومیه و نوافلها.
 - آیت الله سیستانی رحمتهما: توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۷۹، ۸۸۹م، العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۱۱، فصل فی اوقات الیومیه و نوافلها.
 - آیت الله شبیری زنجانی رحمتهما: توضیح المسائل، ص ۱۵۷، ۷۴۸م.
 - آیت الله صافی گلپایگانی رحمتهما: هدایة العباد، ج ۱، ص ۱۰۸، ۶۳۸م، استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات.
 - آیت الله گلپایگانی رحمتهما: هدایة العباد، ج ۱، ص ۱۲۶، ۶۳۸م.
 - آیت الله مکارم شیرازی رحمتهما: توضیح المسائل، ص ۱۳۵، ۶۸۰م، العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۴۲۱، فصل فی اوقات الیومیه و نوافلها.
 - آیت الله وحید خراسانی رحمتهما: منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۱۴۶، الفصل الثانی، توضیح المسائل، ص ۱۲۷، ۷۴۲م.

نماز آیات حائض و نفساء در خسوف و کسوف

سؤال: اگر در حال حیض یا نفاس، خورشید گرفتگی یا ماه گرفتگی رخ دهد، زن نسبت به نماز آیات چه تکلیفی دارد؟

امام خمینی رحمته الله علیه

اگر تا آخر مدتی که خورشید یا ماه باز می‌شوند در حال حیض یا نفاس باشد، نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۱۹۲، م ۶

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

اگر تا آخر مدتی که خورشید یا ماه باز می‌شوند در حال حیض یا نفاس باشد، نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۲۶۶، م ۱۵۴۳

توضیح المسائل، ص ۲۷۴، م ۱۵۴۳

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

احتیاط مستحب در قضا کردن آنست.

بسته: احتیاط مستحب در نماز کردن آنست.

وسیلة النجاة، ص ۲۳۱، م ۸۰۱

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۸، م ۲۳۲

توضیح المسائل، ص ۲۲۷، م ۱۵۱۵

آیت الله خامنه ای علیه السلام

اگر در حال حیض یا نفاس زن، خسوف و کسوف اتفاق بیفتد و تا باز شدن ماه و خورشید حیض و نفاس ادامه داشته باشد، نماز آیات بر او واجب نیست و هم چنین است حکم نماز آیات بالنسبه به حائض و نفساء در صورتی که زلزله اتفاق بیفتد.

مگر در حال حیض یا نفاس زن، خسوف و کسوف اتفاق نیفتد -
و تا باز شدن ماه، خورشید حیض و نفاس ادامه داشته باشد -
نماز آیات بر او واجب نیست و هم چنین است حکم نماز آیات
بنسبه به حائض و نفساء در صورتی که زلزله اتفاق نیفتد.

آیت الله خوئی علیه السلام

نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۵۴۷، ۲۰۰ م، پاورقی ۴
توضیح المسائل، ص ۲۵۹، م ۱۵۱۵

آیت الله سیستانی علیه السلام

نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد. هر چند به احتیاط مستحب رجاء بعد از پاکی قضا نماید.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۲، ص ۲۱۸ و ۲۱۹، ۲۰۰ م، پاورقی ۷۰۲
توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۵۱۲، م ۱۸۲۶

آیت الله شبیری زنجانی علیه السلام

اگر هنگام کسوف یا خسوف خیردار شده است و یا خیردار نشده اما کسوف یا خسوف کلی بود، باید قضا نماید و الا قضا واجب نیست.

توضیح المسائل، ص ۳۰۸، م ۱۵۱۵

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

نماز آیات بر حائض و نفساء واجب نیست، ولی بعد از پاک شدن بنا بر احتیاط مستحب آن را به جا آورد و بنا بر احتیاط مستحب نیت ادا و قضا نکند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۱۵۰، م ۸۶۷

توضیح المسائل، ص ۲۵۰، م ۱۵۱۵

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

اگر تا آخر مدتی که خورشید یا ماه باز می شوند در حال حیض یا نفاس باشد، نماز آیات بر او واجب نیست ولی بنا بر احتیاط واجب بعد از پاک شدن قضا نماید.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۵۵۰، م ۲۰ (۱۷۷۲)، پاورقی ۳

توضیح المسائل، ص ۲۴۷، م ۱۵۱۸

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

نماز آیات بر حائض و نفساء در حال حیض یا نفاس واجب نیست ولی بعد از پاک شدن بنا بر احتیاط لازم باید بجا آورد و بنا بر احتیاط نیت اداء و قضاء نکند.

توضیح المسائل، ص ۲۶۰، م ۱۵۱۵

هدایة العباد، ج ۱، ص ۱۷۶، م ۸۶۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

اگر در حال حیض یا نفاس زن، آفتاب یا ماه بگیرد و تا آخر مدتی که خورشید یا ماه باز می شوند در حال حیض یا نفاس باشد، نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

العروة الوثقی مع التعلیقات، ج ۱، ص ۶۲۳، م ۲۰

توضیح المسائل، ص ۲۴۲، م ۱۲۹۸

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

اگر در حال حیض یا نفاس زن، آفتاب یا ماه بگیرد و تا آخر مدتی که خورشید یا ماه باز می‌شوند در حال حیض یا نفاس باشد، نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۱۴۸، م ۲۰

توضیح المسائل، ص ۲۹۴، م ۱۵۰۳

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۲۱۷، المبحث الاول، پاورقی ۲۶۸

توضیح المسائل، ص ۴۷۳، م ۱۵۱۴

نماز آیات حائض و نفساء در زلزله و ...

سؤال: اگر در حال حیض یا نفاس، زلزله یا بادهای سرخ و سیاه و مانند آن رخ دهد، وظیفه زن نسبت به نماز آیات چیست؟

امام خمینی رحمته الله علیه

بعد از پاک شدن نماز آیات واجب نیست.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۱۹۲، م ۶

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

(بعد از پاک شدن) باید به نیت اداء، آن را بجا آورد.

بایزیت اداء، آن را بجا آورد.

وسيلة النجاة، ص ۲۳۱، م ۸۰۱

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

بعد از پاک شدن نماز آیات بر او واجب نیست.

المسائل المنتخبة، ص ۱۷۰، م ۴۶۱

توضیح المسائل، ص ۲۲۷، م ۱۵۱۵

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

اگر در حال حیض یا نفاس زن، خسوف و کسوف اتفاق بیفتند و تا باز شدن ماه و خورشید حیض و نفاس ادامه داشته باشد، نماز آیات بر او واجب نیست و هم چنین است حکم نماز آیات بالنسبه به حائض و نفساء در صورتی که زلزله اتفاق بیفتد.

اگر در حال حیض یا نفاس زن، خسوف و کسوف اتفاق بیفتد -

و تا باز شدن ماه و خورشید حیض یا نفاس ادامه داشته باشد -

نماز آیات بر او واجب نیست و هم چنین است حکم نماز آیات

بجانبه بر حائض و نفساء در صورتی که زلزله اتفاق بیفتد -

آیت الله خویی رحمته الله علیه

بعد از پاک شدن نماز آیات بر او واجب نیست.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۵۴۷، م ۲۰، پاورقی ۴

توضیح المسائل، ص ۲۵۹، م ۱۵۱۵

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

بعد از پاک شدن نماز آیات بر او واجب نیست.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۲، ص ۲۱۸ و ۲۱۹، م ۲۰، پاورقی ۷۰۲

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۵۱۲، م ۱۸۲۶

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

باید بعد از پاک شدن نماز آیات را بخواند.

توضیح المسائل، ص ۳۰۸، م ۱۵۱۵

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

نماز آیات بر حائض و نفساء واجب نیست، ولی بعد از پاک شدن بنا بر احتیاط مستحب آن را به جا آورد و نیت ادا کند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۱۵۰، م ۸۶۷
توضیح المسائل، ص ۲۹۸، م ۱۵۱۵

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

بنا بر احتیاط واجب پس از پاک شدن، نماز آیات را به نیت ادا به جا آورد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۵۵۰، م ۱۷۷۲)، پاورقی ۳
توضیح المسائل، ص ۲۴۶ و ۲۴۷، م ۱۵۱۰ و ۱۵۱۸

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

بنا بر احتیاط لازم بعد از پاک شدن، نماز آیات را به نیت اداء به جا آورد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۱۷۶، م ۸۶۷
توضیح المسائل، ص ۲۶۰، م ۱۵۱۵

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

(بعد از پاک شدن) نماز آیات بر حائض و نفساء واجب نیست.

نماز آیات بر حائض نفساء واجب نیست.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۶۲۳، م ۲۰

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

بعد از پاک شدن نماز آیات واجب نیست.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۱۴۸، م ۲۰

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب بعد از پاک شدن نماز را بدون نیت ادا و قضا به جا آورد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۲۱۷، المبحث الاول، پاورقی ۴۶۸

توضیح المسائل، ص ۴۷۳، م ۱۵۱۴

وضوی حائض در غیر وقت نماز

سؤال: آیا وضو گرفتن برای حائض در غیر اوقات نماز، استحباب دارد؟

آیات عظام امام خمینی رحمته الله علیه، اراکی رحمته الله علیه، خویی رحمته الله علیه، فاضل رحمته الله علیه، گلپایگانی رحمته الله علیه، مکارم شیرازی:

وضوهای مستحبی، برای حائض نیز مستحب است.^۱

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

بله مستحب است.

استفتانات، ج ۱، ص ۱۵۶، م ۵۳۱

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

بلی مستحب است.

بل مستحب است.

۱. امام خمینی رحمته الله علیه: العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۴۳

آیت الله اراکی رحمته الله علیه: العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۴۳

آیت الله خویی رحمته الله علیه: العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۲، م ۷۸۶

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه: العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۳، م ۷۸۶

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه: العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۴۳

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه: العروة الوثقی مع التعلیقات، ج ۱، ص ۲۶۹، م ۴۳

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه
به قصد رجاء مانعی ندارد.

به قصد رجاء
مانعی ندارد

باسمه تعالی
خبر
۲۵ ذی الحجه ابرام ۱۳۳۹
مجلس استفتائات
۱۳۸۴۶

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه
خیر.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در هر وقتی که وضو گرفتن برای مردان یا زنان غیر حائض استحباب دارد برای
حائض هم استحباب دارد.

۵- در هر وقتی که وضو گرفتن برای مردان یا زنان غیر حائض استحباب دارد
برای حائض هم استحباب دارد.

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه
خیر استحباب آن ثابت نیست.

فیه استحباب آن ثابت نیست

۹۰/۸/۶
خبر
مجلس استفتائات

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه
بله

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۸، م ۲۳۳

استفتائات موجود در اداره پاسخ به سؤالات

تلاوت قرآن در حال حیض

سؤال: قرائت قرآن در حال حیض غیر از سوره‌هایی که سجده واجب دارند در موارد ذیل چه حکمی دارد؟

الف) به مقدار نماز یومیه (ب) در غیر وقت نماز (ج) در کل وقت نماز

امام خمینی رحمته الله علیه

الف) مستحب است.

ب) مکروه است^۱ اگرچه کمتر از هفت آیه باشد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶، م ۱۶

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۶ و ۲۴۷، م ۴۱ و ۴۲

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

الف) مستحب است.

ب) مکروه است گرچه کمتر از هفت آیه باشد.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۸۱، م ۴۷۲ و ۴۷۳

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۶ و ۲۴۷، م ۴۱ و ۴۲

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

الف، ب و ج) در تمام این موارد، کراهت دارد آن هم به این معنا که ثواب قرائت کمتر

است از ثواب در زمان پاکی.

در تمام این موارد کراهت دارد
آن هم به این معنا که ثواب قرائت
کمتر است از ثواب در زمان پاکی.

استفتائات، ج ۱، ص ۲۹۲، س ۱۰۳۷

۱. به نظر مشهور فقهاء کراهت در عبادت به معنای ثواب کمتر است.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

الف، ب و ج) در فرض سؤال چنین تفصیلی داده نشده و قرائت قرآن غیر از آیات سور عزائم بیشتر از هفت آیه که بر حائض مکروه است محتمل است ثواب آن کمتر از ثواب قرائت آن در حال نقاء و طهارت باشد، و قرائت آن رجاء مانعی ندارد.

در فرض سؤال چنین تفصیلی داده نشد.
 قرائت قرآن غیر از آیات سور عزائم بیشتر از هفت آیه که بر حائض مکروه است محتمل است ثواب آن کمتر از ثواب قرائت آن در حال نقاء و طهارت باشد، و قرائت آن رجاء مانعی ندارد. داشته العام

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

به غیر از آیات سجده از سور عزائم که قرائتش بر حائض حرام است، قرائت قرآن در غیر وقت نماز برای او مکروه است.

بنابر آیت سببه از مسودم آنکه قرائتش بر حائض حرام است،
 قرائت قرآن در غیر وقت نماز برای او مکروه است.

آیت الله خویی رحمته الله علیه

الف) مستحب است.

ب) مکروه است گرچه کمتر از هفت آیه باشد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۲، ۴۱۴ و ۴۲

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف، ب و ج) قرائت قرآن برای حائض بجز آیات سجده واجب اشکال ندارد و کراهت آن نیز ثابت نیست.

قرائت قرآن برای حائض بجز آیات سجده واجب اشکال ندارد و کراهت آن نیز

ثابت نیست.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف و ب و ج) مکروه است به این معنا که بهتر است نخواند.

بسم تعالی
الف، سج، ج) مکروه است. این معنای استعانت خواندن.
 ۵۵۳ ق.م.ت.ج. ۱۳۹۳

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب و ج) خواندن قرآن برای حائض غیر از آیات سجده واجبه گناه ندارد ولی

مکروه است و فرقی بین صور مذکوره در سؤال نیست.

عزیزتر از چشم خود است که در راه خدا
ذلت کرده است و خطبه من گویند که در راه خدا
در راه حق با عدل و انصاف

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) مستحب است.

ب) در غیر وقت نماز مکروه است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۳، م ۷۸۴

ج) مانعی ندارد. ولی تلاوت بیش از هفت آیه کراهت دارد یعنی ثواب آن کمتر است.

این نزود در صورت مشورت است
مبنی بر کفایت

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) مستحب است.

ب) مکروه است گرچه کمتر از هفت آیه باشد.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۵، م ۲۷۲

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۶ و ۲۴۷، م ۴۱ و ۴۲

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) کراهت به معنای اقل ثواب دارد.

کراهت به معنای اقل ثواب دارد

ب) خواندن بیش از هفت آیه مکروه است یعنی ثواب کمتری دارد بنابراین شرعاً مانعی ندارد و حتی در سور عزائم غیر از آیات سجده را می توانند بخوانند.

خواندن بیش از هفت آیه مکروه است یعنی ثواب کمتری دارد بنابراین شرعاً مانعی ندارد و حتی در سور عزائم غیر از آیات سجده را می توانند بخوانند =

ج) اشکالی ندارد ولی مکروه است یعنی ثواب آن کمتر از سایر اوقات می باشد.

اشکالی ندارد ولی مکروه است یعنی ثواب آن کمتر از سایر اوقات می باشد =

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) مستحب است.

ب) مکروه است گرچه کمتر از هفت آیه باشد.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۰، م ۴۱

ج) اشکال ندارد گرچه مکروه است.

اشکال ندارد گرچه مکروه است

ویران

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف، ب و ج) خواندن قرآن برای حائض مانعی ندارد.

توضیح المسائل، ص ۲۷۵، م ۴۸۳

غسل جنابت در حال حیض

سؤال: اگر خانمی قبل از این که غسل جنابت انجام دهد حائض شود، آیا می-تواند قبل از پاک شدن از حیض غسل جنابت کند؟

امام خمینی رحمته الله

کفایت غسل جنابت در حال حیض خالی از اشکال نیست. (یعنی بعد از پاک شدن از حیض غسل جنابت را انجام دهد و یا با رعایت الاعلم فالاعلم به فتوای مرجع دیگر رجوع کند.)

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۴۳

آیت الله اراکی رحمته الله

بله، می تواند و جنابت مرتفع می شود؛ اگر چه حدث حیض باقی است.

استفتائات، ص ۱۲ و ۱۳، س ۷

آیت الله بهجت رحمته الله

بله می تواند و نیز (می تواند) بعد از پاک شدن، یک غسل به نیت هر دو بکند البته اگر خواست در حین عادت غسل کند در حین غسل از خارج شدن خون لازم است تحفظ کند.

مترجم: در صورتی که غسل به نیت هر دو بکند
البته اگر فراموش کرد در حین عادت غسل کند در حین غسل از خارج
شدن عود لازم است تمسک کند

مجلس
موسسه علمیه آل بقره

اگر بعد از پاک شدن هم یک غسل به نیت هر دو بکند، آیا برای نماز باید وضو

بگیرد؟

احتیاط به نحو مذکور مناسب است اگر در اثناء حیض غسل کرده و در این صورت وضو لازم است.

احتیاط به نحو مذکور مناسب است
آوردن آب صاف غسل کرده و در این
صورت وضو لازم است.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

غسل جنابت قبل از پاک شدن از حیض مانعی ندارد، لکن در مورد سؤال بر زن لازم نیست در حال حیض غسل جنابت بنماید می تواند تأخیر بیندازد وقتی حیض او تمام شد یک غسل انجام دهد کافی است.

بسمه تعالی غسل جنابت قبل از پاک شدن از حیض
مانعی ندارد، لکن در مورد سؤال بر زن لازم نیست در حال حیض
غسل جنابت بنماید می تواند تأخیر بیندازد وقتی حیض او تمام شد
یک غسل انجام دهد کافی است والله اعلم
آیت الله تبریزی

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

صحت غسل جنابت در حال حیض، محل اشکال است. (یعنی بعد از پاک شدن از حیض غسل جنابت را انجام دهد و یا با رعایت الاعلم فالاعلم به فتوای مرجع دیگر رجوع کند.)

بقره

صحت غسل جنابت در حال حیض

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

غسل جنابت در حال حیض رفع حدث جنابت را می نماید با این که حدث حیض باقی است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۲، م ۴۳

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

می تواند غسل جنابت کند و از جنابت پاک می شود ولی چون حیض باقی است احکام جنابت که همان احکام حیض است نیز باقی است.

می تواند غسل جنابت کند و از جنابت پاک می شود
ولی چون حیض باقی است احکام جنابت که همان احکام
حیض است نیز باقی است /

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

غسل جنابت در حالت حیض مانعی ندارد.

غسل جنابت در حالت حیض مانعی ندارد سید مرتضی
۱۳۲۳ هـ ق

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

انجام غسل جنابت در حال حیض اشکال ندارد.

بعضی غسل جنابت در حالت حیض مانعی ندارد سید مرتضی

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

بله.

بلی

اگر زن در حال حیض غسل جنابت یا غسل واجب و مستحب دیگری انجام دهد کفایت می‌کند گرچه به واسطه حیض نماز نمی‌تواند بخواند. ولی اگر صبر کند و بعد از پاک شدن از حیض یک غسل به نیت هر دو بکند یا به نیت یکی از آنها انجام دهد کفایت از غسل جنابت و حیض و هر غسل دیگری می‌کند؛ و در فرض جنابت نیاز به وضو ندارد اما اگر جنب نبود باید وضو هم برای نماز بگیرد.

اگر زن در حال حیض غسل جنابت یا غسل واجب بر سرش بکند یا با تمام بدن کفایت می‌کند گرچه به واسطه حیض نماز نمی‌تواند بخواند.
 ولی اگر صبر کند و بعد از پاک شدن از حیض یک غسل به نیت هر دو بکند یا به نیت یکی از آنها انجام دهد کفایت از غسل جنابت و حیض و هر غسل دیگری می‌کند؛ و در فرض جنابت نیاز به وضو ندارد، اما اگر جنب نبود باید وضو هم برای نماز بگیرد.

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

غسل جنابتش صحیح است و رفع جنابت از او می‌شود.

مجمع المسائل، ج ۱، ص ۶۸، س ۳

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

وظیفه‌ای ندارد ولی اگر غسل جنابت کند غسلش صحیح است و از جنابت پاک می‌شود.

تذقیه‌ای ندارد ولی اگر غسل جنابت کند غسلش صحیح است و از جنابت پاک می‌شود =

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

بلی، می‌تواند غسل جنابت کند.

بلی، می‌تواند غسل جنابت کند.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

غسل جنابت در حال حیض صحیح است.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۸، م ۲۳۳

غسل مستحبی در حال حیض

سؤال: آیا غسل مستحبی در حال حیض صحیح است؟

امام خمینی رحمته الله علیه

انجام غسل های مستحبی مثل غسل جمعه، احرام، توبه و.. در حال حیض صحیح است.
عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۴۳، فی احکام الحائض

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

انجام غسل های مستحبی مثل غسل جمعه، احرام، توبه و.. در حال حیض صحیح است.
عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۴۳، فی احکام الحائض

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

همه غسل های مستحبی در حال حیض صحیح می باشد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۸، م ۲۳۳

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

بله صحیح است.

بسم الله الرحمن الرحیم
بسته - بله، صحیح است
مجلس

۱۳۸۰ - ۱۳۸۱
مجلس

آیت الله خویی رحمته الله علیه

همه غسل های مستحبی در حال حیض صحیح می باشد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۵، م ۲۳۳

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

انجام غسل‌های مستحبی در حال حیض صحیح است غیر از غسل جمعه که صحت آن قبل از پاکی از خون حیض، محل اشکال است ولی بجا آوردن آن به قصد رجاء مانعی ندارد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۸۵، م ۲۳۳ و ص ۱۱۹، م ۳۳۷
العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۵۹، م ۷۸۶

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

بنابر احتیاط صحیح نیست.

بسم‌تعالی

بنابر احتیاط صحیح نیست.

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

انجام غسل‌های مستحبی مثل غسل جمعه، احرام، توبه و.. در حال حیض صحیح است.
العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۳، م ۴۳

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

انجام غسل‌های مستحبی مثل غسل جمعه، احرام، توبه و.. در حال حیض صحیح است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، م ۴۳، فی احکام الحائض

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

انجام غسل‌های مستحبی مثل غسل جمعه، احرام، توبه و.. در حال حیض صحیح است.
تعلیقه علی العروة الوثقی، ص ۲۶۹، م ۴۳
استفتانات جدید، ج ۱، ص ۴۳، س ۸۷

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

انجام غسل های مستحبی مثل غسل جمعه، احرام، توبه و.. در حال حیض صحیح است.

تعلیقہ علی العروۃ الوثقی، ص ۷۰، م ۴۳

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

همه غسل های مستحبی در حال حیض صحیح می باشد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۸، م ۲۳۳ و ص ۱۰۲، م ۳۳۷

فہرست پرش و پانچ قضی با آراء مراجع در مجموعہ جزوات

فہرست پرش ۵۰ موضوع

مجموعہ احکام: ۱۳	مجموعہ احکام: ۸	مجموعہ احکام: ۱
امکام پزشکی	فہمسن	تقلید
مجموعہ احکام: ۱۴	زکات	تکلیف
امکام میت	مجموعہ احکام: ۹	مطہرات و نجاسات
مجموعہ احکام: ۱۵	معاملات	وضو
وصیت	امور بانکی	غسل
ارث	مقوق	تیمم
نذر	لقطہ	مجموعہ احکام: ۲
عہد و قسم	ہدیہ	میض
وقف	مجموعہ احکام: ۱۰	استمانہ
مدود و دیات، سقط جنین	نکاح	نفاس
قصاص	طلاق و عدہ	جنابت و استمناء
قضا و شہادت	مہرمیت و رضاع	مجموعہ احکام: ۳
مجموعہ احکام: ۱۶	مجموعہ احکام: ۱۱	نماز
اکل و شرب	پوشش	مجموعہ احکام: ۴
صید و ذبامہ	نگاہ	روزہ
بازی و سرگرمی	زینت	مجموعہ احکام: ۵
رسانہ های گروہی	مجموعہ احکام: ۱۲	نماز و روزہ
امر بہ معروف، نہی از منکر	رقص	نماز و روزہ مسافر
امکام اعتقادی، افلاقی و عبادی	موسیقی	مجموعہ احکام: ۶
امکام حکومتی و اجتماعی	کفزدن	مع و عمرہ
	غنا	مجموعہ احکام: ۷
		اعتکاف